

BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA || MAJ 2011 || ŠT. 36 || 5200 IZVODOV || BREZPLAČNO

**EKOSUBVENCije
IN EKOKREDITI**

**MERITVE
KAKOVOSTI ZRAKA**

**JAVNI RAZPIS ZA
SOFINANCIRANJE
DIPLOMSKIH DEL**

**JAVNI POZIV ZA
NABOR PROJEKTOV
LEADER**

**LOČENO ZBIRANJE
ODPADKOV**

VELIKONOČNA RAZSTAVA

Društvo Studenc iz Gornjega Zemona je v sodelovanju z Občino Ilirska Bistrica med 15. in 18. aprilom pripravilo razstavo na temo praznovanja velike noči, na kateri so si obiskovalci lahko ogledali številne izvirne velikonočne izdelke in tradicionalne velikonočne jedi, kot so v čebulnem listu obarvani pirhi, potica, žolca, domač kruh in kuhan pršut ter številne druge dobrote.

Zanimive izdelke, tako tradicionalne, kot tudi bolj moderne in izvirne, je prispevalo 16 domačih društev, nekatere osnovne šole in vrtci ter posamezniki. Članice društva Studenc pa so pripravile tradicionalne velikonočne dobrote, ki so vabile na skrbno okrašeni mizi.

Več na strani 3

UVODNIK

Tudi v majski številki, ki je pred vami, boste lahko prebrali številne zanimive prispevke in novice. Prebivalci mesta se bodo gotovo razveselili novice, da bo Občina Ilirska Bistrica po večletnih prizadevanjih civilne iniciative v mesecu maju pričela z izvajanjem meritev kakovosti zraka in hrupa, ki naj bi ga povzročala tovarna Lesonit. Študenti ne prezrite javnega razpisa za sofinanciranje diplomskih del, če to poletje načrtujete prenovalo stanovanja ali hiše, pa vam bodo gotovo prišle prav informacije o možnostih za pridobitev ekosubvencij in kreditov, ki bodo 19. maja predstavljene na delavnici v Ilirski Bistrici.

Mesec april so zaznamovale tudi številne čistilne akcije, ki so jih organizirali predstavniki društev, krajevnih skupnosti in šol. Ena večjih je bilo čiščenje Kindlerjevega parka, ki se ga je udeležilo okrog sto občanov, ki so potrdili, da se z dobro voljo in sodelovanjem da veliko postoriti za lepše in prijaznejše bivanje v mestu.

V glasilu pa objavljamo tudi posebno rubriko, namenjeno informiranju o pravilnem ločevanju odpadkov, saj smo po uspešnosti ločevanja na žalost na repu med slovenskimi občinami. Upamo, da vam bo v pomoč in bomo s skupnim prizadevanjem tudi na tem področju postorili nekaj za boljši jutri.

Katja Kirn,
Odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO	Velikonočna razstava	3
	Ekosubvencije in ekokrediti	4
	Merjenje onesnaženosti zraka	5
OBČINSKI ODMEVI	Poziv delodajalcem za vključitev v enotno Regijsko štipendijsko shemo	6
	Javni razpis za sofinanciranje diplomskih del	7
OKOLJE IN PROSTOR	Ločeno zbiranje odpadkov	8
	Očistili smo naš park	10
	Javni poziv za nabor projektov Leader	11
GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM	Predlogi za najboljše inovacije v letu 2010	12
	Podjetniški utrip: Sponsor inženiring, d.o.o.	13
ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV	Lepo je deliti	14
	15 let Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje	15
	Pohod za zdravje	17
	Stare slike pripovedujejo ...	20
ŠOLSTVO IN ŠPORT	Združimo moči za več igrivih dni	23
	Odprli učilnico na prostem	25
	Obeležili zgodovinski obletnici	26
	Evropski pokal v raftingu	30
	Ribolov na najtežjo postrv	31
	Uspešna sezona KK Plama pur	33
KULTURA	Čajanka pod Tuščakom	34
	Naša pomlad	34
	Bistričani Bistričanom: pater Ivan Tomažič	35
SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE	Odprtje medgeneracijskega centra	40
	Uveljavljanje storitve pomoč na domu	41
	Dom starejših občanov se predstavlja	43
NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI	Mesec knjige in velikonočnih pirhov	45
	Medgeneracijska srečanja v vrtcu Antonina	46
RAZVEDRILO	Nagradna križanka	47
NAPOVEDNIK	Prireditve v maju 2011	48

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica
Odgovorna urednica: Katja Kirn
Uredniški odbor: Špela Brožič, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Vojko Mihelj, Mateja Rolih, Marija Štrancar in Tatjana Urbančič
Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si III Telefon: 051 341 133
Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznih prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh
Grafično oblikovanje: Grafična delavnica Bor, Kettejeva 4 b, 6250 Ilirska Bistrica III Tisk: Dravska tiskarna d.o.o., Valvasorjeva 38, 2000 Maribor
Naklada: 5.200 izvodov
Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.
Fotografije: Katja Kirn, Anže Štajnrajh, Matjaž prosen, Irena Štemberger, Vojko Čeligoj, Primož Rojc, Stojan Spetič, Karmen Margarit in foto arhivi Vojka Čeligoja, OŠ Pregarje, OŠ Kuteževo, OŠ Jelšane, OŠ Knežak, OŠ Antona Žnideršiča, Vrtca Ilirska Bistrica in Knjižnice Makse Samsa
Fotografija na naslovnici: Katja Kirn

VELIKONOČNA RAZSTAVA

Društvo Studenc iz Gornjega Zemona je v sodelovanju z Občino Ilirska Bistrica med 15. in 18. aprilom pripravilo razstavo na temo praznovanja velike noči, na kateri so si obiskovalci lahko ogledali številne izvirne velikonočne izdelke in tradicionalne velikonočne jedi, kot so v čebulnem listu obarvani pirhi, potica, žolca, domač kruh in kuhan pršut ter številne druge dobrote.

posamezniki. Članice društva Studenc pa so pripravile tradicionalne velikonočne dobrote, ki so vabile na skrbno okrašeni mizi. Tud vzdušje v sicer zelo lepo urejenem vaškem domu oz. po domače »Matijovi hiši« s pridihom tradicije, kjer so člani društva shranili in razstavili tudi nekaj starih kosov pohištva, je še dodatno prispevalo k obuditvi tradicije praznovanja tega

Na razstavi so bili na ogled številni izvirni velikonočni izdelki ...

Zanimive izdelke, tako tradicionalne, kot tudi bolj moderne in izvirne, je prispevalo 16 domačih društev, nekatere osnovne šole in vrtci ter

največjega krščanskega praznika. Namen tovrstnih prireditev je namreč prav ohranjanje in prikaz tradicionalnih običajev, ki v današnjem času izginjajo.

... kot tudi bolj tradicionalni, kot so denimo kvačkane košarice za pirhe

Posebne pozornosti pa so bili deležni tudi luknjasti pirhi Roberta Jenka s Topolca

Otvoritev razstave so z glasbo popestrili muzikanti iz Gornjega Zemona, po domače trio Božič, ki ga sestavljajo Matej, Matija in Srečo, člani igralske skupine KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij pa so uprizorili kratko komično igro o dogodkih ob veliki noči na vasi. Obiskovalce in župana Emila Rojca je pozdravil predsednik društva Drago Jožef Vrh, ki je vse povabil tudi na pokušino velikonočnih jedi, ki so jih pripravile gospodinje iz Gornjega Zemona. III

KD Grad Dolnji Zemon in Občina Ilirska Bistrica

vabita vse, ki bi bili pripravljeni sodelovati na prireditvi

VIZITA 2011

z vizitantskim vozom ali v kulturnem programu, naj to sporočijo na e-naslov: rojcpr@gmail.com ali na tel. št. 031 329 364. Vsak vizitantski voz prejme 500 evrov.

Obnovljivi viri energije EKOSUBVENCije IN EKOKREDITI

Nepovratne finančne spodbude in ugodno kreditiranje za okoljske naložbe

Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljevanju Eko sklad) je največja finančna ustanova, ki je namenjena **spodbujanju** okoljskih naložb v Republiki Sloveniji.

Eko sklad je tudi letos objavil javna poziva za dodelitev **nepovratnih finančnih spodbud za občane**, ki se bodo odločili investirati v pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije ter v izboljšanje učinkovite rabe energije.

V letu 2011 sklad ponuja občanom iz sredstev, ki jih zbira na podlagi energetskega zakona in uredbe o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Uradni list RS št.114/2009), nepovratne finančne spodbude v skupni višini 12 milijonov evrov.

Za javni poziv za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (**poziv 6SUB-OB11**) je namenjenih 10 milijonov evrov, pre-ostala 2 milijona pa sta namenjena javnemu pozivu za nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti večsta-novanjskih stavb (**poziv 7SUB-OB11**).

Ukrepi za katere znotraj poziva 6SUB-OB11 občani lahko pridobijo nepovratne spodbude, so naslednji:

- vgradnja solarnega ogrevalnega sistema,
- vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso,
- vgradnja toplotne črpalke,
- prva vgradnja centralnega ogrevanja pri obnovi stavbe in priključitvi na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije,
- vgradnja lesenega zunanjega stavbnega pohištva pri obnovi stavbe,
- toplotna izolacija fasade pri obnovi stavbe,
- toplotna izolacija strehe oziroma podstrešja pri obnovi stavbe,
- vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka,
- gradnja ali nakup nizkoenergijske in pasivne stanovanjske stavbe,
- nakup stanovanjske enote v tri- ali večstanovanjski stavbi, zgrajeni ali prenovljeni v pasivnem energijskem razredu.

Višine spodbud so omejene. Za večino ukrepov je določena omejitev v višini **25 % priznanih stroškov naložbe**, pri vseh ukrepih pa so določene tudi omejitve višine priznanih stroškov oziroma nominalne višine spodbud in/ali obsega naložbe, npr. subvencija za m² vakuumskega sončnega kolektorja je 200 evrov, izolacija fasad je subvencionirana po 12 evrov za m² (za največ 200 m² fasade enostanovanjske stavbe), izolacija strehe pa ne več kot 10 evrov za m² (za največ 150 m² toplotne izolacije strehe oz. podstrešja stanovanjske enote).

Večja sprememba v primerjavi z letom 2010 je **omejitev spodbud na področju zamenjave zunanjega stavbnega pohištva**, tako da bodo do sredstev upravičeni le investitorji v lesena okna, balkonska vrata in fiksne zasteklitve.

Občani pa bodo na podlagi javnega poziva 7SUB-OB11 lahko pridobili nepovratna sredstva za načrtovano naložbo obnove večstanovanjske stavbe, kot je:

- toplotna izolacija fasade
- toplotna izolacija strehe oziroma podstrešja
- vgradnja naprave za centralno ogrevanje na obnovljiv vir energije
- vgradnja termostatskih ventilov in hidravlično uravnoteženje ogrevalnih sistemov in
- vgradnja sistema delitve stroškov za toploto

VABILO NA JAVNO PREDSTAVITEV

ekoSpodbude, ekoKredit
ter druge možnosti pridobitve
nepovratnih sredstev
za ukrepe učinkovite rabe energije in
obnovljivih virov energije

Javni razpisi za nepovratne finančne spodbude občanom za naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti

KDAJ?

19. 05. 2011 ob 18.00

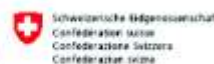
KJE?

V sejni sobi Društvene hiše na Jurčičevi ulici 1
(bivša glasbena šola)

Organizator delavnice zavod GOLEA v sodelovanju z Občino Ilirska Bistrica

Generalni pokrovitelj:

Vloge na razpis morajo biti oddane pred izvedbo ukrepa oziroma naložbe.

Eko sklad vsako leto razpiše tudi **kredite z ugodno kreditno obrestno mero**, namenjene različnim naložbam na področju varstva okolja na katerem lahko kandidirajo vlagatelji, ki so fizične osebe, gospodarske družbe, občine, samostojni podjetniki posamezniki, zasebniki ali druge pravne osebe, ne glede na velikost podjetja, in bodo izvajali okoljske naložbe na območju Republike Slovenije.

Več informacij o nepovratnih sredstvih in kreditih lahko dobite na spletni strani Eko sklada: <http://www.ekosklad.si>, kjer so objavljeni obrazci za pridobitev subvencije, oz. na njihovi tel.št.: 01/241 48 20.

Natančnejše informacije o nepovratnih **spodbudah Eko sklada** ter javnih razpisih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (**ukrep 311 in 312**) ter Ministrstva za gospodarstvo (**KNLB2 – razpis za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso in DOLB 2 – razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso**) pa vam bomo posredovali na **delavnici**, ki jo bomo, v sodelovanju z občino Ilirska Bistrica, organizirali **19. maja ob 18. uri** v sejni sobi Društvene hiše na Jurčičevi ul.1 (bivša glasbena šola). Vljudno vabljeni!

Ekipo GOLEA

Goriška lokalna energetska agencija

MERJENJE ONESNAŽENOSTI ZRAKA V MESTU

Na pobudo civilne iniciative prebivalcev Ilirske Bistrice, ki si že več let prizadeva za postavitve naprave za meritve onesnaženosti zraka v mestu, je Občina Ilirska Bistrica pristopila k reševanju te problematike. V mesecu maju bodo v sodelovanju z Agencijo RS za okolje (ARSO) in Zavodom za zdravstveno varstvo (ZZV) Koper namestili premično avtomatsko postajo za meritve kakovosti zraka, s katero bodo naslednjih šest mesecev spremljali kakovost zraka. Hkrati bo ZZV Koper opravil meritve hrupa v okolju, ki naj bi ga po mnenju civilne iniciative povzročala tovarna Lesonit.

Predstavniki civilne iniciative, ZZV Koper in župan na posvetu.

Predstavniki civilne iniciative bodo predhodno predlagali več lokacij, kjer naj bi postavili merilno napravo, odvisno od tega, kje je večja potencialna možnost za onesnaženje, ARSO pa bo nato določil najbolj ustrezno lokacijo v skladu z zakonskimi določili in metodologijo dela. V sklopu merilne naprave bo ARSO spremljal parametre, ki naj bi pokazali, koliko je zrak onesnažen oz. kaj prebivalci mesta dejansko diha. Izvedle se bodo meritve žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, ozona, delcev PM10 hlapnih organskih snovi (BTX) in meteoroloških parametrov.

Poleg meritev z avtomatsko postajo pa bo ZZV Koper izvedel tudi meritve z difuzivnimi vzorčevalniki na več različnih lokacijah po občini oz. v mestu. S pomočjo teh meritev bodo pridobljene dodatne informacije o kakovosti zraka, predvsem za tiste parametre, ki se jih z mobilno postajo ne bo dalo izmeriti, kot je na primer formaldehid.

»Rezultati vseh teh meritev bodo osnova za nadaljnje ukrepanje. Če se bo ugotovilo, da določeni parametri presegajo dovoljene vrednosti, bo treba poiskati vzroke in razloge, torej zakaj do teh preseganj prihaja, in poiskati ustrezne rešitve,« je povedala Agnes Šömen Joksić iz ZZV Koper.

Za popolno sliko obremenjenosti zraka bo Občina pristopila tudi k izdelavi katastra virov onesnaževalcev zraka, predvsem individualnih kurišč, ki tudi pomembno vplivajo na kakovost zraka v mestu. To bo hkrati tudi dobra osnova tudi za načrtovanje posodobitve ogrevalnega sistema oziroma plinifikacije mesta.

»Če se bo izkazalo, da naš zrak ni dovolj kakovosten, bomo iskali povzročitelja. Nikogar pa ne bomo obsodili brez

dokazov. Vsaka proizvodnja prinaša določen vpliv na okolje, zato je treba najprej ugotoviti, ali so ti vplivi res škodljivi za prebivalce. Če se izkaže, da presegajo mejne vrednosti, bomo to v sodelovanju s tovarno skušali tudi odpraviti,« je dejal župan Emil Rojc.

Ko se bo izteklo obdobje šestih mesecev meritev s premično postajo, se bo občina odločila, ali gre v nakup stalne

merilne postaje na stalni lokaciji. V proračunu za letošnje leto je že predvidenih 100.000 evrov za nakup take naprave.

»Gre za zgleden primer začetka sodelovanja med civilno iniciativo in Občino Ilirska Bistrica, ki bo dolgoročno gotovo obrodilo sadove,« je še poudarila Agnes Šömen Joksić.

OBČINA ILIRSKA BISTRICA

vabi vse Bistričane dobre volje, še posebno pa Bistričane, ki živijo izven svojega rojstnega kraja, da postanejo člani DRUŠTVA PRIJATELJEV ILIRSKE BISTRICE, ki je v ustanavljanju.

Skupaj si bomo prizadevali, da se bo dobro ime našega kraja o kulturnemu, etnološkemu in naravnemu bogastvu, širilo izven meja naše občine.

Tako bomo prispevali k promociji in prepoznavnosti, posledično pa k razvoju kraja, kot tudi celotne občine. Prisluhnili bomo izkušnjam, katere ste pridobili na svoji življenjski in poklicni poti in jih s pridom uporabili.

Vse zainteresirane vabimo, da se nam oglasijo pisno na naslov: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom Društvo prijateljev Ilirske Bistrice, ali po e-pošti: obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si
O vseh nadaljnjih aktivnostih boste redno obveščeni preko občinskega glasila in spletne strani Občine Ilirska Bistrica.

Za vse informacije smo na razpolago na telefonu: 05/71 12 315 ali na zgornjemu e-naslovu.

VABLJENI!

5. SEJA OBČINSKEGA SVETA

Na 5. seji občinskega sveta so svetniki obravnavali in sprejeli **zaključni račun proračuna Občine Ilirska Bistrica za leto 2010**.

Občina je v proračunu za leto 2010 načrtovala prihodke v višini 23,7 milijona evrov, realiziranih pa je bilo 12,8 milijona evrov oz. 54 odstotkov načrtovanih sredstev. Odhodki so bili načrtovani v višini 29,37 milijona evrov, realizirani pa v višini 14,67 milijona evrov, kar predstavlja 50 odstotkov načrtovanih odhodkov.

Pri prihodkih je največje odstopanje pri prodaji kmetijskih in stavbnih zemljišč (komunalno urejena zemljišča v S-13, opremljena zemljišča v industrijski coni Ilirska Bistrica, zemljišč v Toku in Kosezah), ki je bilo načrtovano v višini skoraj 2,2 milijona evrov, realiziranih pa je bilo le 2,8 odstotka teh sredstev. Nerealizirana je ostala tudi načrtovana zamenjava vložka v gimnazijo z ministrstvom za obrambo v višini dva milijona evrov in načrtovana evropska sredstva v višini 2,9 milijona evrov za izgradnjo širokopasovnega omrežja.

Med večjimi investicijami, ki so se izvajale ali zaključile v lanskem letu so: ureditev parkirišča ob občinski stavbi (827.000 evrov), nabava štirih gasilskih vozil za gasilska društva (188.000 evrov), izgradnja kanalizacije in čistilne naprave na Baču (1,15 milijona evrov), investicije na področju cestne infrastrukture (cesta Koritnice-Mašun, most Molja, cesta Betula-Kuteževo ...) v višini 2 milijona evrov in izobraževanja (rekonstrukcija OŠ Jelšane in izgradnja telovadnice, izgradnja prizidka pri OŠ Pregarje in OŠ Knežak za potrebe vrtca) v višini 1,9 milijona evrov. Občina je v letu 2010 načrtovala zadolževanje v višini 3,9 milijona evrov, vendar se je zadolžila v višini 2,5 milijona evrov. Razlika prihodkov nad odhodki oz. presežek po vseh treh bilancah znaša 480.304 evrov. Celoten zaključni račun je dostopen na občinski spletni strani www.ilirska-bistrica.si.

Svetniki so v nadaljevanju ponovno obravnavali projekt ravnanja s komunalnimi odpadki -Center za ravnanje z odpadki Notranjske, Istre in Krasa (CERO NIK), ki sta ga podrobno predstavili generalna direktorica direktorata za okolje na MOP Barbara Avčin Tržan in poslanka v državnem zboru Breda Pečan. Svetniki so tokrat soglašali, da Občina Il. Bistrica pristopi k sklenitvi pogodbe o sodelovanju pri pripravi projekta CERO NIK v Logatcu.

Na pobudo občinskega svetnika Roka Jenka (Mladi forum Šajeta) so na dnevni red uvrstili tudi obravnavo sprememb statuta in odloka o ustanovitvi Javnega podjetja Komunala. Predlagane so bile predvsem spremembe na področju pristojnosti in delovanja direktorja podjetja in nadzornega sveta. Svetniki so v večini s predlaganimi spremembami soglašali, vendar je izvedba sklepov zaradi zakonsko pomanjkljivo pripravljenega gradiva vprašljiva.

Na predlog štirih svetniških skupin (Neodvisna lista Skupaj Naprej, Zares, DeSUS in SDS) so svetniki sprejeli tudi sklep o razrešitvi Vojka Tomšiča in Igorja Batiste s funkcije člana Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, in kot nadomestna člana komisije imenovali Sonjo Koren Čeligoj in Primoža Rojca. Pri tem so pojasnili, da gre zgolj za upoštevanje volilnega izida in volje ljudstva. III

Obveščamo vas, da je nosilec Obalno-kraške regije Regionalni razvojni center Koper objavil

Javni poziv delodajalcem za vključitev v enotno Regijsko štipendijsko shemo (RŠS) Južna Primorska za šolsko/štipendijsko leto 2011/2012

Namen javnega poziva je vključitev delodajalcev v Enotno regijsko štipendijsko shemo (ERŠS), ki omogoča 50 % dodeljene kadrovske štipendije iz sredstev Evropskega socialnega sklada, 10 % sredstev namenijo občine ter 40 % sredstev prispeva delodajalec.

Na javni poziv se lahko prijavijo delodajalci, ki so:

- pravne osebe zasebnega prava,
- fizične osebe,
- javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti, in ki imajo sedež ali poslovno enoto na območju razvojne regije

Delodajalce pozivamo, da v primeru potrebe po kadrovski štipendiji za šolsko/študijsko leto 2011/2012 oddajo vlogo na posebnih obrazcih, objavljenih na spletni strani www.ora.si ali www.rrc-kp.si.

Rok za oddajo vloge je **20. 7. 2011**.

Za dodatne informacije smo vam na voljo Tamara Ristič, tel. 05 66 37 586, tamara.ristic@rrc-kp.si ali Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov, tel. 05 73 44 362, info@ora.si.

GRAD PREM ODPIRA VRATA

Grad Prem in Kettejeva spominska soba na Premu sta odprla svoja vrata v nedeljo, 24. 4. 2011, ob 13.00 uri.

Oba objekta bosta odprta za obiskovalce vse vikende in praznike, od 13.00 do 20.00 ure.

Vljudno vabljeni.

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje diplomskih in poddiplomskih del

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje diplomskih in poddiplomskih del izdelanih oziroma katerih zagovor je bil opravljen v koledarskem letu 2010.

2. POGOJI

Prijavitelj mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti mora državljanstvo Republike Slovenije,
- imeti mora stalno prebivališče v občini Ilirska Bistrica,
- diplomu mora izdelati oziroma zagovor opraviti v preteklem koledarskem letu,
- diploma mora biti izdelana v slovenskem jeziku, če pa je v tujem jeziku, je potrebno ob prijavi na javni razpis predložiti tudi prevod besedila v slovenskem jeziku,
- diploma mora biti ocenjena najmanj z oceno 8,
- da prijavitelj diplome ni bil štipendist Občine Ilirska Bistrica.

3. ZAHTEVANA VSEBINSKA PODROČJA DIPLOME

Diploma mora biti vsebinsko povezana s pospeševanjem razvoja v občini Ilirska Bistrica s poudarkom na razvojnih prioritetah, ki zajema naslednja področja:

- pospeševanje gospodarskega razvoja v občini Ilirska Bistrica,
- urbanizem in prostorsko planiranje,
- človeški viri in socialno okolje v občini Ilirska Bistrica,
- ekologija in varstvo okolja v občini Ilirska Bistrica,
- naravna in kulturna dediščina v občini Ilirska Bistrica ter ostale za razvoj občine pomembne vsebine.

4. MERILA IN KRITERIJI

Posamezna diploma se ocenjuje glede na sledeče kriterije:

- strokovnost,
- aktualnost predstavljene problematike,
- izvedljivost predlagane rešitve,
- razvojna naravnost.

5. VIŠINA SREDSTEV, KI SO NA RAZPOLAGO IN ŠTEVILO DIPLOM, KI SE JIH SOFINANCIRA

Namenjenih je 1.000 evrov sredstev za sofinanciranje petih diplomskih oziroma poddiplomskih del izdelanih oziroma katerih zagovor je bil opravljen v koledarskem letu 2010.

6. VSEBINA PRIJAVE

Prijava na javni razpis mora biti izdelana na obrazcu Prijava na javni razpis za sofinanciranje diplomskih in poddiplomskih del, ki je sestavni del javnega razpisa. Prijava mora vsebovati izpolnjen obrazec prijave z vsemi zahtevanimi podatki in prilogi.

7. ZAHTEVANA DOKUMENTACIJA

Dokumentacija, ki jo mora prijavitelj poleg izpolnjene prijave predložiti:

- tiskan izvod diplome v eni izmed enostavnejših vezav,
- besedilo diplome v elektronski obliki,
- dokazilo o opravljenem zagovoru diplome oziroma potrdilo o diplomiranju iz katerega je razvidna ocena prijavljene diplome,

- potrdilo o stalnem prebivališču (ni obvezno),
- fotokopija osebnega dokumenta,
- fotokopija transakcijskega računa,
- prevod besedila v slovenskem jeziku, če je diploma napisana v tujem jeziku,
- izjavo, da lahko Občina posreduje izvod izročene diplome Knjižnici Makse Samsa Ilirska Bistrica,
- izjavo, da dovoljuje Občini v primeru sofinanciranja diplome, da lahko v okviru svojega delovanja uporablja vsebino diplome.

8. NAČIN IN ROK ZA ODDAJO PRIJAV

Upoštewane bodo popolne pisne prijave, ki bodo prispele najpozneje do 30.05.2011 do 10.00 ure, na naslov Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica ali bodo do tega roka oddane v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, pritličje levo.

Na ovojnici mora prijavitelj navesti: »Za sofinanciranje diplomskih in poddiplomskih del – NE ODPIRAJ«. Na hrbtni strani ovojnice mora biti naveden priimek in ime ter naslov prijavitelja. Upoštewane bodo vse prijave, ki bodo prispele do zgoraj navedenega roka. Prijave, ki bodo prispele po roku za oddajo prijav, bodo zapečatenе vrnjene prijavitelju.

9. KRAJ IN ČAS, KJER SE DVIGNE RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija je od dneva objave javnega razpisa do zaključka tega javnega razpisa na razpolago v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica in na spletni strani Občine Ilirska Bistrica (www.ilirska-bistrica.si).

10. ODPIRANJE PRIJAV IN OBVEŠČANJE O IZIDU JAVNEGA RAZPISA

Odpiranje prijav bo dne 31.05.2011 ob 10.00 uri. Odpiranje prijav ni javno. Predloge bo ovrednotila tričlanska komisija (v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju diplomskih in poddiplomskih del), ki jo bo imenoval župan Občine Ilirska Bistrica. Prijavitelji bodo o izbiri obveščeni predvidoma do konca junija 2011. Izbrani prijavitelji bodo pozvani k sklenitvi pogodbe. Če komisija ugotovi, da so prispele vloge na javni razpis nepopolne, prijavitelja o tem obvesti in ga pozove, da jo v določenem roku ustrezno dopolni. Če prijavitelj v tem roku prijave ne dopolni, se prijava zavrže kot nepopolna.

Podrobnejše informacije so na voljo pri Eriki Vrh, Oddelek za družbene dejavnosti, tel. 71 12 333.

Številka: 410-110/2011

Datum: 06.04.2011

OBČINA ILIRSKA BISTRICA
ŽUPAN
Emil Rojc

LOČENO ZBIRANJE ODPADKOV

KAJ POMENI LOČENO ZBIRANJE ODPADKOV?

Ločeno zbiranje odpadkov pomeni, da odpadke, ki nastajajo v naših gospodinjstvih, **ločeno zbiramo in odlagamo** v zabojnike, postavljene na zbiralnicah ločenih frakcij t. i. **ekoloških otokih**. Ekološki otok je zbirno mesto, kjer so postavljeni **štirje barvno razpoznavni zabojniki**, namenjeni ločenemu zbiranju **papirja, stekla, plastenk in pločevink**. V prihodnosti bomo ta sistem nadgrajevali in v ločeno zbiranje vključili še drugo vrsto odpadkov - organske oz. biološko razgradljive odpadke.

ZAKAJ LOČEVATI ODPADKE?

Ločeno zbiranje odpadkov pripomore k zmanjšanju količine neposredno na odlagališče odloženih odpadkov in s tem k veliki razbremenitvi okolja. Industriji pomeni stalen vir surovin in njihovo ponovno uporabo. Najpomembnejši izmed ciljev pa je dvig kakovosti življenja v naših krajih.

KAKO SE BOMO LOČENEGA ZIBRANJA ODPADKOV SPLOH LOTILI?

Včasih smo vse odpadke odlagali v isti zabojnik. Številne odpadke pa se da ponovno uporabiti. To od nas zahteva, da **odpadke skrbno ločimo glede na njihovo vrsto**, še več, ločenega zbiranja se moramo lotiti na samem izvoru odpadkov, t.j. **v naših gospodinjstvih**.

Ločeno zbrane odpadke moramo odnesti na ekološki otok, kjer jih odložimo v ustrezno označene in po barvi pokrova razpoznavne zabojnike. Ločeno zbran **papir** odlagamo v zabojnik z **rdečim** pokrovom, **steklo** odložimo v **zelen** zabojnik, v zabojnik z **rumenim** pokrovom odlagamo **plastenke**, zbiranju **pločevink** pa je namenjen zabojnik z **modrim** pokrovom. Ekološki otoki so postavljeni v bližino stanovanjih sosesk, večjih trgovskih naselij, šol in v vaseh.

Na območju občine Ilirska Bistrica je do sedaj je postavljenih 12 ekoloških otokov v mestu Ilirska Bistrica in 61 ekoloških otokov v ostalih naseljih. Njihovo število bomo povečali glede na potrebe in izkušnje, ki jih bo pokazal čas. Cilj je, da bo ekološki otok postavljen v vsako naselje.

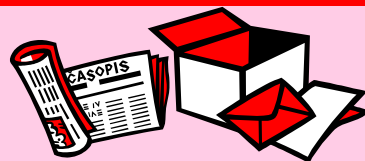
Ostale odpadke, ki ne sodijo na ekološki otok, pa tako kot do sedaj še naprej odlagamo v že **obstoječe zabojnike**.

Ločeno zbiranje odpadkov je torej projekt vseh nas. Uspeh ločenega zbiranja je odvisen prav od vsakega posameznika. Le resnično pravilno ravnanje z odpadki – pravilno ločevanje odpadkov – je pot do kakovostnejšega življenja v zdravem in čistem okolju. S skupnimi močmi in kančkom dobre volje nam bo zagotovo uspelo.

NEVARNI ODPADKI

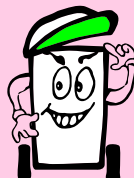
Nevarni odpadki so vsi odpadki, ki imajo eno ali več nevarnih lastnosti. So na primer jedki, strupeni zdravju škodljivi, eksplozivni. Tudi, ko niso več uporabni, so nevarni, zato moramo poskrbeti, da ne pridejo v stik z okoljem. Med nevarne odpadke spadajo: odsluženi akumulatorji, baterije vseh vrst, ostanki in embalaža škropiv, strupov, barvil, razredčil, motornih in jedilnih olj, čistil, pesticidov, stara zdravila... Nevarne odpadke hranimo doma in jih nato oddamo na posebnih akcijah zbiranja nevarnih odpadkov, ki jih organiziramo 1-krat letno. O zbirnem mestu in času akcije boste obveščeni po pošti. Nekatere nevarne odpadke pa lahko sproti prinašate v Zbirni center Ilirska Bistrica (Globovnik).

PAPIR

ODLAGAMO:

- ČASOPISE, REVIJE, PROSPEKTE, ŠOLSKE ZVEZKE, KNJIGE, PISALNI PAPIR
- KUVERTE, OVOJNI PAPIR, PAPIRNE VREČKE
- KARTONSKE ŠKATLE IN EMBALAŽO ZA PREHRAMBENE IZDELKE, KARTONSKO EMBALAŽO PRALNIH PRAŠKOV ...

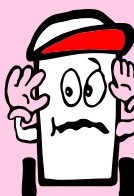

POZOR!

Preden kartonske škatle in drugo embalažo z večjo prostornino odložimo v zabojnik, jih moramo zložiti, oziroma stisniti.

NE ODLAGAMO:

- PLASTIFICIRANE EMBALAŽE (TETRAPAKI...)
- Z NEVARNIMI ODPADKI ONESNAŽENE EMBALAŽE (EMBALAŽA STRUPOV, ŠKROPIV...)
- HIGIENSKEGA PAPIRJA
- CELOFANA

STEKLO

ODLAGAMO:

- VSE VRSTE PRAZNIH IN ČISTIH STEKLENIC
- KOZARCE ZA VLAGANJE
- KOZARČKE IN STEKLENIČKE OTROŠKE HRANE
- RAZBITE STEKLENICE IN KOZARCE...

POZOR!

Tudi stekleno embalažo je za odlaganje potrebno pravilno pripraviti. Odstraniti moramo zamaške in pokrovčke.

NE ODLAGAMO:

- OKENSKEGA STEKLA
- KRISTALA
- PORCELANA
- KERAMIKE
- OGLEDAL
- ŽARNIC
- ARMIRANEGA STEKLA

PLASTENKE

ODLAGAMO:

- PLASTENKE PIJAČ
- PLASTIČNE FOLIJE

POZOR!

Plastenkam odstranite pokrovček in jih pohodite, saj bodo tako v zabojniku zavzele manjšo prostornino.

NE ODLAGAMO:

- OSTALE PLASTIČNE EMBALAŽE Z VSEBINO
- KOVINSKE EMBALAŽE
- KOVINSKIH FOLIJ
- NEVARNIH ODPADKOV
- UMAZANIH FOLIJ

PLOČEVINKE

ODLAGAMO:

- PLOČEVINKE VSEH VRST
- KONZERVE VSEH VRST

POZOR!

Pločevinke in konzerve je treba splakniti preden jih odložimo, da odstranimo ostanke hrane, ker ti ob razpadanju širijo neprijeten vonj. Tudi pločevinke je priporočljivo pred odlaganjem stisniti, da bodo zavzele manj prostora v zabojniku.

NE ODLAGAMO:

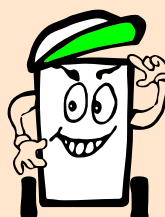
- PLOČEVINK Z VSEBINO
- KONZERV Z VSEBINO
- VEČJIH KOVINSKIH ODPADKOV
- KOVINSKIH DOZ RAZPRŠIL

KOSOVNI ODPADKI

Tudi za kosovne odpadke 2-krat letno organiziramo akcije zbiranja kosovnih odpadkov. Med letom pa lahko kosovne odpadke pripeljete v zbirni center. Med kosovne odpadke spadajo: bela tehnika (hladilniki, zamrzovalniki, pralni in sušilni stroji, štedilniki...), pohištvo, talne obloge, žimnice, električni aparati (televizorji, radijski sprejemniki, gospodinjski aparati), kolesa...

OSTALI ODPADKI

Odpadke, ki jih ne moremo uvrstiti v nobeno od posod, namenjenih ločenemu zbiranju in niso kosovni, nevarni ali gradbeni odpadki, imenujemo ostali ali mešani odpadki. Mešane odpadke odlagamo v zabojnike za ostale odpadke, to so tisti zabojniki, v katere smo do sedaj odlagali vse komunalne odpadke.

ODLAGAMO:

- ODPADKE, KI JIH NI MOGOČE RAZVRSTITI V NOBENO IZMED POSOD, NAMENJENIH LOČENEMU ZBIRANJU ODPADKOV
- VSE ODPADKE, KI NE SODIJO MED NEVARNE, KOSOVNE ALI GRADBENE ODPADKE
- TETRAPAKE
- OHLAJEN PEPEL, SMETI IN VSEBINE SESALCEV
- ČE NIMAMO MOŽNOSTI KOMPOSTIRANJA TUDI BIOLOŠKO RAZGRADLJIVE ODPADKE IZ GOSPODINJSTVA (do uvedbe ločenega zbiranja teh odpadkov)

POZOR!

Tetrapake stisnemo oz. zložimo, da zavzamejo manjšo prostornino. Vse mešane odpadke v zabojnik odložimo v vrečki za smeti, saj s tem prispevamo k čistoči zabojnika in njegovi daljši življenjski dobi.

NE ODLAGAMO:

- PAPIRJA, PLASTENK, PLOČEVINK, STEKLA
- NEVARNIH ODPADKOV
- KOSOVNIH ODPADKOV
- GRADBENIH ODPADKOV
- ŽAREČEGA PEPELA
- AVTOMOBILSKIH GUM
- ZELENega ODREZA Z VRTOV

ORGANSKI ALI BIOLOŠKO RAZGRADLJIVI ODPADKI

Organski odpadki predstavljajo kar tretjino vseh komunalnih odpadkov. Med organske odpadke spadajo: nezaužita hrana, ostanke, ki nastajajo pri kuhanju, ogrizki sadja, uvelo cvetje, papirnate brisače, jajčne lupine, kavne in čajne usedline, odmrle rastline, pokošena trava, plevel... Ker so biološko razgradljivi, je najprimernejši način ravnanja s temi odpadki njihovo kompostiranje. Le če resnično nimamo možnosti kompostiranja, tovrstne odpadke uvrstimo med ostale odpadke. V bodoče bomo biološko razgradljive odpadke iz gospodinjstev in zeleni vrtni odpadki odlagali v posebne vodotesne zabojnike ločeno od drugih odpadkov.

OČISTILI SMO NAŠ PARK

Zadnjo soboto v marcu je več kot sto Bistričanov počistilo »svoj« park, katerega polovica nosi ime po Nadi Žagar, polovica pa po njegovem avtorju Viljemu Kindlerju. Jutranji pogled na zamazani, nastlani, obrezani ... park ni bil obetaven, zelo obetaven pa je bil pogled na iz minute v minuto večjo skupino ljudi, ki se je z grabljami, metlami, lopatami itd. zbrala za občino. Prikapljali so skavti, predstavnice upravne enote, primarširala je skupina zaposlenih na postojnski enoti zavarovalnice Triglav, člani in članice bistrškega turističnega društva, člani facebookove skupine Nove ideje, študenti, predstavnika MKNŽ, največja skupina, skupina bistrških tabornikov roda Snežniških ruševcev, pa še veliko število posameznikov, ki so prišli povsem v svojem imenu in za naš, skupni park.

Temeljito smo ga očistili – od sodišča čez igrišča in tudi okrog potočkov, skalnjakov in jezerc. Vanje smo segli le kolikor daleč ali globoko smo zmogli z grabljami. Prečesali smo travo, grmovje, stare veje in novo odrezane znosili na kupe ... Ob 12. uri so naše moči opešale, kalorije pa smo *notri prinesli* na kosilu pred taborniškimi domovi. Tudi tisti, ki so lupili čebulo, rezali meso in to mojstrsko zakuhali v golaž, so bili del akcije, ki se je ujel z dnevom za spremembe. Obiskala nas je tudi predstavnica Slovenske filantropije, ki je k dnevu za spremembe spodbujala po vsej Sloveniji.

Lepi in urejeni park nam je bil v veliko zadoščenje. Precenili smo le svoje moči, namenjene

čiščenju podcenjene prostornine bazena oziroma podcenjene količine v njem stoječe vode in v njej plavajoče nesnage. A kolikor ga je bilo suhega, smoga obvladali.

Brez pomoči Komunalnega podjetja Ilirska Bistrica, podjetja Ipil in podjetja Vičič iz Zarečice pa bi bil tudi park počiščen le deloma. Bazen bodo, obljublajo, s pomočjo Vičičeve tehnologije, sami dokončali mladinci MKNŽ.

Iz turističnega društva in krajevne skupnosti Ilirska Bistrica pošiljamo zahvalo vsem omenjenim podjetjem za vso brezplačno pomoč, enako pa tudi sponzorjem – Občini Ilirska Bistrica, Plamingu Ilirska Bistrica, mesarjem Sedmaku, Pucu in Bubniču, Provokativi, Bojanu Oblaku, s. p., družini Bertok iz Šembij, Brigiti Matko, s. p., Zarečje, Demopeku, pekarni Ilirska Bistrica, JSKD Ilirska Bistrica, Avtomatom Štefančič Ilirska Bistrica in Rodu Snežniških ruševcev. **III D. J.**

KAS

NEPREMIČNINE

Katja Štemberger s.p.

GSM: 041 434 005

POSREDOVANJE V PROMETU Z NEPREMIČNINAMI

PRODAJATE ALI ODDAJATE STANOVANJE, HIŠO,
POSLOVNI PROSTOR ALI ZEMLJIŠČE?
IŠČETE NOV DOM?
IMATE NEUREJENO ZEMLJIŠKOKNJIZNO STANJE?

BAZOVIŠKA CESTA 15, ILIRSKA BISTRICA
041 434 005

ogrevanje * vodovod * solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija *
toplotne črpalke * adaptacije kopalnic

gsm: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net

INŠTALACIJE d.o.o.

www.instalacije-sib.si

Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/ 714 85 15, fax: 05/ 714 85 16

ZBOR ČLANOV DRUŠTVA ZA RAZVOJ PODEŽELJA

LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom je v konec marca izpeljalo svoj redni letni Zbor članstva in sprejelo Poročila o delu za leto 2010. Pri tem so sprejeli tudi nov program dela in nekaj kadrovskih sprememb v organih društva.

Zbor članstva – ta je potekal v prostorih Turistične kmetije Dolenčevi v Sajovčah – je pozitivno ocenil dejavnosti društva v preteklem obdobju, saj je društvo postalo pomemben člen razvoja podeželja na območju vseh treh občin – Ilirske Bistrice, Pivke in Postojne. V letu 2010 so se namreč končno začela izplačevati sredstva za sofinanciranje projektov – do konca leta 2010 je bilo namreč končanih 30 projektov, od tega 24 z že izplačanim sofinanciranjem, do danes pa so izplačani še vsi preostali končani projekti v skupni vsoti 351.000 evrov.

Pri delovanju LAS pa ne gre samo za

sofinanciranje projektov, ampak za cel niz aktivnosti, s katerimi poskušajo podeželje med Snežnikom in Nanosom prebuditi in ga usmeriti v bolj aktiven pristop pri njegovem razvoju. V tej smeri je tudi sprejet Program dela LAS, ki veliko pozornosti namenja svetovanju pri projektih, promociji društva in izobraževanju članov – še posebej na medregijski in mednarodni ravni. Vsi dosedanja stiki z LAS-i in ostalimi razvojnimi organizacijami iz Slovenije in tujine so se izkazali kot dobra naložba v prihodnost, saj so neposredno vplivali na določene nove projekte. Tako se recimo pripravlja projekt izobraževanja turističnih ponudnikov na podeželju, ki bo s sodelovanjem petih tujih partnerjev pripomogel k boljšemu pristopu k trženju in promociji turističnega potenciala področja. Ne nazadnje pa so po zadnjem številu v društvo včlanjeni

kar 104 člani, kar dokazuje, da so prebivalci področja prepoznali pomembnost in vlogo delovanja LAS.

Zbor članstva je sprejel tudi nekaj kadrovskih sprememb pri organih društva. Zaradi upokojitve Nevenke Tomšič je občina Il. Bistrica predlagala zamenjavo članice upravnega odbora, tako da bo sedaj to funkcijo opravljala Tina Kocjan z Gornjega Zemona. Prav tako je prišlo do spremembe v Nadzornem odboru, saj je Erika Kovačič zamenjala Marjana Morelja (odstop zaradi osebnih razlogov) in Janja Dekleva Vanjo Uljan Vičič (predlog občine Postojna). Vsi navedeni bodo funkcije opravljali do izteka mandata, to je do konca novembra 2011. Zbor članstva se je vsem navedenim zahvalil za opravljeno delo, še posebej pa Nevenki Tomšič, ki je sodelovala pri delu društva od vsega začetka in je pomembno pripomogla k uspešnemu zagonu in delovanju LAS.

Ob koncu Zbora članstva je bila izražena želja, da bi se člani društva še bolj aktivno vključili v delo društva, še posebej pri jesenskih kandidatnih postopkih, ter s posredovanjem pobud in idej o delovanju društva. Leader program, ki ga izvaja društvo, namreč temelji na pristopu od spodaj navzgor in je zato dober stik s člani zelo pomemben.

Več informacij o delovanju društva in vsa navedena poročila so objavljena na spletni strani društva www.razvoj-podezelja.si. III **Aleš Zidar, strokovni vodja društva**

OBJAVLJEN NOV JAVNI POZIV ZA NABOR PROJEKTOV LEADER

Lokalna akcijska skupina Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom je 8. aprila 2011 objavila nov Javni poziv za nabor projektov za izdelavo Načrta izvedbenih projektov (NIP) za leto 2011. V bistvu gre za ponovitev predhodnega poziva iz junija 2010, ker so se v tem obdobju spremenili pogoji za sofinanciranje projektov iz programa Leader in je bilo potrebno predhodni poziv uskladiti z novimi pogoji. Ti so namreč ugodnejši za izvajalce projektov, zato se je upravni odbor LAS odločil, da pripravi NIP 2011 šele po sprejetju nove Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2011–2013.

Bistvena sprememba pogojev je v tem, da je omogočeno sofinanciranje projektov do 85% upravičenih stroškov in da je možno vlagati dva NIP v enem letu. Na ta način naj bi se vzpodbudilo še bolj aktivno črpanje evropskih sredstev za razvoj podeželja in omogočilo finančno bolj ugodno izvajanje projektov. Prav tako se je UO odločil, da bo z novim Javnim pozivom razpisal vsa trenutno razpoložljiva sredstva do konca finančnega obdobja 2011–2013 in sicer dobrih 538.000,00 EUR. V skladu s pogoji po novi Uredbi bodo proti koncu finančnega obdobja na voljo še dodatna sredstva za sofinanciranje projektov, kar bo natančno znano v sredini leta 2012.

Ker se je na predhodni Javni poziv prijavilo skoraj 30 predlogov projektov, je rok prijave za prvi – spomladanski NIP zelo kratek – do 28.4.2011. Pri pripravi tega NIP bodo imeli prednost že prijavljeni predlogi, vsi ostali pa bodo v izboru za jesenski NIP. Rok prijave za drugi NIP je 31.8.2011.

Celoten Javni poziv z vso dokumentacijo je na voljo na spletni strani LAS www.razvoj-podezelja.si, vse informacije okoli poziva pa dobite na sedežu LAS v pritličju občinske palače, Bazoviška 14 v Il. Bistrici, na telefonu 031 339 789 in e-pošti: info@razvoj-podezelja.si. Poleg tega je na voljo brezplačno svetovanje za pripravo predlogov projektov, ki ga izvaja NEC Cerknica, ga. Lili Mahne, tel. št. 041 605 122 ali e-pošta: lili.mahne@siol.net.

INOVATIVNOST - KLJUČNI DEJAVNIK KONKURENČNE PREDNOSTI

»Iz pregleda prispelih prijav za izbor najboljše inovacije za leto 2010 ocenjujem, da vodstva sodelujočih podjetij postavljajo inovativnost med ključne dejavnike konkurenčne prednosti. Tako ohranjajo svoj položaj na trgu, pridobivajo nove kupce in nove priložnosti za rast in razvoj. Tak pristop in pozitivno prakso želimo v GZS OZ Postojna predstaviti tudi drugim poslovnim subjektom in jih spodbuditi k sooblikovanju kulture inovativnih podjetij« je dejal mag. Igor Blažina, direktor GZS OZ Postojna ob odpiranju prijav za deveti izbor najboljše inovacije za preteklo leto. Iz občine Ilirska Bistrica je prispelo šest prijav.

V podjetju **Izoterm d.o.o.** iz Podgrada so k rasti prodaje v zadnjih letih nedvomno prispevali tudi novi izdelki, s katerimi dopolnjujejo proizvodno prodajni program in so plod inovativnih rešitev njihovih sodelavcev. Kupcem v Nemčiji in v Italiji so v letu 2010 ponudili dva nova izdelka, katerih avtor je inovator **Saša Zečevič**. Razvil je novi pakirni profil iz penjenega polietilena s katerim je kupec zamenjal profil iz kartona namenjen zaščiti avtomobilskih delov med transportom. **Saša Zečevič** je avtor tudi drugega novega izdelka iz programa izolacijskih cevi za gradbeništvo. Zasnoval in izpeljal je koncept novega sistema cevi izdelanih iz večslojnih materialov (LDPE folija, EPE folija, HDPE folija). Tako v prvem kot v drugem primeru je njegov inovativen prispevek tudi v oblikovanju dizajna izdelkov ter vpeljavi novih tehnologij izdelave.

Značilnost inovativnih podjetij je timsko in projektno delo. Tako delajo tudi v podjetju **Ferbit, računalniški inženiring d.o.o.** iz Ilirske Bistrice. V preteklem letu so zahtevnim partnerjem iz tujine in na domačem trgu ponudili dve novi

inovativni rešitvi iz področja logističnih procesov. Izraelskemu partnerju, ki je dobavitelj zelenjave za evropski in ameriški trg, so razvili »on line« računalniško podporo s katero zagotavljajo sledljivost pošiljk v vseh fazah transporta. Inovacija temelji na uporabi novih kombinacij različnih tehnologij, novega znanja in novih organizacijskih rešitev. Avtorji inovativne rešitve iz Ferbita **Leo Lakota, Jadran Šetina, Barbara Boštjančič** so v projekt vključili tudi študenta FRI **Mateja Lakoto**. Prva trojica soavtorjev je sodelovala tudi v drugem projektu, pri katerem so kot zunanega sodelavca vključili še **Jožeta Zupanca** iz Slovenskih železnic. Za naročnika SŽ so izdelali in implementirali informacijski sistem za upravljanje z malimi pošiljkami v vseh fazah procesa od naročila do dostave. Nova znanja, ki jih daje Univerza v Ljubljani, izkušnje, ki jih daje praksa in želje do novih ustvarjalnih rešitev so pomembno vplivale na inovativen dosežek tudi v družinskem podjetju **Tehnovent David Škrab s.p.** iz Ilirske Bistrice. Oče **David Škrab**, ki vodi omenjeno podjetje in sinova **Simon** in **Peter**, oba še kot absolventa fakultete za elektrotehniko, so soavtorji inovativne rešitve za strojno pranje bobnov, ki se uporabljajo v procesu galvanizacije. Koristi te rešitve so tako pri naročniku, ki s tem zmanjšuje proizvodne stroške in negativne vplive na okolje kot tudi pri realizatorju rešitve. Pri slednjem se s takimi rešitvami širi prodajno proizvodni program in povečuje konkurenčna prednost, oboje pa prinaša možnost za rast in razvoj podjetja.

Vilko Škrab iz Ilirske Bistrice se že tretje leto zaporedoma predstavlja kot avtor zanimivih rešitev na področju izrabe obnovljivih virov, zlasti pa varčne uporabe energije. Posebej izstopa dejstvo, da ponuja rešitve, ki ne zahtevajo velik investicijski vložek in je

dobra spodbuda tistim, ki se doma sami lotevajo drobnih izboljšav. Primer take dobre prakse je dimni grelec tople ogrevalne vode, ki je umeščen med pečjo in dimnikom. Taka rešitev je primerna zlasti pri klasičnih in starejših pečeh za centralno ogrevanje eno ali več stanovanjskih hiš s poleni ali na bio maso. Z namestitvijo grelca se poveča izkoristek peči, izboljša vlek pri neugodnih vremenskih razmerah, koristi tudi za izločanje odvečnega kondenza in poveča prihranek na porabi kuriva.

Letošnja pomembna novost izbora je nastop na Festivalu Inovativnosti 2011, ki bo 23. maja 2011 v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču. Dogodek organizirajo GZS Območna zbornica Ljubljana in Postojna v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve, Ministrstvom za visokošolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstvom za gospodarstvo. V celodnevem druženju bo izveden Mednarodni tehnološki forum, razstave in predstavitve inovacij, okrogle mize ob tem pa še izdaja publikacije in svečana podelitev nagrad tudi za inovatorje iz naše regije.

»Tako bomo lahko neposredno primerjali dosežke naših inovatorjev z inovatorji iz drugih okolij. Rezultati izbora iz preteklih let kažejo, da imamo dober inovacijski potencial, ki pa ga moramo še posebej močno spodbujati, da pridemo do prebojnih inovacij in do pospešene rasti gospodarstva regije« je še dodal mag. Igor Blažina, direktor GZS OZ Postojna ob pregledu prispelih 20 prijav v izbor najboljših inovacij za leto 2010. Član komisije za ocenjevanje inovacij iz občine Ilirska Bistrica bo v naslednjih letih podjetnik in inovator **Andrej Frank**, iz družinskega podjetja **Frank Proizvodnja strojev s.p.** iz G. Bitnje. O podelitvi priznanj in diplom našim inovatorjem bomo še poročali. III **Vlado Vinšek**

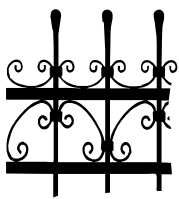
POZIV

DOMAČIM GOSPODARSTVENIKOM, PODJETNIKOM IN OBRTNIKOM

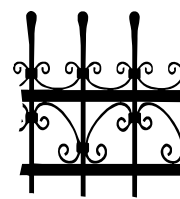
k sodelovanju v rubriki »Podjetniški utrip«,
ki je namenjena predstavitvi podjetij iz ilirskobistriške občine.

Predstavitvena gradiva vaših podjetij pričakujemo na e-naslovu odmevi@ilirska-bistrica.si.

Na ta naslov se lahko tudi prijavite, če bi želeli predstaviti vašo dejavnost,
in pomagali vam bomo pripraviti predstavitev.

SPONSOR INŽENIRING, d.o.o. UNIKATNI KOVANI IZDELKI

Družba Sponsor inženiring, d. o. o., je bila ustanovljena leta 1992 s sedežem v Ilirski Bistrici, Bazoviška cesta 32. Proizvodna dejavnost pa se izvaja v OIC Trnovo 1 (Hofer) na Vilharjevi cesti 45 in 47. Imamo pet redno zaposlenih, pogodbeno sodelujemo tudi s kooperanti.

Kot smo že omenili, smo podjetje s petimi redno zaposlenimi, s programom umetnega kovaštva pa se ukvarjamo od novembra 2010 – takrat smo zaradi racionalizacije in reorganizacije program umetnega kovaštva prenesli iz podjetja Suma inženiring, d.o.o., na podjetje Sponsor inženiring, d.o.o., zaradi prepoznavnosti smo ohranili osnovno ime programa "Suma- umetno kovaštvo".

Tako lahko trdimo, da se z umetnim kovaštvom ukvarjamo že več kot 15 let in drznimo si omeniti, da smo na Bistriškem pionirji umetnega kovaštva. Suma inženiring, d.o.o., ohranja svojo osnovno dejavnost knjigovodskih storitev.

Kovane izdelke izdelujemo v glavnem po tehnologiji hladnega kovanja, poslužujemo pa se tudi tradicije vročega kovanja. Vsi naši izdelki so unikatni, narejeni po naročilu, po želji pa lahko tudi izdelamo samo posamezne elemente. Vse – od kovanja, izdelave izdelka, vročega cinkanja, barvanja in montaže – opravimo v lastni režiji.

Izdelali smo že več tisoč različnih kovanih izdelkov, ki so v bistvu vsi referenčni, saj z enako pozornostjo izdelamo tako najmanjši okrasni izdelek, večmetrska kovana vrata, ograje, nadstreške ipd. kot tudi cerkvene svečnike v Nemčiji in preostale kovane izdelke po domovih in lokalih po vsej Sloveniji in bližnjih obmejnih krajih v Italiji in na Hrvaškem.

Najpogostejše vprašanje naših strank je, koliko stane določena ograja. Ker so naši izdelki unikatni, vam ne moremo predstaviti cen posameznih izdelkov. Informativno ponudbo naredimo na podlagi idejnega osnutka in okvirnih dimenzij. Izdelava informativne ponudbe je brezplačna. Rok izdelave informativne ponudbe je do 3 dni, rok izdelave in montaže pa je precej odvisen od trenutnega obsega dela, po dosedanjih izkušnjah je ta rok od 20 do 60 dni.

Poleg programa umetnega kovaštva se ukvarjamo tudi s predelavo plastičnih mas. Obvladujemo osnovno predelavo: razrez, izsekovanje, termoformiranje ... Na tem področju izdelujemo izdelke in polizdelke za industrijske aplikacije (bela tehnika, pohištvena in druga industrija). Izdelki se uporabljajo za toplotno in zvočno izolacijo, tesnila,

embalaža V lastni režiji predelujemo predvsem poliuretan, polietilen, penjeno gumo, razne filce, melaminsko peno ipd.

Kot relativno majhno podjetje vidimo svojo prednost v izredni fleksibilnosti, prilagodljivosti, strogem spoštovanju rokov dobave in cenovni konkurenčnosti. Za tehnološki razvoj skrbimo bodisi z lastnimi inovacijami bodisi z razvojnimi službami naših dobaviteljev in kupcev.

Veseli bomo, če si ogledate našo spletno stran na naslovu www.umetnokovastvo.com ali pa pokličete po tel. s št. 05 7110 244, 05 7110 241 ali 05 7101 031 (vsak delavnik med 7. in 15. uro), še več informacij pa boste dobili v naši delavnici. **III Andrej Pirih, Sponsor inženiring, d. o. o.**

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO

Že več kot 15 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica

**Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo in montiramo:**

balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...

**telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.com**

LEPO JE DELITI

Dober občutek, ki ga imamo, kadar storimo bližnjemu dobro delo, je pogosto večji od tistega, kar naredimo. Sami sebe nagradujemo, če brezkompromisno in popolnoma iz ljubezni podarjamo in si želimo deliti z bližnjim. Dobrih del ne delamo zato, da nam bodo povrnjena; podarjamo jih iz srca, iz čistega veselja in ne potrebujemo priznanja.

Kulturno društvo Grad je v nedeljo, 17.04.2011, v domu na Vidmu organiziralo 2. dobrodelni koncert Lepo je deliti. Zbrana sredstva bodo namenjena otrokom iz petih socialno šibkih družin iz naše občine. Družine smo izbrali s pomočjo Centra za socialno delo Il. Bistrice.

V dve uri trajajočem programu so občinstvo do dobra ogreli: Ansambel Biseri, Ansambel Gorski Cvet, Folklorna skupina Tuščak Bač, Špela Grošelj, Ne me Jugat, Navihani Lisjaki, Podokničarji, Ansambel Narcis in Ansambel Akordi. Za dobro voljo sta s skečem poskrbela člana KD Grad Vanja Dovgan in Primož Rojc. Vsi nastopajoči so nastopili popolnoma brezplačno.

Tudi če je bilo obiskovalcev pol manj kot lansko leto, so skupaj z nastopajočimi ustvarili prijetno vzdušje. Bili smo tam. Vsi tisti, ki se nismo prepustili ravnodušju in ki nismo pozabili na sočloveka.. Mi kot ustvarjalci in vi kot občinstvo, ki zna podpreti take projekte. Iz srca hvala vsem vam, bilo vas je 150. Brez vas naš koncert ne bi imel smisla.

Organizacija takega koncerta zahteva veliko vloženega truda in dela in s tem nastanejo tudi stroški. Trudili smo se, da so bili čim manjši, ampak popolnoma se jim ni dalo izogniti. Stroške v višini 500 evrov, ki so nastali z organizacijo, bo sponzoriralo KD Grad.

Seveda so za to, da smo prihranili ogromno denarja, zaslužni naši pokrovitelji in ljudje, ki so pomagali koncert izpeljati. Največji hvala gre Srečku Kovačiču in Martinu Stadlerju iz podjetja MADD d.o.o., ki sta poskrbela, da so vsi nastopajoči zveneli odlično. Hvala Občini Ilirska Bistrica za brezplačen najem dvorane. Hvala medijskim pokroviteljem: Radiu 94 in NTR, Radiu Capris, Televiziji Galeja in Televiziji Primorka. Hvala fantom iz tiskarne Bor, ker vsakič priskočijo na pomoč, brez vprašanj in brez oklevanj. Hvala Turistični agenciji Oaza, Modnemu studiu Celin, Frizerskemu studiu Moj salon, Cvetličarni Polona, fotografirni Katji Ceglar, Tadeju Primcu in Tinu Muha od Dwjnih Japodov. Hvala tudi Urošu, Vanji, Petri, Ani in Sabini za pomoč pri organizaciji in seveda mojemu

sovoditelju Igorju Štembergerju.

Uspelo nam je zbrati 2.105 evrov. Med donatorje so se vpisala podjetja: Plam pur d.d. (150 €), Izoterm Plama d.o.o., Picerija Park-Liljana Primc s.p., Ingra-Metka Iskra s.p. (50 €), Damjan Štemberger s.p. (50 €), po 20 € pa so prispevali Irbis d.o.o., Martin Prosen, SIB inštalacije 20, Frizerski studio Moj salon - Ivančič Mateja, in Gustinčič Jana s.p.

Donacije so možne še vedno na:

**KD Grad, Dolnji Zemon 93 b, 6250 Ilirska Bistrica,
TRR 6400 0941 9013 903. Prosim, da kot namen nujno
vpišete: DONACIJA ZA OTROKE.**

Lepo je deliti in še boljši je občutek, ko veš, da si nekomu pomagal. Sama sem navdušena nad vsemi, ki ste bili del te zgodbe. Nad vašo dobroto in tem, da brez oklevanja ponudite svojo pomoč. Pravijo, da kdor poje, zlo ne misli. In vsi vi, ki ste včeraj stali na odru ali pod njim ste to potrdili. Ni se vam bilo težko pripeljati, ni vam bilo težko pokloniti celega popoldneva, ljudem, ki potrebujejo pomoč. Hvala vam še enkrat in lepo je vedeti, da lahko računam na vas. Mislim, da smo skupaj pričarali nekaj otroških nasmehov. **III Iris Dovgan Primc**

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST!

MAJ - MESEC OSEBNIH ZAVAROVANJ

V ZAVAROVALNICI TRIGLAV, D.D. OE POSTOJNA POSEBNE UGODNOSTI IN PRAKTIČNA DARILA
OB SKLENITVI ENEGA OD OSEBNIH ZAVAROVANJ

triglav

ZA NASVETE IN INFORMACIJE SMO VAM NA VOLJO NA VSEH NAŠIH PRODAJNIH MESTIH IN PRI NAŠIH ZASTOPNIKIH.

15. LET DRUŠTVA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENSKO OBDOBJE

Člani društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica so na svečanosti, ki so jo pripravili 15. maja v dvorani Doma starejših občanov, obeležili 15. obletnico delovanja.

Zametki društva segajo v šolsko leto 1995/96, ko je pod vodstvom **Anice Štemberger** in **Janka-Sergija Šlenca** začela delovati prva skupina za italijanski jezik po načelih univerze. Januarja 1997 so organizirali predstavitev zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Čeprav je v tem obdobju na neformalni ravni potekalo kar nekaj izobraževalnih vsebin (jezikovni skupini, delavnice ročnih del in krasilne umetnosti, plesni krožek), je do formalne ustanovitve društva prišlo 28. maja 2003.

»Razmah dejavnosti je bil ravno v tem prvem mandatnem obdobju 2003-2007 neverjeten. Število udeležencev različnih delavnic, s katerimi smo želeli popularizirati našo dejavnost, je v letih 2004 in 2005 doseglo številko 200. Ko smo izčrpali predlagane vsebine za delavnice, predvsem pa zahtevali, da obiskovalci poleg prispevka za izvedbo delavnic plačajo tudi članarino, se je število udeležencev zmanjšalo,« je povedala dolgoletna predsednica in pobudnica za ustanovitev društva **Marija Šlenc Zver**, ki jo je letos nadomestila **Nevenka Tomšič**.

Kljub temu je število članov društva iz začetnih 32, ki so bili prisotni na ustanovnem zboru, z leti naraslo na sto. Med člani društva prevladujejo ženske, stare od 61 do 65 let, precej pa je tudi mlajših od 55 let. »Želijo si druženja in učenja, njihovi interesi so zelo razpršeni. Približno polovica jih obiskuje en krožek, nekateri pa celo dva ali tri. So zadovoljni s programi, vodenjem društva in zelo zadovoljni z mentorji,« je pojasnila Marija Šlenc Zver.

Število udeležencev v programih pa je bilo v posameznih letih celo petkrat večje kot število članov. Programov univerze se je

v 15 letih udeležilo kar 1163 ljudi (povprečno 145 slušateljev na leto). Z društvom je v vseh teh letih sodelovalo 42 mentorjev, ki jim je bilo v pomoč še 21 animatorjev. Sodelovali pa so tudi s številnimi gostujočimi predavatelji in izvajalci delavnic. Med programi, ki jih društvo izvaja je učenje tujih jezikov, kulturna klepetalnica, tečaji ročnih spretnosti, plesni krožek, računalniški tečaj, pohodništvo, zgodovina in številni drugi. Prostore društvu nudita DSO Il. Bistrica in OŠ Dragotina Ketteja, računalniški tečaji pa potekajo na e-šoli, OŠ Antona Žnideršiča in na OŠ Kuteževo.

»Upokojitev je čas velikih sprememb za posameznika in okolje, v katerem človek živi. Mnogi zaradi občutka, da so nepotrebni in nekoristni, postanejo osamljeni, nesamozavestni ali celo zapadejo v velike stiske. Da bo naše staranje res dejavno, se bomo na univerzi trudili tudi v bodoče, še posebno pa v letu 2012, ki je predlagano za Evropsko leto aktivnega staranja. S ponudbo svojih programov bomo spodbujali starejše k aktivnemu preživljanju prostega časa, ki skrbi za zdravo življenje, delovno ustvarjalnost in družbeno angažiranost,« je dejala predsednica društva Nevenka Tomšič.

Številne goste je na prireditvi pozdravila tudi predsednica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje **Ana Krajnc**, ki je članom univerze čestitala ob pomembnem jubileju in poudarila, da so bili že od samega začetka zgled drugim univerzam, saj sodijo v mreži med najboljše.

Društvo je ob tej priložnosti izdalo tudi bogat zbornik »Tječe, tječe ...«, ki ga je predstavila **Zala Šajn**. Zaslužnim članom društva so podelili priznanja, prireditev pa je spremljala tudi razsta ročnih del in bogat kulturni program, ki so ga sooblikovali Volk folk, Ženski pevski zbor Prem, Dimitrij Grlj in Boris Ujčič, Maja Porta in Tjaša Kaluža. III

Nagradna igra KAJ JE NA FOTOGRAFIJI?

Dobro si oglejte priloženo fotografijo in poskušajte ugotoviti, katera znamenita stavba je na sliki. Vaše odgovore pričakujemo do 20. maja na e-naslovu: odmevi@ilirska-bistrica.si (pod zadeva vpišite »nagradna igra«). Podelili bomo pet praktičnih nagrad, ki jih podarja sponzor nagradne igre, podjetje EURO MB d.o.o. iz Ilirske Bistrice.

Fotografija, objavljena v 35. št. glasila, prikazuje stavbo prve kranjske tovarne testenin Pekatete. Fotografija je izsek iz razglednice iz zbirke Primoža Rojca.

Nagrade prejmejo: **Jani Božič** in **Tanja Kastelic** iz Dobropolj, **Doris Kirn** iz Podgrada in **Noemi Kapelj** iz Harij.

Čestitamo!

Razglednica iz zbirke Vojka Čeligoja

MOTORISTI ORGANIZIRALI DELAVNICO VARNE VOŽNJE

V soboto, 16. aprila 2011, je Feistritz moto klub Ilirska Bistrica, v sodelovanju s policijo, reševalci in OSPV, organiziral delavnico varne vožnje.

Sezona dvokoles se počasi začenja in na cestah je srečati vedno več motoristov.

Člani moto kluba, se zavedamo, da je na cesti najbolj pomembna varnost ter izkušnje, zato vsako leto ob začetku sezone za člane kluba in ostale motoriste, pripravimo delavnico varne vožnje.

Tokratne delavnice se je udeležilo cca. 30 motoristov. Policisti motoristi so prikazali in demonstrirali spretnostno vožnjo med stožci, izvajanje osmice, pravilno zaviranje, izogib oviri ...

Udeleženci delavnice smo se lahko sami preizkusili v spretnostni vožnji in vaje po navodilih izvajali tudi s svojimi konjički.

Sodelovanju, so se odzvali tudi reševalci Reševalne postaje Ilirska Bistrica. Prikazali ter osvežili so nam hitri tečaj nujnega prve pomoči ponesrečenemu motoristu.

Sobotni popoldan, smo motoristi izkoristili in se udeležili še tradicionalne kondicijsko panoramske vožnje, po občini Ilirska Bistrica, s katero tudi ostale udeležence v prometu, opozorimo na ponovno sezono dvokoles ter povečano previdnost predvsem pri vključevanju na prometnice v križiščih.

Motoristi, smo namreč zaradi svoje majhne velikosti objekta v prometu, pogosto spregledani, ter ne po lastni krivdi žrtve prometnih nezgod.

Zahvala pri organizaciji gre: Občinskemu SPV, Policiji, TIB Transport, Reševalni postaji Zdravstveni dom Ilirska Bistrica, Avtoshop d.o.o., Pizzeria Cocollo – Podgrad. **III Katarina Škrab**

KONCERT NAVIHANIH LISJAKOV

Marec je vedno takšen zanimiv mesec, da imajo ženske v njem skoraj vsak teden kakšen svoj praznik. Lepo je, da se v prazničnih dneh vseh teh nežnih in čutečih bitij, polnih ljubezni, spomnimo tudi s kakšno skromno rožico, zlato verižico ali vročim poljubčkom; fantje mladega in nadebudnega ansambla Navihani lisjaki pa so storili še korak dlje. 11. 3. so v Kulturnem domu v Hrpeljah priredili koncert ter ga poklonili vsem ženskam za njihov minuli praznik. Med poslušalci nas je bilo tudi veliko pripadnikov nasprotnega spola, saj glasba pač vedno osrečuje vse ljudi. Ob tej priložnosti sem sam *na firmi* celo vzel dopust, saj dogajanja nisem želel izpustiti tudi zaradi zelo pomembne informacije, da bodo Lisjaki tu prvič premierno izvedli eno pesem izmed štirih, za katere smo se pred kratkim dogovorili. Ostale tri pač še čakajo letošnje in morda tudi še prihodnje festivale.

Koncert je skupaj z vsemi glasbenimi gosti odlično uspel; sploh otroški zborček pod vodstvom Anite Penko in glasbeni spremljavi Sebastijana Mavriča je raznežil srca vseh navzočih mamic. Za povezovanje je poskrbel novinar Danijel Cek, kateremu jezik prav tako dobro teče kot pero, na koncu pa nas je oče Nika Polesa povabil vse še na kozarček rujnega in prigrizek v preddverje stavbe, kjer se je dogajanje precej razživelo ob zvokih obeh harmonik. Jaz sem bolj klepetal in nazdravljal z ansamblom vsem našim prihodnjim skupnim glasbenim uspehom, ata pa je medtem dobil *mravlje v nogavice*, ter na marmornih tleh sobane pokazal nekaterim prisotnim ženskam, da ni zaman član folklorne skupine Gradina.

Skratka, z eno besedo ... *bilojelepo*. S fanti se zopet vidimo na njihovem tradicionalnem koncertu kot vsako leto, že zdaj pa držim pesti, da jim z mojim lepim Nočnim valčkom letos uspe uvrstitev na festival Graška gora poje in igra 2011. Za konec pa, kot je že iz fotografije razvidno, kličemo vsem skupaj le še: Na zdravje! **III M.Vrh**

ZDAJ V TISTIŠ SMO LETIH

*Vsak po svoje si v življenju človek išče pravo pot,
če mineva dan v veselju, srečo troši prav povsod,
a starejši govorijo, nam življenje praznik ni,
le zakaj nas vse strašijo, čas prinesel bo skrbi.*

*Mi pa le veselo polko zaigramo si vsak dan,
zraven kupico, majolko, dvignemo – na zdravje vam!
Ne mudi se nam odrasti, lepši je mladosti čas,
ni problemov, le radosti, ko prepevamo na glas.*

*Zdaj v tistih smo letih,
še nedoživetih, ko svet se še lep nam vsem zdi.
Pač v tistih smo letih,
ko ob dekletih prav vedno srce zadrhti.
Zdaj v tistih smo letih, v sanje odetih,
zaljubljeni vedno prav vsi.
Smo v tistih še letih, trenutkov ujetih,
ki zanje ve lun'ca noči ...*

POHOD ZA ZDRAVJE ŽE DESETIČ

Tudi tokrat so pohodniki, bilo jih je za dobro stotnijo, imeli srečo z vremenom in v sončni pomladni nedelji, 10. aprila, opravili pot med Ilirsko Bistrico in Kettejevim Premom. Pohod so namenili Svetovnemu dnevu zdravja pa tudi spominu na pesnika rojaka Dragotina Ketteja.

Pohodniki so se zbrali pred Osnovno šolo Dragotina Ketteja, kjer jim je marljiva medicinska ekipa domačega Zdravstvenega doma izmerila krvni tlak in sladkor. Da je pohod vse bolj priljubljen tudi izven bistriške občine, pričajo udeleženci s Krasa, obmorskih krajev, da, celo iz Ljubljane. V imenu organizatorjev sta pohodnike

pozdravila zdravstvena strokovna sodelavka Andreja Rebec in Vojko Čeligoj in jim zaželela prijetno pot. Tudi tokrat je pohodnike vodil Jože Kalčič po poti skozi Trnovo, do Rečice in dalje do Zarečja ter ob reki Reki vse do Novakovega mlina. Tu jih je čakala gostoljubna domačija Dolganovih, oddih, razvedrilo in okusna malica in še zadnji vzpon skozi vas Smrje do Kettejeva Prema. Dobri dve uri trajajoči pohod do Prema so brez težav zmogli prav vsi pohodniki, za povratek proti Bistrici pa so si sami izbirali pot med mnogimi možnimi smermi.

Organizatorji pohoda Zdravstveni dom, Društvo diabetikov, Društvo invalidov,

Območno društvo Rdečega križa ter Društvo Kettejeva pot so tudi tokrat lahko zadovoljni s pohodom, saj je izpolnil vsa pričakovanja udeležencev. Organizatorji pogrešajo večji odziv šolske mladine ter društev, ki jim je rekreacija ena od osnovnih dejavnosti. In seveda brez lokalnih oblasti in prebivalcev vasi, skozi katere poteka spominska pot, ne bo šlo. Zato so organizatorjem, ki se zgledujejo po tovrstnih poteh po Sloveniji, kot so pohod po Levstikovi, Jurčičevi poti in poteh drugih slovenskih literatov s tisoči pohodnikov, le še nedosegljive sanje. **III Vojko Čeligoj**

Tudi tokrat so pohodniki krenili na pot izpred spominskega obeležja pesniku Dragotinu Ketteju v Ilirski Bistrici in obiskali Prem, njegovo rojstno vas.

INVALIDI NA SV. KATARINI

Sončni pomladni dnevi so kot nalašč za to, da jih po zimskem zatišju izkoristimo za gibanje v naravi. Drugo aprilsko soboto se nas je preko 50 udeležencev odpravilo na pohod na Sv. Katarino (691 m), eno večjih gradišč, nad vasjo Novokračine. Po slabi uri hoje po gozdni cesti, ki se vije skozi borov gozd, ob njej pa stojijo postaje križevega pota, smo prispeli na to

prazgodovinsko naselbino, ki so jo na vzpetini zgradili naši davni predniki. O tem priča mogočen kamniti nasip, ki je pred tisočletji varoval prebivalce gradišča. Danes stoji tu kapela, posvečena sv. Katarini, ki so jo s prostovoljnim delom leta 2006, na kraju nekdanje cerkve, ki je po letu 1780 počasi propadla, zgradili domačini. Prav tako so pod vrhom postavili brunarico in postaje križevega pota.

Naš član, Anton Šlosar, nam je predstavil zgodovino tega kraja od pradavnine do današnjih dni. Počitek na vrhu smo izkoristili tudi za čudovit pogled na Kvarnerski zaliv z Učko, na drugi strani pa prek Brkinov, Vremščice in Nanosa proti Triglavu.

Po pogostitvi in druženju ob harmoniki smo se dobro razpoloženi, za kar so poskrbeli Novokrajci, šele ob mraku vrnili v dolino. Hvala Novokrajcem za doživeto in nepozabno popoldne v neokrnjeni naravi v bližini njihovega doma. **III Jožica Žibert**

ŠTEVILNE DEJAVNOSTI DRUŠTVA VEZI

Dan za spremembe

Na Slovenski filantropiji, Združenju za promocijo prostovoljstva, si že vrsto let prizadevajo za dvig prepoznavnosti prostovoljskega dela. Lani je Slovenska filantropija prvič pozvala organizacije, občine in posameznike, da se ob začetku pomladi skupaj aktivirajo in s prostovoljskim delom v lokalno skupnost prinesejo pozitivne spremembe.

Dan za spremembe je v soboto, 26. marca, že drugič povezal prostovoljce po Sloveniji. Na ta dan so v različnih krajih po Sloveniji potekale številne prostovoljske akcije, ki so jih pripravili v sodelovanju z različnimi prostovoljskimi organizacijami in občinami.

Akciji Slovenske filantropije se je že drugo leto zapored pridružilo tudi **Društvo »VEZI«**. V ta namen smo v dopoldanskem času 26. 3. 2011 postavili promocijske stojnice v Sežani, Ilirski Bistrici, Postojni ter v Komnu. Na promocijskih stojnicah smo razstavljali izdelke, ki nastajajo v naših kreativnih delavnicah. Poleg tega smo na stojnicah v Sežani in Il. Bistrici predstavili tudi »delavnice v živo«. Obiskovalci so si lahko ogledali, kako izdelki nastajajo ali pa so imeli celo možnost preizkusiti se v lastni ročni spretnosti. Poleg uporabnikov in zaposlenih so na stojnicah sodelovali tudi **prostovoljci**, ki so že vključeni v naše programe. Na stojnicah so obiskovalci dobili različno informativno gradivo (op.: zloženke, glasilo, Zbornik), iz katerega je mogoče naše društvo podrobneje spoznati.

Prostovoljno delo na področju duševnega zdravja in skupnostnih služb je tako v Sloveniji, kakor tudi v tujini priznано in koristno. Ljudje s težavami v duševnem zdravju so potisnjeni na

socialni in družbeni rob.

Člani širše skupnosti, ki želijo sodelovati v programih, hkrati dvigujejo nivo kvalitete življenja in socialne vključenosti ter pridobivajo na občutku lastne vrednosti. Prostovoljstvo doprinese tudi k vsesplošni dobrodelnosti in blagostanju v skupnosti.

S programom razvoja prostovoljstva želimo v Društvu »VEZI« prostovoljcem in pripadnikom širše skupnosti približati področje duševnega zdravja ter aktivno delovati v smeri destigmatizacije duševne bolezni.

Na Čarobnem dnevu v Lipici

Člani Društva **»VEZI«** smo se predstavili tudi 16. aprila na Čarobnem dnevu v Lipici s promocijo izdelkov, ki nastajajo v okviru **programa Sončni tobogan - mreža kreativnih delavnic**. Kreativne delavnice potekajo v programu Mreža dnevnih centrov Štanjel, Štorje in Ilirska Bistrica, ki omogoča ljudem s težavami v

duševnem zdravju možnosti za pridobivanje novih funkcionalnih znanj, kakor tudi pogoje za višji nivo kvalitete njihovega življenja in socialno vključenost. Omenjene aktivnosti v dnevnih centrih se izvajajo vsak dan in so na voljo vsem zainteresiranim uporabnikom, kakor tudi članom širše skupnosti. Poleg promocijske stojnice pa smo v Lipici pripravili in izvedli likovno delavnico »voščena praskanka«, ki jo je vodila članica Društva **»VEZI«** slikarka **Jelena Šardi**. Delavnice se je udeležilo veliko otrok in vsi skupaj smo spoznali, da so popolnoma preproste aktivnosti tiste, ki lahko povezujejo različne generacije in različne ciljne skupine. Veseli smo, da smo še enkrat uspeli preseči tabuje duševne bolezni in prikazati socialno delo v skupnosti v popolnoma novi podobi.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki nam omogočajo sodelovanja na raznih prireditvah in javnih dogodkih ter nam tako omogočijo uresničevanje socialne preventive. **III Karmen Margarit in Barbara Uljan**

TUDI PEVCI O ŠPORTU

Četrtnove redne vaje MePZ Avgust Šuligoj upokojenskega društva naše občine so potekale nekoliko drugače kot običajno. Vodstvo zbora in društva sta z veseljem sprejela pobudo, da bi ob prvi priložnosti spregovorili oziroma predstavili potek razvoja športa na Bistriškem, saj je o tem napisal knjigo dolgoletni pevovodja zbora Dimitrij Grlj.

V 8. številki Ilirskih tem, glasilu Društva za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica, je omenjeni avtor priobčil samostojno knjigo Zgodovinski pregled športa na Bistriškem, ki zajema dogajanje na vseh področjih športa na tem kosu naše dežele vse od začetka dvajsetega stoletja pa do danes. Knjiga je bila javnosti že predstavljena, avtor pa deležen pohval in zahval. Bil pa je prostor v knjižnici, kjer je bila predstavitev, premajhen, mnogi se niso mogli predstavitve udeležiti, med njimi veliko naših pevk in pevcev, zato smo pobudo o predstavitvi knjige, združene s petjem, ali – kot je napovedala dogodek pevovodkinja Anamarija Surina –, da bomo nastopali drug drugemu, z veseljem udeležili. Tako je tudi bilo.

Po nekaj uvodnih pesmih zbora nas je Mitko presenetil z napovedjo nastopa solista Borisa Ujčiča, ki je ob Mitkovi spremljavi na harmonij doživeto zapel nekaj pesmi in požel dolg aplavz.

Osrednji del srečanja pa je pripadel avtorju knjige o športu na Bistriškem Dimitriju Grlju – Mitku. Ne bom navajal podrobnosti iz knjige, saj jo mnogi poznamo kot bralci, veliko njih pa tudi kot udeleženci dejavnosti iz knjige, drugi pa kot poznavalci športnikov. Medklici ob prikazovanju fotografij iz knjige na velikem platnu kot: »Glej ga, ta je ...«, so še posebej popestrili že tako zanimivo razlago.

Prijetno in zanimivo druženje smo zaključili s petjem solista in zbora. **III F. G.**

JELŠANE Z ROKO V ROKI

Vsako pomlad si *Jevševci* olepšajo svoj kraj za razvedrilo v naravi. Pred leti so izbrali na Goličih nad vasjo okolje, kamor se umaknejo iz sodobne vasi, ki ne premore več niti koze, kaj šele krave. Zamisel je bila *Gržanova* – Borisa Brozine, vedno polnega energije za delo in veselja do družbe. Tako so lovci člani LD Zemon, mladi in stari vaščani prostovoljno zgradili ličnega lesenega *jurčka*, kjer se od pomladi do jeseni zbirajo ob prostih dnevih. Dodali so mu še *balinc*, nogometnim navdušencem pa so *Katarinčini* posodili svojo sosednjo dolino. Mimo še pelje lepo urejena učna gozdna pot.

V neposredni bližini so štiri vzorno obdelane lovske njive v pokošenih dolinah ter kaluža, solnica in preža. Bogato lovišče prepoznamo kar tukaj po raznovrstni divjadi – zajcu, lisici, jazbecu, polhu, divjem prašiču, srnjadi, jelenjadi, medvedu in pred leti celo risu. Dnevno petje ptic bo kmalu še dopolnil poseben nočni pevec ležetrudnik ali

podhujka. Očitno se je divjad prilagodila občasnemu nemiru. Spomladi okolico temeljito očistijo. S pomočjo mladih *jevševskih* gasilcev pospravijo in uničijo staro odmrlo travo ter grmičevje. Letošnja pomladanska akcija desetega aprila se je zaključila s

Štefučovim (Igor Apath) in Mičevim (Simon Surina) golažem in prijetnim razpoloženjem, ki so se mu pridružili tudi sprehajalci iz vasi. Tako so se pripravili na novo sezono, lovski posvet, rojstne dneve, zaključek šolskega leta in še in še ... **III Andrej Reberc**

VETRNIH ELEKTRARN NA VOLOVJI REBRI NE BO

Pred kratkim sem po radiu slišal, da t. i. spornih vetrnic na tem območju ne bo. Skratka, pravilna rešitev. V tem času resda vse bolj trkajo na vrata podnebne spremembe, posledice pa so iz dneva v dan večje in bolj očitne. Ampak to ni rešitev. Ena elektrarna na veter ne bo rešila okoljskega problema, zato ker je naš planet Zemlja že tako preveč onesnažen zaradi naših vplivov nanj.

Volovja Reber, ki bi ji lahko tudi rekli *biser naše občine*, je zelo priljubljena izletniška točka, saj nam ob lepem vremenu pogled seže vse do Kvarnerja, Dolomitov, Julijskih Alp in Pivške kotline. Nahaja se na dobrih 1100 m nad morjem in leži na JZ naše države. Njena matična podlaga je karbonatna (apnenčasta) z za to regijo značilnimi prisotnimi kraškimi pojavi, kot so: vrtače uvale, jame ipd., veter pa je zaradi mešanja severnih in južnih tokov nekonstanten. Tu sta prisotna burja in jugo, ki ponekod v sunkih celo presežeta 200 km/h. Za vetrnice je to daleč premočno, saj mora za njihovo optimalno delovanje pihati zmerno z isto hitrostjo od 20 do 25 m/s. Slabost pa ni samo to – izjemno z rastjem in živalstvom posejano pestro območje z bogato diverzitetjo, že prej omenjeni kraški pojavi in samo vzdrževanje vetrnic. Na sami elisi morajo biti pričvrščeni posebni razpršilci z insekticidi, da zatrejo mušice, ki se naberejo na vrtečem delu in tako

onemogočijo enakomerni pretok zraka. Pa da o pogonskem mazivu, olju, ne govorim. Sama postavitve ne bi ogrožala samo habitatov ptic, ki tod gnezdiijo, temveč tudi samo okolico in podlago. Skratka, to je velik plus za naš kraj, ki si sedaj lahko oddahne. Takšen projekt je tudi za našo občino prezahteven. V prihodnosti bo, po moji presoji, potreben še večji poudarek na obnovljivih virih in lesni biomasi, ki jo sestavljajo sekanci, peleti in briketi. Občina Ilirska Bistrica je bogata z gozdovi, zakaj pa jih ne bi izkoristili in skušali uvesti lesno gospodarstvo, npr. izdelavo lesne biomase? Finančni vložek bi bil res velik, ampak bi se periodično po nekaj letih obrestoval. Za to je pa potrebna trajnostna raba zemljišč in racionalano vlaganje v projekte.

Taki projekti, kot že *odpihnjena* Volovja Reber, so povsem nepotrebni za nas, občane. Pokažimo, da znamo, da nam ni mar za bližajoče se rodove, omogočimo jim dostojno življenje in možnost zaposlitve doma, naredimo naše mesto še boljše, še prijaznejše in bolj turistično ter gospodarsko prepoznavno – za lepši jutri. Za konec pa bom dodal modrost, ki govori: »Z denarjem kupujemo, si ustvarjamo prihodnost, gradimo življenje, a okolja, ki bi ga tako uničevali, ne moremo kupiti«. **III Patrik Tomšič**, študent gozdarstva na Višji šoli Postojna

TEDEN RDEČEGA KRIŽA - od 8. do 15. maja

Vabimo vas na dogodke v Knjižnici
Makse Samsa in na Placu

četrtek, 5. 5. 2011 ob 19. uri

~ otvoritev dobrodelne razstave Foto kluba Sušec (zbrana sredstva bomo namenili za nakup delovnih zvezkov za osnovnošolce)

~ otvoritev razstave

Rdeči križ danes in jutri

~ kulturni program

**ponedeljek, 16. 5. 2011 od 8. ure, pred
Knjižnico Makse Samsa**

~ meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola

~ strokovna predstavitev in ogled dogajanj v debelem črevesu

~ promocijsko gradivo in izdelki na stojnici pred knjižnico

**Razstavi bosta na ogled
od 5. do 20. 5. 2011.**

Organizator dogodkov je Rdeči križ Ilirska Bistrica

Sodelujejo: Knjižnica Makse Samsa, Zdravstveni dom, Društvo Vezi, Varstveno delovni center, OŠ Dragotina Ketteja in Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje zasvojenosti Občine Ilirska Bistrica.

STARE SLIKE PRIPOVEDUJEJO ...

Slavoloki na Bistriškem

Slavolok pred staro pošto (staro sodnijo) v Bistrici, 1947 (iz zbirke Muzeja novejšje zgodovine).

V času po drugi vojni se je posebej na Primorskem živahno obnavljalo gospodarstvo, kulturne ustanove, šole, družbeno življenje ... Bil je čas izjemnega navdušenja nad prihajajočim časom in možnostmi, ki so se nakazovale na vsakem koraku. Pričakovati je bilo, da bo Primorska nadoknadila zamujeno.

Veselili smo se tudi drobnih, danes morda nepomembnih dosežkov. Eden od pokazateljev veselja nad dosežki je bilo gotovo tudi postavljanje slavolokov s »simboli uspehov in delovnih zmag«. Bila so to leta konec petdesetih in šestdeseta leta in ni bilo prvomajskih praznikov ali drugih pomembnih dogodkov, da ne bi v mestih, pa tudi v drugih večjih krajih, postavili slavoloke. Mnogi so bili prave gradbene mojstrovine. Posebej živahno so postavljali slavoloke spomladi 1946 pred prihodom zavezniške komisije za razmejitev med Jugoslavijo in Italijo, ob priključitve Primorske 1947 in uvedbi samoupravljanja leta 1951.

Starejši domačini se jih še spominjajo, kako so čez cesto ali ulico postavljeni tudi občudovanja vredni slavoloki z udarnimi gesli, značilnimi za tedanji čas. Za postavitev slavolokov je bila zadolžena naprej mladinska organizacija, kasneje pa tudi celotni delovni kolektivi, ki so tudi na ta način tekmovali med seboj, kdo bo uspel postaviti višji, bolj domiseln ali lepši slavolok.

Danes na te dni komaj še spominja kakšna stara fotografija ali časopisni članek.

Pred staro pošto v Bistrici se je septembra 1947 mogočno bočil velik ločni slavolok v obliki polovice kovinskega zobčenika in zvezdo na vrhu. Postavljen je bil v čast priključitve Primorske k Jugoslaviji 15. septembra 1947; počastil je zborovanje graditeljev Nove Gorice na Lijaku teden dni pozneje z napovedanim govorom predsednika vlade Mihe Marinka. Napis »TITOVA JUGOSLAVIJA« in nalepljen plakat Janeza Trpina zgovorno pričata o času in obeh dogodkih, ki jima je bil slavolok namenjen.

V ilustrirani prilogi tednika »TOVARIŠ« je novinar v letu 1954 objavil sliko velikega slavoloka v Bistrici, postavljenega leto prej v čast množičnega zborovanja na Okroglici. Takole je zapisal:

»Mnogi obiskovalci lanskoletnih

prireditve v čast proslavi na Okroglici se gotovo spominjajo – verjetno najlepšega slavoloka na Primorskem. To je bil slavolok v Ilirski Bistrici in je vzbudil tudi zanimanje maršala Tita!« To pa res ni bilo kar tako.

Vsekakor zanimiv in tipičen je bil slavolok, postavljen leta 1952 pred železniško postajo na izteku Tomšičeve ulice, ki je bila kakšno leto pred tem še kar »Stalinova ulica«. Slavolok so postavili delavci kolektiva Lesno industrijskega podjetja Topol in ga okrasili z modeli značilnega orodja, ki so ga uporabljali pri svojem delu. Orodja, ki mu danes marsikdo mlajših ne bi vedel niti imena!

Nekoliko nižje na Bazoviški ulici je bil leto pozneje postavljen velik slavolok tovarne LESONIT, obložen z novimi laminiranimi ploščami, zadnji uspeh tovarne. Površina plošč je bila imitacija marmorja. Ustno izročilo pravi, da se je pod slavolokom peljal na Reko sam Edvard Kardelj in se čudil, da so Bistričani obložili svoj slavolok celo z marmornimi ploščami. Baje je ob povratku celo ukazal šoferju ustaviti avto in sam je potipal, če je res bistriški slavolok iz marmorja. Res, tako dobre plošče so včasih delali v Lesonitu.

Bolj tragično pa bi se kmalu končalo v Trnovem. Mladi so postavili pred Belinovo hišo velik slavolok z nekakšnim balkonom na prečnih gredah in ga bogato obložili s smrekovimi vejami, zastavami in zastavicami. Na predvečer prvega maja je bila organizirana povorka iz Bistrice v Trnovo z *baklado*. Seveda je bil pogled na stotine premikajočih se bakel nepozaben. Ko se je povorka približala slavoloku, sta na njem že igrali na harmoniko trnovski mladinki Vojka in Elka ter želi velik aplavz. Toda ko se je povorka že pomikala pod slavolokom, se je nekdo z baklo preveč približal smrekovem okrasju, in plameni so

Slavolok pred občinsko stavbo, 1953 (fotografija objavljena v prilogi revije Tovariš, 1954).

hipoma zajeli slavolok. Udeleženci povorke so se hitro razbežali in pozabili na obe dekleti na slavoloku. Na srečo je nekdo le prinesel lestev in dekleti sta nepoškodovani, čeprav dobro prestrašeni, našli pot na varna tla. *Baklada* se je tako nenačrtovano zaključila z velikim kresom kar na sredi glavne ceste.

Kot zanimivost naj zapišem, da so slavoloke postavljali še marsikje v okoliških krajih, tudi v Knežaku. Tu pa so navodilo o postavljanju slavoloka razumeli nekoliko po svoje. Namreč, da je treba vsak teden od prvega maja do konca meseca postaviti nov slavolok. In morali so dobro pljuniti v roke in postavili so vsaj štiri slavoloke, kar res ni kar tako. Gotovo pa so bili za ta podvig pohvaljeni s strani občine.

Morda hrani še kdo od bralcev kakšno fotografijo, ki spominja na ta čas in domače slavoloke. Veseli je bomo! **III Vojko Čeligoj**

Slavolok ob izteku Tomšičeve ulice, 1952 (fotografijo hrani avtor zapisa).

Z DOBRIMI NAMENI DO OTIPLJIVIH REZULTATOV

Druga epizoda zgodbe o dobrih namenih je bila obeležena v četrtek, zadnji dan meseca marca, v »Hramu dobrega« gostilne Pri Matetu, z drugim srečanjem boter in botrov skrinjic za dobre namene. Marčevski plodovi dobrotelnosti so vidni v 254 evrih, ki so se prišteli februarским 187 evrom.

Skrinjice za dobre namene je skupina Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice (NI), v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Ilirska Bistrica (DPM), postavila na več lokacijah v Ilirski Bistrici in njeni okolici. Z njimi se zbira prispevke, ki se mesečno seštevajo in so namenjeni finančno in socialno ogroženim otrokom in njihovim družinam v naši občini.

V marcu zbrani prispevki po posameznih lokacijah so naslednji: gostilna Pri Matetu – 27 €, Romi bar – 29 €, trgovina Janateks – 28 €, Avantura šport – 10 €, gostilna Zemonška vaga – 12 €, bar Mlečna – 15 €, frizerski salon Mojca – 1 €, okrepčevalnica Mikoza – 15 €, Veterinarska ambulanta Ilirska Bistrica – 20 €, gostilna Pod gradom – 7 €, picerija Kudra – 9 €, bife Kudra – 2 €, Johnny bar – 13 €, bar Julija – 2 €, DSP Caffè bar Petrol – 7 €, gostilna Potok – 5 €, pivnica Pek – 9 €, frizerski studio Moj salon – 2 €, frizerski salon Mitja Hair Team – 26 €, Klub študentov Ilirska Bistrica – 15 €. Skupaj smo tako v mesecu marcu pridelali 254 €.

Ker pa je bilo marčevsko srečanje hkrati tudi drugi uradni sestanek skupine NI, je beseda tekla še o ostalih načrtovanih dejavnostih in rezultatih dela skupine. Tako je bilo podano poročilo o dopisu, ki je bil posredovan občinski upravi in je

vseboval pet pobud, ki naj bi jih obravnaval Občinski svet, in sicer:

- ureditev naselja za starostnike (za podrobnejše informacije glejte <http://www.finance.si/279663/Nastanitev-za-starostnike-bo-kmalu-primanjkovalo/rss> in diplomsko delo *Financiranje investicij v varovana stanovanja* (2010), avtorice Mateje Finžgar);
- registracija »Krompirja u zjwnci sz ocvjrk« kot avtohtone bistriške jedi in organizacija »Turističnega tedna zelja« v času jesenskih (krompirjevih) počitnic;
- ureditev pokrite tržnice, ki bi omogočila kakovostnejši vsakdan občanov, kmetov pa lažjo prodajo svojih pridelkov;
- obuditev in organizacija tradicionalnega zimskega pohoda na Snežnik;
- postavitve začasnega drsališča s stojnicami s hrano, pijačo ipd., v tednu med božičem in novim letom v parku Nade Žagar.

Naslednja točka dnevnega reda je bilo vabilo k sodelovanju pri dobrodelni okoljevarstveni akciji zbiranja starega papirja, ki bo potekala v okviru vseslovenskega projekta *Star papir* za novo upanje, katerega nosilec je društvo *Ekologi brez meja*, v ilirskobistriški enoti Šolskega centra Postojna, od ponedeljka, 18. aprila, do petka, 22. aprila, v času med 8. in 13. uro. Predstavljena je bila tudi možnost vzpostavitve brezžičnega omrežja EDUROAM (EDUcation ROAMing je mednarodna federacija brezžičnih

omrežij za uporabnike iz izobraževalne in raziskovalne sfere), ki deluje preko vstopnih točk Arnesa. Gre za storitev, ki jo lahko koristijo uporabniki Arnesa, tj. vse osebe, ki se šolajo ali so zaposlene na področju vzgoje in izobraževanja.

Kar pa se Skrinjice za dobre namene tiče, ste vabljeni k sodelovanju tako pravne kot fizične osebe. Vaše prispevke sprejemajo skrinjice na omenjenih lokacijah, lahko pa prispevke nakažete na transakcijski račun DPM-ja (št. računa: 10100-0029041892), odprt pri Banki Koper, s pripisom »Za Skrinjice za dobre namene«.

Gremo naprej!
III Gorazd Brne,
Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice

MARČ 2011		
1	ILIRSKA VAGA	12 EUR
2	ROMI BAR	29 EUR
3	TRGOVINA JANATEKS	28 EUR
4	AVANTURA ŠPORT	10 EUR
5	GOSTILNA ZEMONŠKA VAGA	12 EUR
6	BAR MLEČNA	15 EUR
7	FRIZERSKI SALON MOJCA	1 EUR
8	OKREPČEVALNICA MIKOZA	15 EUR
9	VETERINARSKA AMBULANTA ILIRSKA BISTRICA	20 EUR
10	GOSTILNA POD GRADOM	7 EUR
11	PIZERIJA KUDRA	9 EUR
12	BIFE KUDRA	2 EUR
13	JOHNNY BAR	13 EUR
14	BAR JULIJA	2 EUR
15	DSP CAFE BAR PETROL	7 EUR
16	GOSTILNA POTOK	5 EUR
17	PIVNICA PEK	9 EUR
18	FRIZERSKI STUDIO MOJ SALON	2 EUR
19	FRIZERSKI SALON MITJA HAIR TEAM	26 EUR
20	KLUB ŠTUDENTOV ILIRSKA BISTRICA	15 EUR
SKUPAJ		254 EUR

Marčevski plodovi dobrotelnosti

VRNITEV NA SCENO

Po par mesecih se vračam. Ras je, da ne v istem časopisu. Snežnik je namreč odkupilo podjetje PROVOKATIVA v lasti Oblak Bojana. Že bežen pogled na bilance pove, da to podjetje ne more kupiti ničesar. S tem, da mi niso objavljali niti članka, pove, kdo stoji za nakupom. Oblak zanesljivo ne. Novic iz naše občine je zelo veliko in prav je, da se o njih kaj govori. V četrtek smo obravnavali zaključni račun.

Največ pripomb je imel Šenkinc Anton. Gre za bivšega župana, čiger zaključni račun smo obravnavali. Zanimivo je dejstvo, da je bil prav Šenkinc proti zaključnemu računu. Če primerjamo zaključni račun z zaključnimi računi drugih občin, potem lahko z gotovostjo trdimo, da je bil naš zaključni račun prava katastrofa. Ne le, da se je občina zadolžila, bistveno je to, da na javnih razpisih ni praktično nič dobila. Le slabe 18 %. Ostale občine imajo preko 40 %. Pa še to kar se je delalo, se je naredilo na pol. Tako ni končana kanalizacija in pločniki na Baču. To kar je narejeno, pa je izredno slabo. Tudi ne vemo, koliko finančnih bremen iz preteklega leta bomo morali še pokriti. Tako nas toži država, za preveč izplačano telefonijo v Podgradu. S tožbami grozi tudi podjetje Marc d.o.o. in sicer za osnovno šolo Jelšane in za kanalizacijo Prešernove ulice. To je tiste ulice, kjer se v dežju na parkirišču pri bloku Prešernova 38, lahko okopate, da ne govorim o nosečih ležečih policistkah, ki promet na tej ulici dobesedno ustavljajo. Proti je bil tudi Mihelj, tisti »strokovnjak«, ki iz leta v leto prideluje lepo izgubo v zdravstvenem domu.

Zanimive zaključke je pokazal tudi pogled na kulturni del zaključnega računa. Tako se je izkazalo, da malo južno financira občina 150 % in da se denar nenamensko uporablja. Tako že bežen pogled na porabljena sredstva pove, da so z občinskim denarjem kupili plastične embalaže, predvsem kozarce, za nekaj let. Kupili so tudi majice za shod, saj na mali južni ni bilo nobenega v majicah. Višek goljufije, pa predstavlja račun za izdelavo odra. Namreč izkazalo se je, da odra sploh niso izdelovali. Proizvajalec je naredil križ za na cerkev na Dolnjem Zemonu. PRIMOŽ ROJC pa je zahteval, da se na račun napiše, da je izdelal ogrodje za oder. Čista goljufija. Gre za tistega Rojc Primoža, ki je poleg Štemberger Igorja imel največ za povedati, kako občina krči denar za kulturo. V medijih se je prikazoval, kot svetnik, ki ga močno skrbi za kulturo, dejstva pa so pokazala, da ga skrbi le za denar. Tudi sicer s celotnim proračunom male južne ni nič v redu, saj že bežna analiza pokaže, da je ta dogodek organizatorju pridelal velik dobiček. Kje je ta končal se ne ve.

Zanimivo je bilo tudi na točki odlaganja odpadkov. Priznati moram, da me je bilo ob obravnavi te točke sram pred predstavnicami ministrstva in predsednico državnega odbora za okolje in prostor gospo Bredo Pečan. Moji kolegi svetniki so spraševali takšne nemisle, kot da v svetu sedimo sami butalci. Ponovno je izstopal Rojc Primož, ki mu je izdatno pomagal Kirn Zdravko. Še posebej je izstopalo Kirnovo vztrajno vpraševanje, če si naša občina lahko izbere pravico ločenega zbiranja odpadkov. Če bi le prebral pogodbo, bi lahko videl, da poseben člen pogodbe ukazuje občinam, da ločeno zbirajo odpadke. To lahko počnemo že sedaj, saj je občina v preteklih letih zgradila veliko število ekoloških otokov. Vendar je izplen komunale zelo majhen. Prihodki od prodaje ločeno zbranih odpadkov so manjši od prihodkov povprečne ciganske družine, ali manjši kot zaslužijo čuvaji Jelšanskega smetišča z prodajo odpadkov. Seveda za svoj žep. Kljub temu, da je bilo jasno povedano, da časa za odločanje praktično ni več, da je bilo izračunano in predstavljeno, da je odvoz odpadkov na predelavo v Logatec najcenejša varianta, da je bilo na vsa vprašanja odgovorjeno, so rušilci vseeno glasovali proti. Očitno jim je cilj, da se v občini nič ne naredi. Na srečo je pri večini vendarle prevladal razum in je majhna večina 12 svetnikov izglasovala, da pristopamo v konzorcij CERO kot enakopravni partnerji. III Vojko Tomšič, Jasen 38a

MARJAN KREBELJ: SIDDHARTA

Fotografije in video: Marjan Krebelj • Glasba: skupina Obroč • Gosle: Siddharta • Vabljeni!

Caffè Metropol, Kersnikova 6, Ljubljana: četrtek, 19. maj 2011 ob 20h

caffèmetropol

SIDDHARTA

Logos: a film festival, SOL, and various social media icons.

Agrocenter ŽABOVCA

Podgrajska 14, Ilirska Bistrica; tel.št.: 05 / 71 18 180

EKSKLUZIVNI PRODAJALEC PROIZVAJALCA
LABIN PROGRES
(freze, prekopalniki, motokultivatorji)
in
traktorjev LANDINI, GOLDONI in JOHN DEERE!

GOLDONI
Landini
JOHN DEERE

Pestra ponudba:
zemelj za rože, korit, gnojil,
drobnih semen,...

B R Š L J A N K E

Akcijske cene
GRADBENEGA MATERIALA
(cement, maltit, modularci,...)

že od
0,63 €/kom
dalje

LEPO VABLJENI!

KGZ KRPAN

Ob svetovnem dnevu zemlje ZDRUŽIMO MOČI ZA VEČ IGRIVIH DNI NA OŠ DRAGOTINA KETTEJA

Sobota, 16. aprila 2011, je bila na OŠ Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica zaznamovana s prostovoljno delovno akcijo ob svetovnem dnevu Zemlje. Akcijo in obsežne priprave je spremljalo geslo Zdrružimo moči za več igrih dni.

V akcijo smo prijazno povabili šolski kolektiv, učence, starše, njihove svojce, znance, sosede in vse, ki cenijo urejeno okolje in jim veliko pomeni kultura bivanja na svojem domu, na delovnem mestu in v mestni soseski.

S skupnimi močmi in naporji smo se namenili v tem dnevu očistiti šolski park, obnoviti in osvežiti dotrajana igrala, klopi ter talne oznake na šolskem dvorišču.

Naši nameni in pričakovanja so bili uresničeni, saj nam je bilo vreme naklonjeno, predstavniki vseh vabljenih skupin smo bili dejavni, dobre volje in zadovoljni, da je še vedno prisoten ustvarjalni duh skupnosti.

Starejše učenke in učenci so z navdušenjem poprijeli za čopiče in prebarvali nogometne gole, klopi pod lipami, talne oznake in natlehe narisali še marsikaj igrivega in nagajivega. Stara igrala so pod moškimi rokami zaposlenih začela pridobivati novo podobo, metle, grablje, motike in ostali vrtni pripomočki pa so vihteli na vseh dostopnih šolskih poteh, v parku, na parkirnem prostoru in tekaški stezi nad igriščem. Tu so prišli na svoj račun vsi ostali akterji naše akcije.

Hvala vsem staršem, starim staršem, sosedom, učencem, nekdanjim učencem, zaposlenim in vsem, ki ste temu dnevu dodali tako koristen

In ustvarjalen naboj. Upam, da bodo naš trud znali ceniti tudi lastniki psov.

V mesecu maju bomo v šolski park namestili novo igralo, tudi takrat bomo potrebovali vaše roke za pomoč, zato vas že sedaj prijazno vabim k sodelovanju in soustvarjanju šolskega parka.

Akcijo smo zaključili v sončnem in vetrovnem vremenu ob 12.30 in pohiteli vsak na svoj konec, da ujamemo še preostali del sobote za svoj domači vrt, zelenico ali ... **III Ester Juriševič, ravnateljica**

RAZSTAVA INICIALKE V KALIGRAFSKEM ZAPISU

Kaligrafsko razstavo so si ogledali tudi sedmošolci iz OŠ Podgora

V Knjižnici Makse Samsa se uspešno vrstijo številne razstave pod temo Predstavite se. V aprilu je občanom Ilirske Bistrice postavila na ogled svoje izdelke gospa Magda Gorup iz Postojne, ki se ljubiteljsko ukvarja s kaligrafijo. Razstavo je poimenovala Inicialke v kaligrafskem zapisu. Avtorica se z umetnostjo kaligrafije ukvarja že skoraj 20 let, tokrat se je v Knjižnici Makse Samsa predstavila z naslednjimi deli: s kaligrafsko pisavo izpisanimi besedili, kot so voščila, vabila, pesmi; krasi pa jih prva črka – inicialka, izpisana in izrisana s filigransko natančnostjo; na svoj poseben način pa se je avtorica poklonila tudi nekaterim slovenskim književnikom...

Kaligrafija je umetnost lepega pisanja. Sama beseda izhaja iz grščine (calligraphia) in dobesedno pomeni lepo pisanje. V današnji, moderni – računalniški dobi postaja kaligrafija vedno bolj cenjena. Ljudem, ki jo spoznajo, seže v srce. Kaligrafija je namreč svojevrstna umetnost in veščina, ki zahteva nemalo spretnosti, urjenja, izobraževanja, predvsem pa predanosti in natančnosti. Voščilo, lepa misel, ilustracija, priznanje ali vabilo, ki je ročno izpisano s kaligrafskim peresom, z okrašeno prvo začetno črko – inicialko ter izdelano s posebno natančnostjo in pozornostjo, prevzame vsakega, ki mu je namenjeno. **III Katarina Škrab**

OBISKAL NAS JE PRIMOŽ SUHODOLČAN

V četrtek, 7. 4. 2011, nas je vse pridne bralce iz OŠ Knežak, ki smo bralno značko opravili pravočasno, obiskal priljubljen pisatelj Primož Suhodolčan.

Ko smo povezovalci programa povedali uvod, je mikrofona v svoje roke prijel zabaven pisatelj ter naredil pravo malo zabavo! Pripovedoval je na zabaven način, z oponašanjem različnih zvokov živali, zaradi česar so osebe v njegovem pripovedovanju skoraj oživele! Vsi smo se zabavali, tako prvošolčki, kot mi, devetošolci. Pripoveduje za vse generacije, velike in majhne, stare in mlade,

ter mlade po duši – zato pa smo ga takoj vzljubili! Neverjetno smo se zabavali ob njegovem pripovedovanju in mimiki obraza. Ena zanimiva zgodba za drugo, ena bolj zabavna od druge. Vsi smo se vživeli in ga resnično zavzeto poslušali.

Predstavil nam je tudi zbirko zgodb, ki so nastale izpod njegovega peresa, in spoznali smo, da je resnično vredna branja. Ura je minila zelo hitro, lahko rečem kar prehitro, in ker je vsega lepega enkrat konec, se je moral tudi gospod Suhodolčan posloviti od nas. Bili smo kar malo razočarani, saj na začetku nismo pričakovali tako zabavnega obiska! Bili smo navdušeni in resnično smo se nasmejali! Za mnenje pa smo povprašali tudi naše (naj)mlajše učence:

»Pisatelj je bil dober, prijazen in zelo smešen. Mislim, da ni imel toliko poškodb kot je rekel. To je samo tako rekel, ker piše pravljice.« (Ina Sedmak, 1. r.)

»Primož Suhodolčan ima veliko domišljije, zato lahko piše tako dobre knjige.« (Neža Primc, 1. r.)

»Všeč mi je bilo, ko se je ves čas zaletaval z glavo in oponašal papigo.« (Lara Tomšič, 2. r.)

»Lepo mi je bilo, ko je govoril vice o papigi in kako mu je ostal zob v glavi.« (Žiga Slavec, 3. r.)

»Všeč mi je bilo vse. P. Suhodolčan je smešen, dober in prijazen pisatelj.« (Miha Tomšič, 4. r.) **III Tjaša Fajdiga, 9. razred**

PRAZNUJMO SKUPAJ

V petek, 25. 3. 2011, smo učenci ob pomoči učiteljev na OŠ Pregarje pripravili že tradicionalno prireditev Praznujmo skupaj. Posvečena je našim mamam, ki v tem mesecu praznujejo kar dva praznika, dan žena in materinski dan.

Skozi kulturni program nas je vodila učenka Tina Krbelj. Najprej nas je s toplo besedo pozdravila ravnateljica Manica Renko. Povedala je nekaj utrinkov iz letošnjega šolskega leta, ki bodo marsikateremu učencu ostali v spominu na brezskrbna osnovnošolska leta. S svojo točko so nas kot vedno navdušili vrtčevi otroci, ki so se za letošnjo prireditev prelevili v hudomušne čarovnice. Zatem so na oder prišli učenci prve triade, ki so z učiteljičino pomočjo recitali pesem Uroša Vošnjaka z naslovom Darilo. Marsikateri mami pa so zagotovo stopile solze v oči, ko so na oder stopili učenci, ki sodelujejo pri pevskem zboru, saj so zapeli ganljivo pesmico Moja mami. Učenci tretje triade pa smo zadnje tedne bili krvavi igralški pot, se pridno naučili priredbo Linhartove Županove Micke, stopili na oder, odigrali in poželi velik aplavz za komedijo, ki ji ni para.

V goste smo povabili tudi učitelja kitare Mirka Dobernjaka. Skupaj z učencem Tomažem Tomažičem sta se predstavila z igranjem na kitaro. Požela sta velik aplavz. Na koncu so nas s svojim obiskom počastili tudi domači pevci skupine Fantje spod Karlovice. Zatem je sledila še zakuska v prostorih vrtca. Prireditev je kot vedno uspela.

Želimo si še veliko takšnih dni v skupnem druženju mlajše in starejše generacije.

Ob koncu bi se radi zahvalili našim sponzorjem, ki so s svojo darežljivostjo omogočili pogostitev: kulturno-turističnemu društvu Pregarje, trgovinam Džemo pek, Pri Kebru in Bonita ter podjetjema Plama Pur in Plama Termoplasti. Za njihovo pomoč se jim iskreno zahvaljujemo. **III Novinarski krožek OŠ Pregarje**

NA OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA ODPRLI UČILNICO NA PROSTEM

Učenci in učitelji Osnovne šole Antona Žnideršiča so 13. aprila na krajši svečanosti uradno predali namenu učilnico na prostem, ki so jo uredili pred šolo, okrog nje pa zasadili pet jerebik ter tako obeležili tudi mednarodno leto gozdov in dan Zemlje.

»Dolgo let smo si prizadevali za ureditev učilnice na prostem, v lanskem letu pa nam je le uspelo zbrati dovolj sredstev,« je povedala ravnateljica šole **Karmen Šepec**. Za investicijo so odšteli 3.000 evrov, kar 1.800 evrov pa so zagotovili iz šolskega sklada, kjer se zbirajo sredstva iz donacij ter izkupiček od zbiranja starega papirja, miklavževega sejma in srečelova.

OŠ Antona Žnideršiča je že od leta 1996 vključena v projekt Eko šola, že več let pa so tudi člani mreže šol Parka Škocjanske

jame. »Že takrat smo naredili načrt, da bi to parcelo pred šolo, ki je bila precej gola, sistematično uredili kot botanični vrt. Leta 1998 smo s pomočjo Zavoda za gozdove, s katerim že ves čas uspešno sodelujemo, izdelali projekt Botanični vrt z osnovami gozdoslovja. Najbolj smo se razveselili, če smo za nagrado ali kot donacijo prejeli kakšno zanimivo drevo, s katerim smo obogatili naš botanični park, v katerem raste že preko 50 dreves in grmovnic,« je povedala **Nada Šircelj**, mentorica Eko šole in različnih naravoslovnih dejavnosti, obenem pa tudi pobudnica za ureditev učilnice na prostem.

»Namen učilnice na prostem in botaničnega parka je predvsem čim bolj približati naravo učencem in obenem ohraniti stik z naravo, ki smo ga v času virtualne dobe skoraj izgubili. Naš cilj je, da park obogatimo z novimi drevesnimi vrstami in da te drevesne vrste tudi označimo,« je še pojasnila **Nada Šircelj**.

Učenci so slovesnost popestrili tudi s pesmijo in recitacijami, nato pa so v spremstvu učiteljic, ravnateljice in **Vanje Debevec Gerjevič** iz Parka Škocjanske jame zasadili pet novih dreves – jerebik, katerih plodovi bodo tudi odlična hrana pticam.

OŠ Antona Žnideršiča se za sodelovanje in podporo zahvaljuje Silvu Frankoviču iz Zavoda za gozdove Slovenije, OE II. Bistrica, Bogdanu Magajni iz ZGS, OE Sežana, in Milanu Margonu iz Drevesnice Štivan za darovano drevje. III

SKRB ZA NADARJENE NA OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA

Na OŠ Antona Žnideršiča že vrsto let posvečamo veliko pozornost učencem, ki izkazujejo nadpovprečne rezultate in sposobnosti. V letošnjem letu smo se s skupino učencev iz 6. in 7. razreda priključili državnemu tekmovanju iz **hitrega in zanesljivega računanja**.

Učenci so tekmovali sami s seboj, s časom ali s sošolci ali pa celo med vrstniki po vsej Sloveniji. Na spletnem portalu so interaktivni računi, s katerimi lahko preverijo, kako spretni in zanesljivi so pri računanju na pamet v vseh štirih računskih operacijah, saj računalniški program rezultate točkuje. Ko učenec utrjuje znanje, se zabeleži njegov najboljši rezultat in tako je motiviran, da izboljšuje svoje znanje in spretnosti. Število doseženih točk je odvisno od hitrosti in zanesljivosti računanja, težji primeri so ovrednoteni z več točkami oziroma je zanje predviden daljši čas računanja. Tekmovanje je organizirano v več krogih in najboljši tekmovalci iz Slovenije se uvrstijo na državno tekmovanje.

Med najboljših 18 učencev v Sloveniji v skupini 6. in 7. razreda se je uvrstil tudi učenec naše šole – **Žan Tomšič**. 26. marca se je udeležil finala državnega tekmovanja v skupini peterboja, ki je potekalo v Črnomlju. Pomeril se je s svojimi vrstniki v računskih operacijah seštevanja, odštevanja, množenja, deljenja in primerjavi ter s tem potrdil svoje spretnosti in sposobnosti ter prejel pohvalo.

Iskrene čestitke. III **Mentorica Nataša Olenik**

NA OŠ JELŠANE OBELEŽILI ZGODOVINSKI OBLETNICI

V letošnjem letu obeležujemo dve obletnici: 20-letnico osamosvojitve Slovenije in 70 let odpora proti okupatorju med drugo svetovno vojno. Slednje smo se spomnili tudi učenci in učitelji naše šole. V ta namen smo v marcu in aprilu popestrili pouk in priredili več dogodkov.

18. marca so nas, kot vsako leto, obiskali občani iz Doline pri Trstu. Na ta dan se namreč spominjamo zadnje Stojanove bitke v Jelšanah. Ljubomir Sancin - Stojan je bil komandir 3. udarne čete 2. bataljona Istrskega odreda, ki se je v tej bitki izkazal za heroja in to plačal s svojim življenjem. Jelšane so bile že kar nekaj časa okupirane s strani nemške postojanke. Ko so 17. marca 1944 nepričakovano zapustili vas, so za to takoj izvedeli partizani, ki so se takrat nahajali v Dletu pri Zabičah. Drugi bataljon, ki ga je vodil komandant Stane Truden – Dušan, je takoj zasedel Jelšane, aretiral nekaj okupatorjevih sodelavcev, onemogočil fašistične bunkerje in uničil občinski arhiv ter mobiliziral 35 mož. Dve četi sta kmalu odšli iz vasi, Stojanova pa je ostala in imela nalogo, da zavaruje dostop po glavni cesti Ilirska Bistrica – Reka. Veselje domačinov nad partizani je bilo neizmerno, zato so jim pripravili večerjo in zabavo. To je razrahljalo budnost in previdnost, saj se je v tem času uspelo italijanskemu cestarju izmuzniti in izdati partizane. Nemci so v jutranjih urah obkolili vas. Dvema skupinama se je uspelo prebiti skozi ognjeni obroč in se rešiti, medtem ko je ena spričo nemške premoči, ki je štela 340 vojakov, ostala v vasi. Stojan, ki je bil takrat že rešen, se je vrnil nazaj, da bi pomagal svojim vojakom. Pri tem je bil smrtno ranjen, preden pa je umrl, naj bi še rekel: »Boriti se in zmagati – ali umreti.« V tem boju je padlo 9 partizanov, na nemški strani pa je bilo 8 mrtvih in 17 ranjenih. Tri od teh partizanov so obesili na vaško lipo, jim prestrelili noge in nato dva ubili, enega pa odpeljali v Ilirsko Bistrico in ga tam ubili.

V spomin na ta boj smo skupaj s svojci obiskali spomenik in se padlim vojakom poklonili s cvetjem in recitacijo. Svojci pa so z nami podelili trenutke iz težkega medvojne časa.

Učenci smo se teh dogodkov spomnili na različne načine. Mlajši so prebirali partizanske zgodbe in si ogledali film *Ne joči, Peter* ter nekaj utrinkov tudi narisali. Z višjimi razredi smo pripravili manjšo razstavo, kjer smo se spomnili

Obisk iz Doline

ne samo OF-a, ampak tudi TIGR-a, Črnih bratov in časopisov iz tistega obdobja, kot so Borba, Edinost in Istra, torej vseh, ki so se uprli tujcu. Naši najmlajši iz vrtca pa so izdelali slovenske zastavice.

6. aprila, na dan, ko se je v zgodovini odvijal pomemben dogodek, in sicer napad na Jugoslavijo, sta nas obiskali gospe Danica Komen in Štefanka Hrabar, ki sta nam pripovedovali o svojih doživetjih med drugo svetovno vojno in tako prijetno strnili naše razmišljanje o preteklosti.

Pripovedovali sta nam o Italijanih in Nemcih v našem okolišju, o tem, kako so se morali prebivalci zaradi vojne napovedi umakniti iz svojih domov v Italijo in kako so nosili hrano partizanom. Tudi gospod Milan Klarič je doživel strašne trenutke vojne. Med vojno je izgubil brata in starega očeta, ki ga je ubila granata, ko je skupaj s sosedom sedel pred hišo. Gospa Marica Gaberšnik, ki je gospe in gospoda intervjuvala, pa nam je povedala o Lipi, ki so jo 30. aprila 1944 požgali Nemci. V vasi so takrat pobili vse ljudi, 260 odraslih in 121 otrok. Preživeli so samo tisti, ki so bili takrat zdoma. Nekaj ljudi so celo zaprli v eno izmed hiš in jo potem zažgali. Dokazi o tem dogodku bi lahko ostali zakriti, če jih ne bi iznajdljiva fotografinja ohranila tako, da je »pokvarjen« film nekega vojaka vrgla stran. Kasneje ga je razvila in domačini so dogodke in ljudi prepoznali.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem gospem, Danici Komen, Štefanki

Hrabar in Marici Gaberšnik, ki so bile pripravljene deliti svoje življenjske zgodbe našim učencem in ge. Jožici Potepan, ki je pripovedovala zgodbo gospoda Milana Klariča, ki se žal tega našega pogovora ni mogel udeležiti. III
Martina Šajn, OŠ Jelšane

Zgodovinska ura nekoliko drugače

OŠ Jelšane me je v okviru obujanja spominov ob 70-letnici napada na Jugoslavijo povabila kot učiteljico zgodovine v pokoju k sodelovanju. Odločila sem se, da med učence pripeljem ljudi, ki so vojno tako ali drugače okusili na lastnih ramenih. Ga. ravnateljica Branka Špende, učitelji in seveda učenci, so nas prisrčno sprejeli. Prva je dobila besedo ga. **Štefaniya Hrabar** iz Novokračin. Pripovedovala je o času, ko so fašistične države napadle Jugoslavijo. Ker so bili naši kraji že od prej pod Italijo, so se dogodki odvijali drugače kot po drugih delih Slovenije. Italijani so pričakovali močnejši vojaški odpor z jugoslovanske strani, zato so obmejne prebivalce izselili, med njimi tudi Novokrajce. Vzeli so le nekaj nujnih stvari, medtem ko so hiše le zaklenili, ključ pa pustili v vratih. Italijanski vojaki so jim zagotovili varnost imetja. Peljali so se z avtobusom do Šapjan, nato pa v živinskih vagonih vse tja do Toskane oz. v bližino mesta Firenc. Več družin so naselili po hišah v vasi Gagliano di Mugello. Ljudje so jih v tem kraju

prijazno sprejeli in sočustvovali z njimi. Razočaranje je bilo veliko, ko so se vrnili domov in našli izropane hiše.

Ga. **Danica Komen** iz Jelšan pa je pripovedovala, kako je sodelovala v akciji Žene pomagajo partizanom. Skupina je štela 20 žena in deklet. Ga. Danica je imela 14 let, najstarejša udeleženka pa 70. Zbrale so se v vasi Klana, sosednja Hrvaška. Vsaka je v nahrbtnik dobila 17 kg pšenice v zrnju. Za spremstvo so dobile 2 oborožena partizana. Po skrivnih stezicah so hodile vso noč. Ko se je zdanilo, so bile na nekem odprtem ravnem svetu (predvidevam, da na Grobiškem polju nad Reko). V tistem trenutku so zaslišale nad sabo letalo. Partizan je ukazal: »Tovarišice, takoj ležite na tla!« Imele so srečo. Pilot jih ni opazil. Še ves dan so nadaljevale pot. Prečkale so potoke in rečice. Končno so prispele v vasico Mrzle vodice. Bila je požgana in prazna. Žito je prevzela partizanska enota. Dragoceni tovor so stresle v cerkvico, ki je bila tudi poškodovana. Borci jim niso imeli kaj ponuditi. Nad vodo (zaradi varnosti) so jim razprostrli vejevje, kjer so si kratko odpočile, kajti čakala jih je več 10 km dolga pot nazaj proti domu in premagati so jo morale popolnoma same. Ravnale so se le po redkih rdečih oznakah na drevesih. Bile so izčrpane. Še vode si niso upale piti, ker je bila neke čudne zelene barve. V svoje vasi so se vračale posamično po skrivnih gozdnih poteh. Ga. Danica je bila ponosna, ker je opravila koristno pot in še velikokrat je prenašala materialno pomoč borcem in tudi letake, neustrašno, kar mimo sovražnih straž.

Gospod **Milan Klarič** je žal zbolel, zato je njegovo zgodbo obnovila kolegica ga. **Jožica Potepan**, rojena v Dolenjah. Avgusta 1943, tik pred kapitulacijo

Marica Gaberšnik v pogovoru s Štefanijo Hrabar in Danico Komen

Italije, je odšlo v partizane nekaj fantov iz vasi: Dolenje, Jelšane in Lipa, starih manj kot 20 let. Med njimi je bil tudi starejši brat g. Milana, Anton Klarič. Takoj ko so Italijani za to zvedeli, so njihove starše odpeljali v zapore v Trst. Mladoletne otroke, med njimi g. Milana, ki je imel 12 let in njegovo mlajšo sestro, so pustili v hiši. Zanje so do vrnitve staršev skrbeli sorodniki. G. Milan, ki nama je pred nekaj dnevi to zgodbo pripovedoval, je vidno prizadet dejal: »Kako hudo je, ko ti tuja roka reže kruh!« Sreča v nesreči je bila, da je že 8. septembra Italija kapitulirala in so se starši vrnili domov. Vendar pretresljivih dogodkov v mladosti g. Milana še ni bilo konca. Pred koncem vojne je družino pretresla novica, da je v bojih med Zadrom in Gospičem padel sin in starejši brat in v dneh, ko so marsikje po

svetu že praznovali svobodo, je košček granate usmrtil starega očeta, ki je sedel na toplem spomladanskem soncu pred hišo.

Na koncu sem se oglasila še jaz. Učencem sem povedala o strašnem zločinu v sosednji Lipi, ko so v nekaj urah nemški vojaki pobili vse vaščane, 269 ljudi od tega 121 otrok in požgali izropane hiše.

Upam, da so učenci z nami podoživljali: žalost ob slovesu od rojstne vasi, od staršev, ob izgubi brata, dedka; srečo in zadovoljstvo ob vrnitvi domov, po opravljeni težki nalogi, ob vrnitvi staršev, saj so to doživeli njihovi vrstniki v krutih vojnih časih. Morda so začutili tudi vrednoto solidarnosti in pomoči soljudem v hudih trenutkih našega življenja. **III Marica Gaberšnik**

PODARIMO PESEM NA OŠ PODGORA

V petek, 25. 3. 2011, se je na OŠ Podgora, Kuteževo odvijala svečana prireditev v počastitev materinskega dne. Organizirali so jo člani Kulturno turistično športnega društva Prem in OŠ Podgora, Kuteževo.

Predstavili so se otroci iz vrtca, otroški ter mladinski pevski zbor, folklorna skupina OŠ Podgora, Nejc Frank, Valentina Strle, Tamburaški ansambel SKD France Prešeren iz Bljunca pri Trstu, ki je navzoče navdušil z izborom pesmi, tako da so vsi zraven zapeli. Tone Šestan s prijatelji je za zaključek spravil na noge naše najmlajše, ki so ob veseli glasbi zaplesali. Program sta povezovali Špela Boštjančič in Jana Mikuletič.

Na koncu pa so vse mamice dobile sladko presenečenje – medenjake, ki so jih pripravili učenci s pomočjo učiteljic. **III Šolski novinarji**

TERAPIJA S KONJEM

Center za usposabljanje Elvira Vatovec iz Strunjana je vzgojno-izobraževalna ustanova, v katero se vključeni učenci s posebnimi potrebami. Center zajema osnovno šolo s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom, posebni program vzgoje in izobraževanja ter mobilno službo. V okviru Centra imamo učence vključene v podaljšano bivanje ter v dom. V Divači imamo dislocirano enoto, v kateri se učenci izobražujejo v posebnem programu vzgoje in izobraževanja. Poleg rednega vzgojno-izobraževalnega dela potekajo v našem Centru še drugi projekti, v katere vključujemo učence in njihove starše. Eden od teh je projekt Mi in vi skupaj, ki je namenjen staršem in skrbnikom naših učencev, s katerim jim želimo omogočiti kakovostnejše in zanimivejše preživljanje prostega časa z otrokom. Poteka v obliki delavnic, izletov, pohodov srečanj ... V projektu Kras v očeh otrok in mladostnikov želimo, da bi naši učenci spoznali zanimivosti in značilnosti krasa.

V letošnjem šolskem letu pa smo v Centru za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan začeli z izvajanjem novega projekta pod naslovom Aktivnosti z živalmi.

Želeli smo, da bi bil naš projekt izviren, da bi z njim spodbujali sodelovanje z okoljem, da bi naše učence še bolj integrirali v okolje, predvsem pa, da bi s pomočjo živali pomagali učencem, ki imajo kakršnekoli težave. Povezali smo se z osnovno šolo Srečka Kosovela iz Sežane, ki je bila za projektno delo navdušena. Tako smo v projekt vključili naše učence, tudi iz naše divaške enote, in seveda skupino učencev iz OŠ Srečka Kosovela. V skupini bo sodelovalo približno dvanajst učencev. Naš projekt bo osnovan na terapiji s pomočjo konja (TPK). Z njim želimo učencem približati konje, jim omogočiti stik z njimi in izkoristiti vsestranski terapevtski učinek, ki ga ta žival ima. Krepitev samozavesti, samozaupanja in samopodobe, navajanje na sodelovanje, primerno komunikacijo, uboganje navodil, vzpostavljanje primernih odnosov, zavedanje in sprejemanje lastnega telesa, izražanje čustev, občutkov, želja ... je le nekaj učinkov, ki jih želimo učencem omogočiti. Odločitvi je botrovala tudi bližina hipodroma v Divači, kjer ima

naš Center svojo enoto. Vodi ga gospod Žarko Škrlj, ki usposablja konje za delo v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje v Kamniku, in ima pridobljena vsa potrebna in seveda priznana znanja.

Terapevtski del bo vodila Sara Bertok, dr. med., ki je specializirala genetiko, in je specializantka pediatrije na Pediatrični kliniki v Ljubljani. Dr. Sara Bertok ima pridobljena in priznana znanja s področja terapije s pomočjo konja. Na prvem sestanku s starši je predstavila prednosti in dobrodelne učinke terapije s konjem. Dogovorili smo se, da bomo v začetku aprila izpeljali še eno srečanje s starši in otroki, ki bo potekalo v bolj neformalni obliki. Skozi igro bo terapevtka spoznala otroke in se pogovorila s starši, ki ji bodo posredovali potrebne informacije za delo z njihovim otrokom. Terapija bo prilagojena starosti in težavam otroka, izvajati pa jo bomo začeli aprila (seveda pa bo vse odvisno od vremenskih pogojev).

Prepričani smo, da bo terapija s pomočjo konja koristila vsem učencem, ki bodo sodelovali v projektu, tako v čustvenem, socialnem kot pedagoškem smislu. S tem projektom želimo nadgraditi naše strokovno delo z učenci s posebnimi potrebami. **III Nataša Brnjec**

DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ KEMIJE NA OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA

Letos je državno tekmovanje iz kemije za učence notranjske regije potekalo na Osnovni šoli Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica.

V znanju kemije za srebrno in zlato Preglovo priznanje je tekmovalo 43 učencev šol iz občin Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna, Sežana, Divača, Komen in Loška dolina.

Učenci so se zbrali v jedilnici, kjer jih je pozdravila ravnateljica Karmen Šepec. Za pozitivno vzdušje pred tekmovanjem so poskrbele učenske izbirne predmete ples ter učenca 9. razreda s svojo točko break dancea. Nato so se učenci razporedili po učilnicah, kjer so eno uro reševali zanimive kemijske naloge. Po tekmovanju so učenci dobili malico, obdarili pa smo jih tudi s simboličnimi darili.

Že sama uvrstitev na državno tekmovanje dokazuje odlično znanje iz kemije, zato vsem tekmovalcem iskreno čestitamo. Za donatorstvo se zahvaljujemo: Banki Koper, DZS, Plami Podgrad in Zavarovalnici Triglav. **III Organizatorica državnega tekmovanja Milanka Hrovatin**

NAJBOLJŠI MATEMATIKI V OBČINI

30. marca je na Osnovni šoli Antona Žnideršiča potekalo že 47. področno tekmovanje iz matematike. Na šoli je tekmovalo 9 učencev iz 7. razreda, 9 učencev iz 8. razreda in 10 učencev iz 9. razreda iz sedmih osnovnih šol: OŠ Antona Žnideršiča in Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice, OŠ Podgrad, OŠ Podgora Kuteževo, OŠ Knežak, OŠ Jelšane in OŠ Pregarje.

Cilji in nameni tekmovanja so: širjenje znanja in poglobljanje že osvojenih znanj tudi nad zahtevnostjo rednega programa na področju matematike za OŠ, primerjanje znanja med učenci na področju matematike, popularizacija matematike, odkrivanje in spodbujanje za matematiko nadarjenih učencev, motivacija za nadaljnje poglobljanje znanja s področja matematike in spodbujanje druženja mladih iz različnih šol in okolij.

Podeljenih je bilo 13 srebrnih priznanj. Med učenci 7. razredov so priznanja osvojili: **Brigita Novak** iz OŠ Knežak, **Niki Baša** iz OŠ AŽ II. Bistrica ter **Kaja Šircelj** in **Andraž Furlan** iz OŠ DK II. Bistrica. Iz 8. razredov: **Barbara Škrlić** iz OŠ DK II. Bistrica, **Maša Iskra** in **Ana Mikuletič** iz OŠ AŽ II. Bistrica, **Luka Perovič** OŠ Podgora Kuteževo in **Katja Šelj** iz OŠ Knežak. Iz 9. razredov pa: **Doris Primc** iz OŠ Podgrad, **Andreja Jaksetič** iz OŠ Podgora Kuteževo, **Jan Ujčič** iz OŠ AŽ II. Bistrica in **Eva Možina** iz OŠ DK Ilirska Bistrica.

Vsem učencem, ki so prejeli priznanja, iskrene čestitke ob uspehu, učencem Brigiti Novak, Niki Baša, Barbari Škrlić in Doris Primc pa še veliko uspehov na državnem tekmovanju. **III Nataša Olenik**, predsednik in organizator tekmovanja

OKUSNI EKO NAMAZI

OŠ Antona Žnideršiča EKO šola deluje že petnajst let. V tem času smo se udeležili različnih sejmov, razstav in predstavljali tako našo šolo kot naš košček Slovenije. Zadnja takšna predstavitev je potekala na sejmu Altermed v Celju. Učenke 8. a razreda, Nastja Šenkinc, Mojca Primc in Noemi Smajla, so pripravile različne namaze. Zakaj ravno namaze?

Večina gospodinj, ki so s službo obremenjene dolgo v popoldanski čas, pripravlja le (pozno) kosilo, za večerjo pa pride prav »nekaj iz hladilnika«. To so običajno industrijsko pripravljeni namazi ali razni mesni izdelki. Nastja, Noemi in Mojca so dokazale, da lahko prav tako hitro in enostavno pripravimo tudi domači namaz. Za sestavine so uporabile le naravna, nepredelana živila. Čemaž so nabrale nad vasjo Podstenje, kot osnovo pa so uporabile kozjo skuto Kmetije Štemberger iz Vrbice. Ker je za to skuto značilno, da ima blag in prijeten okus, je le-ta odlična podlaga različnim namazom.

Vse namaze so pripravile kar na sejmu, saj je postopek zelo enostaven. Obiskovalci sejma so bili nad namazi navdušeni, zato je receptov na listkih hitro zmanjkalo. Da jih lahko pripravite tudi vi, vam zaupamo dva recepta. **III OŠ Antona Žnideršiča**

NAMAZ IZ ČIČERIKE

30 dag kuhane čičerike, 12 dag masla, žlička olivnega olja, strok česna, sol

Priprava:

Čičeriko čez noč namočimo. (Namaka naj se 24 ur!) Kuhano čičeriko damo v mešalnik, dodamo ji malo masla, narezanega na kocke, olivno olje, sesekljan česen in sol. Namaz lahko stoji v hladilniku do 5 dni.

SKUTNI NAMAZ S ČEMAŽEM

20 dag skute, ščepec čemaža, sol

Priprava: Bio skuti primešamo sesekljan čemaž.

GLASBENA ŠOLA ILIRSKA BISTRICA VABI K VPISU ZA ŠOLSKO LETO 2011/2012

Vpis bo potekal v mesecu maju 2011:

- ob sredah: 4., 11., 18. in 25. maja 2011, od 15. do 18. ure ter
- v soboto, 28. maja 2011, od 9. do 12. ure.

PROGRAMI:

PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA

GLASBENA PRIPRAVNICA

PLESNA PRIPRAVNICA IN BALET

GLASBA trobenta, pozavna, tuba, rog, saksofon,
violina, viola, violončelo, klarinet, tolkala, petje,
kljunasta flavta, klavir, harmonika

Vpis bo potekal v prostorih GŠ Ilirska Bistrica, Ulica IV. armije 5.

EVROPSKI POKAL V RAFTINGU SLOVAKOM

Ilirskobistriški rafting klub Mrzla uoda je že četrto leto zapored organiziral tekmo za evropski pokal in državno prvenstvo v raftingu, na kateri si je zmago v evropski konkurenci priveslala slovaška ekipa BVS Raft Team, v slovenski pa pričakovano moštvo Gimpex. Mrzla uoda je v domači konkurenci osvojila dvakrat tretje mesto.

Letošnje tekme za evropski pokal in državno prvenstvo v raftingu se je v soboto na umetni progi reke Save v Tacnu pri Ljubljani udeležilo 14 ekip iz Madžarske, Slovaške, Hrvaške, Finske, Italije, Črne gore in Slovenije, ki so se pomerile v treh tekmovalnih disciplinah: sprintu, boju na izpadanje (H2H) in slalomu, v nedeljo pa še z ekipo manj v spustu na reki Soči.

V soboto je bila na tacenskih brzicah najbolj uspešna slovaška ekipa BVS Raft Team, ki je osvojila lovorike v sprintu in boju na izpadanje (H2H). Slalomsko progo na brzicah Save, ki jo je pripravil Tomaž Šajn iz ilirskobistriške ekipe Mrzla Uoda, pa je najhitreje odpeljalo domače moštvo Gimpex.

Soča je bila letos najbolj naklonjena italijanskim ekipam, ki so zasedle tako prvo mesto – Rafting Team Italy – kot tudi tretje – Rafting Team Meran. Brzice naše smaragdne lepote pa niso bile najbolj naklonjene finski rafting ekipi, ki ji ni uspelo priveslati do cilja.

Tekme za evropski pokal, ki je tudi edina v Sloveniji, sta se udeležili tudi dve madžarski ženski ekipi. V vseh treh disciplinah na reki Savi so zmagale Canyon Raft Ladies, na Soči pa so morale priznati premoč sonarodnjakinjam, ekipi Hungaroraft Women.

Na državnem prvenstvu so se v vseh štirih disciplinah najbolje odrezali aktualni državni prvaki Gimpexi. V boju na izpadanje jim je sledil Rafting klub Maribor ter naša ekipa Mrzla uoda, za katero so veslali **Luka Špilar, Janez Ferlež, Tomaž Šajn, Sebastijan Ivančič, Damjan Mežnar**, izmenjuje pa **Valentin Urh** in **Rok Jurič**. V sprintu ter slalomu so si srebro priveslali mladi raftarji iz SeaEagle Team Vidra, bron pa Rafting klub Maribor. V spustu je drugo mesto zasedla posadka SeaEagle Team Vidra iz Litije pred tretjeuvrščeno Mrzlo uodo.

Na tekmi za evropski pokal so tako v skupnem seštevku zmagali slovaški BVS Raft Team, drugo mesto je pripadlo Gimpexom, na tretje pa so se uvrstili Rafting Team Italy. Na državnem prvenstvu so se tudi tokrat najbolje odrezali stražiški Gimpexi, drugouvrščenim SeaEagle Vidri pa je sledil Rafting klub Maribor. Med dvema ženskima ekipama je zmaga pripadla ekipi Canyon Raft Ladies.

Evropskemu pokalu v Sloveniji, ki je bil prvi med desetimi letos, sledi naslednji vikend tekma v Slunju na Hrvaškem, kjer se bodo mojstri raftinga pomerili na reki Korani, nadalje pa v začetku maja v Srbiji na reki Nišavi. Slovenske ekipe v kategoriji R6 pa se bodo za naslov državnega prvaka ponovno spopadle 21. maja na reki Dravi v Mariboru.

Tekme za evropski pokal in državno prvenstvo v raftingu, ki jo je, kot že rečeno, organiziral ilirskobistriški rafting klub Mrzla uoda, pa zagotovo ne bi mogli izpeljati brez pomoči sponzorjev: Vardel – Prosen, *Adriatic* Slovenica, Sandiline, Plama-pur, Mladinska knjiga ter drugih, zato se vsem lepo zahvaljujemo za podporo, ekipi Mrzle uode pa želimo še nadaljnjih uspehov! **III Nataša Mršnik**

Bistriška ekipa Rafting kluba Mrzla uoda (v ozadju) na brzicah reke Save (foto: Matjaž Prosen)

14. MAJ – DAN DRUŽENJA IN GIBANJA TREH GENERACIJ

Na OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica se že četrto leto zapored vključujemo v vseslovensko akcijo »ŠPORT ŠPAS – DAN DRUŽENJA IN GIBANJA TREH GENERACIJ«.

Prireditve bo v soboto, **14. maja 2011**, na športnem igrišču ob šoli in bo potekala po naslednjem programu:

- od 8.30 do 9.00 – zbor udeležencev, podelitev priponk
- od 9.00 do 10.00 – pohod ob reki Reki
- od 10.00 do 11.00 – različne dejavnosti: škrebanje, košarka, Fit gibalne igre...
- ob 11.00 – zaključek prireditve s podelitvijo nagrad najmlajšemu in najstarejšemu udeležencu, najštevilčnejši družini ter kulturna prireditev ob zaključku šolskega projekta **Slovenija praznuje 20. rojstni dan**.

Spremljajoče dejavnosti:

- zbiranje starega papirja
- meritve krvnega pritiska, srčnega utripa in sladkorja

Izkupiček akcije zbiranja starega papirja bomo nakazali v **šolski sklad**, zbrana sredstva bomo namenili sofinanciranju dejavnosti socialno šibkim učencem, nadarjenim učencem, nakupu interaktivnih tabel in športnih rekvizitov. Denarne prispevke za šolski sklad lahko posamezniki ali podjetja nakažejo na **podračun 01238-6030653312** s pripisom »za šolski sklad«.

Vabimo občane in občanke na prireditve - za zdravje in medgeneracijsko sodelovanje!

**Učenci in delavci OŠ
Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica**

Z LOVOM NA NAJTEŽJO POSTRV ODPRLI RIBOLOVNO SEZONO

Tradicionalnega tekmovanja v ribolovu na najtežjo postrv, ki ga Ribiška družina Bistrica prireja vsako leto 1. aprila, ko tudi uradno odprejo ribolovno sezono na akumulacijskem jezeru Klivnik, se je letos udeležilo kar 155 tekmovalcev iz različnih koncev Slovenije in nekaterih obmejnih krajev sosednje Hrvaške.

Med člani se je najtežja postrv (3,4 kilograma) ujela na trnek 74-letnega **Bruna Vrčona** iz Sežane, sicer častnega

člana Ribiške družine Ajdovščina in pridruženega člana RD Bistrica, ki se redno udeležuje tekmovanj na Klivniku in Moli, pa tudi drugih tekmovanj po Sloveniji. O njegovi ribiški vnemi pa gotovo priča tudi podatek, da njegova zbirka šteje kar 126 ribiških palic. »Tako že šesti rod nadaljujem ribiško tradicijo v družini. Z ribarjenjem ohranjam tudi svojo kondicijo, to je zdravje za človeka,« je povedal Vrčon.

Drugo in tretje mesto sta zasedla **Miro Grčar** iz Ljubljane in **Aleksander Volk** iz

Velike Bukovice (član RD Bistrica) z dobra dva kilograma in 1,5 kilograma težkima postrvima. Omeniti velja, da je nehvaležno četrto mesto pripadlo ženski tekmovalki Adrijani Šuštar, ki je ujela 1,3 kilograma težko postrv.

Med mladinci sta prvi dve mesti zasedla domača ribiča, in sicer **Alen Firm**, ki je ujel 1,5 kilograma težko postrv, in **Aleš Dolgan** z 1,3 kilogramsko postrvjo. Tretje mesto pa si je priboril najmlajši udeleženec tekme, komaj triletni **Kristjan Gregorc** iz Domžal, na čigar trnek se je ujela dober kilogram težka postrv. Organizatorji tekmovanja so posebno priznanje podelili tudi najstarejšemu tekmovalcu, ki je pripadlo 76-letnemu **Dušanu Žvabu** iz Sežane, članu RD Ajdovščina in pridruženemu članu RD Bistrica.

Kot je povedal **Denis Iskra**, gospodar RD Bistrica, ki šteje kar dvesto članov, med njimi tudi pet žensk, so pred tekmovanjem v jezero vložili 700 kilogramov postrvi, z ulovom pa so bili kar zadovoljni. »V ribiški družini smo zadovoljni, ker se nam je v zadnjem času pridružilo veliko mladih, zagnanih članov. Ustanovili so kraparsko sekcijo v lovu ujemi – pusti, lani pa so tudi prvič gostili državno tekmovanje v tej kategoriji,« je povedal Denis Iskra. 1. junija bodo na Klivniku odprli tudi sezono lova na smuča, medtem ko bo na Moli potekal ribolov na krapa, ščuko, mura, klena in smuča. III

Ribiči, ki so ujeli najtežje postrvi, so bili tudi nagradjeni

DAN S PASAVČKOM

Na Osnovni šoli Dragotina Ketteja v Ilirski Bistrici so učenci vključeni v projekt Pasavček, katerega geslo je »Red je vedno pas pripet.«

S projektom smo želeli spodbuditi pravilno uporabo otroških varnostnih sedežev ter pripenjanje z varnostnimi pasovi med vožnjo vseh potnikov v avtomobilu.

V ta namen je 30. 3. 2011 na dvorišču šole potekala prireditev Dan s Pasavčkom.

Prireditev se je odvila pod okriljem Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa oziroma Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Na povabilo sta se prijazno odzvala in pozdravila otroke in starše tudi policista iz Policijske postaje Ilirska Bistrica – Viljan Ljubič in Marko Žnidaršič.

Demonstratorji so učencem in staršem prikazali pravilno uporabo varnostnih pasov. Opozorili so tudi, zakaj je čelada pri vožnji s kolesom nujno potrebna. S seboj so prinesli tehtnice za merjenje naletne teže. Ali ste vedeli, da se pri trku vozila, ki vozi s hitrostjo 50 km/h, naša *naletna teža* poveča več kot 25-krat?

Dan se je zaključil z obiskom maskote Pasavčka, ki je otrokom naročil, naj bodo v avtomobilu vedno vsi pripeti. Po končani prireditvi so učenci na prostem še ustvarjali na temo Pasavčka. III Mentorici **Mateja Bubnič** in **Bojana Škabar**

TEČEMO ŽE PROTI 4. BISTRIŠKEMU TEKU

Tekaško društvo Bistrce se že pripravlja na 4. bistriški tek na Črnih njivah, ki bo kot običajno zadnjo junijsko soboto (26. junija), pred nekaj tedni pa smo na občnem zboru pregledali, kako smo »pretekli« leto 2010. Na kratko povedano – uspešno.

Najlažja dejavnost, ki jo gojimo v društvu, je pravzaprav tek. Si navleci tekaške hlače, obleci majčko in vetrovko in skočiti v copate... in enostavno steči. Pogosto je težje najti ali pa odločiti se za ta čas, ki ga boš namenil teku oziroma sebi.

Pošteno tekaško garanje (pa ne da se pritožujejo ali jamrajo) pa je delo naših atletskih trenerjev Vesne Boštjančič (vodja društvene atletike), Draga Seizoviča in drugih, ki so lani iz tedna v teden delali z najmlajšimi tekači na osnovni šoli Antona Žnideršiča. Atletski krožek je obiskovalo kar 37 učencev, treningi pa potekajo že trikrat tedensko.

Mladi atleti so se preizkusili na tekmovanju z nekaterimi primorskimi in notranjskimi osnovnimi šolami na Notranjsko-kraški atletski ligi, ki jo je lanskega februarja organiziralo naše društvo. Sledil je tekaški dan z Urbanom Praprotnikom, kjer imamo tekači priložnost, da popravimo svoje tekaške napake, se kaj novega naučimo o teku, treningih, prehrani. Aprila smo tudi mi čistili Slovenijo oziroma njen delček ob cesti v Globovniku.

Za populariziranje atletike med otroki in starši smo organizirali atletski dan na stadionu v Trnovem. Za atletsko sojenje pa so se izobrazili štirje člani in ustanovili sekcijo, ki jo vodi Vesna Boštjancic.

Člani društva smo se udeleževali različnih tekov – primorskih, (pol)maratonov na Reki, v Novem Sadu, Ljubljani, Palmanovi, nekateri celo na bolj eksotičnih, tekli smo na reški zimski ligi, pogosto pa smo skupinsko tekli tudi po naših, domačih poteh. Ker ni vse v teku, smo leto zaključili z druženjem v baru na Črnih njivah.

Leto, v katerega smo še pošteno zakorakali, bo, upamo, najmanj tako dobro, kot je bilo lansko. Ponovili bomo vse tradicionalne akcije in teke, z atletskimi rekviziti bomo poskušali še bolj opremiti atletski krožek, sodelovali bomo v iniciativnem odboru za posodobitev ŠRC Trnovo. Upamo tudi, da bomo za organiziranje bistriškega (primorskega) teka pridobili septembrski termin.

Pridružite se nam tudi vi – na naših tekih, na prenovljeni spletni strani, ali pa vsaj med navijači na 4. bistriškem teku na Črnih njivah ! III D. J.

V KIDRIČEVO PO MEDALJE

Poleg številnih klubov in društev na območju ilirskobistriške občine deluje tudi športno strelsko društvo 4. junij. V majhnem, toda izbranem društvu deluje 25 članov in članic, razvrščenih v štiri starostne kategorije, ne pa tudi po strelskem stažu sta v klub vključena 11-letna Urška Peternelj in njen vrstnik Vladimir Urh. Strelski par se je z zračno puško spoznal pred štirimi leti. Njun učitelj Slavko Mahne, ki mu ni žal za ure vloženega truda, s ponosom govori o svojih varovancih. Urška in Vladimir sta si namreč izbrala mesto za sodelovanje na državnem prvenstvu v Kidričevem. Zahvaljujoč talentom so izpolnili normo 181 krogov od 200 možnih. »To kar imamo, je čisto zlato, ki ga moramo brusiti. Če bosta tako nadaljevala, bosta prišla daleč,« je dejal Slavko. III

Petar Nikolič

KONCERT UČENCEV SOLISTOV

20. aprila 2011 je Glasbena šola Ilirska Bistrica v okviru 60. obletnice delovanja organizirala koncert učencev solistov. Učenci in njihovi korepetitorji so se predstavili z različnimi glasbenimi točkami. Ob tej priložnosti je bila predstavljena notna izdaja z naslovom Bistriške razglednice, ki jo je glasbeni šoli ob njeni 60. obletnici posvetil skladatelj Bojan Glavina. Skladba Bistriške razglednice vključuje tri stavke: 1. stavek: *Mlini in žage*, 2. stavek: *Lokvanji v parku* in 3. stavek: *Na igrišču*. III Laszlo Balazs, prof., ravnatelj GŠ Ilirska Bistrica

BISTRIŠKI KOŠARKARJI IZBORILI KONČNO 3. MESTO V DRUGI LIGI

S pomočjo petih zmag v zadnjih šestih tekmah sezone 2010/2011 so si naši košarkarji priigrali zelo dobro tretje mesto na lestvici 2. SKL – zahod.

Konec dober, vse dobro pravijo. In prav tako se je zgodilo v KK Plama-pur. Po tem ko so se igralci ujeli s sistemom novega stratega Tomaža Bernota, je vse teklo, tako kot bi moralo praktično celotno sezono. Po zanesljivih zmagah nad Pingvini, Globusom in Stražiščem so naši nadaljevali z uspešnimi predstavami tudi v zadnjih treh krogih. Po treh zaporednih dobljenih tekmah so sicer naši doživeli tudi (pričakovan) poraz v Ljubljani proti Jančam (80 : 70), ki so po koncu sezone tudi dvignili pokal za zmagovalca 2. lige – zahod in se tako znova uvrstili ligo višje.

Najpomembnejšo tekmo pa so fantje igrali v predzadnjem krogu, ko so v derbiju kola gostili neposrednega tekmeca za končno tretje mesto – Tolmin. Pred velikim številom gledalcev (zbralo se jih je blizu 300) in s pestrim stranskim programom (vključeval je tekmo pionirjev, izbor najboljšega igralca sezone, nagradno igro ...) so naši pokazali eno najboljših predstav sezone in iz zanimive in tesne tekme odnesli obe točki (72 : 61); tako so za potrditev tretjega mesta potrebovali le še zmago na tekmi zadnjega kroga v Ljubljani, proti predzadnji Iliriji. V prestolnico so Bistričani odpotovali kot favoriti in z zelo dobro predstavo predvsem v drugem polčasu to vlogo tudi upravičili in se veselili zmage ter potrditve tretjega položaja na lestvici. Na koncu so pred Bistričani končali le prvo-uvrščene Janče ter ekipa MARC iz Ajdovščine.

Če potegnemo črto pod celotno sezono, lahko mirno rečemo, da je šlo za novo uspešno sezono košarkarskega kluba iz Ilirske Bistrice. Ta se je začela povsem po klubskih željah, saj so fantje vknjižili tri zaporedne zmage. Sledil je nesrečen poraz v Kopru, ki pa na naslednje tri tekme ni imel nikakršnega vpliva in po sedmih krogih je bila Plama sama na vrhu lestvice. Ko pa je bila forma na vrhuncu, je, žal, najprej prišlo do nepričakovanega odhoda branilca Tilna Iskre iz kluba, temu pa so sledili tri hudi porazi (Stražišče, Janče, Tolmin) in bistriški košarkarji so se skoraj že poslovili od upanja na višjo ligo, saj so Janče in Ajdovščina nizali zelo dobre rezultate. Po nizu slabih rezultatov je bil prisiljen odstop ponuditi trener Rok Zupan. Upravni odbor je odstopno

izjavo sprejel in po zmagi nad Ilirijo (naše fante je vodil Martin Novak) je KK Plama-pur kot novega stratega sprejel izkušenega Ljubljančana Tomaža Bernota. Bistričani se niso hitro vklopili v nov sistem igre, tako da je znova sledil niz slabših rezultatov, ki pa so ga prekinili v že omenjenih zadnjih šestih krogih in tako kot obliž na rane po neuresničenih želji, ki je seveda bila vstop v 1.B-ligo, osvojili vsaj 3. mesto na lestvici. Za najboljšega igralca sezone v dolini reke Reke je bil (po pričakovanjih) izbran 21-letni organizator igre Uroš Kuret, ki je bil, s povprečjem 18 točk na tekmo, hkrati tudi najboljši Plamin strelec.

Dobro delo se je s strani Martina Novaka, Aljaža Iskre ter Marka in Jakoba Bizjaka opravilo tudi v mlajših kategorijah, kjer smo imeli v uradnih tekmovanjih moštva kar iz petih kategorij, saj je v klubu že čez 30 fantov

od 8. do 14. leta starosti, naslednjo sezono pa bomo v ligo vpisali tudi dekleta, katerih je zaenkrat 12; naslednjo sezono jih pričakujemo še več. Obenem bom članek izkoristil tudi kot vabilo za vpis fantov in deklet k treningom košarke!

Več novic o sezoni 2010/2011 pa lahko najdete na spletni strani www.kkplama-pur.si ter na naši Facebook strani. Košarkarski pozdrav do naslednje sezone! III Jakob Bizjak

**Vaše prispevke pričakujemo
do 20. v mesecu na
e-naslov:**

odmevi@ilirska-bistrica.si

VABLJENI K SODELOVANJU!

ALU-TERMO OKNA, VRATA

- ♦ s termo členom
- ♦ trojno tesnenje

www.aluslav.si

041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska bistrica

email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

ČAJANKA POD TUŠČAKOM

Člani in članice Kulturnega društva Tuščak z Bača so na drugo čajanko pod Tuščakom, ki se je odvijala v OŠ Knežak, povabili znani literarni in kulturniški osebnosti, po rodu z Zgornje Pivke. Z njima se je pogovarjal Marko Vadnjal, ki je tudi vodil celotno prireditev.

Nela Malečkar, ki že vrsto let dela in živi v Ljubljani, je otroška leta preživela v Koritnicah in obiskovala osnovno šolo v Knežaku. Še preden je zaključila osnovno šolanje se je preselila v Ilirsko Bistrico in nato šolanje nadaljevala na postojnski gimnaziji. Ker je že takrat veliko pisala in sodelovala z različnimi revijami, se je odločila za študij novinarstva. V strokovni in širši javnosti je postala prepoznavna predvsem z odmevnimi intervjuji, ki jih je objavljala v Naših razgledih. Med vsemi ji je najbolj ostal v spominu intervju z režiserjem Janezom Pipanom. Novinarsko delo je pred leti zamenjala za uredniško, trenutno je urednica izvirne literature pri založbi Mladinska knjiga. Nela Malečkar je ob tej priložnosti šolski knjižnici podarila knjigo »Tisti pomladni dan je bil lep«, posvečeno stoti obletnici smrti Cirila Kosmača, ki jo je uredila pred kratkim. Vanjo je uvrstila tudi spomine Silva Faturja na Kosmačev nastop ob praznovanju stoletnice pivškega tabora na Kalcu.

Tudi **Silva Faturja**, doma iz Zagorja, na te kraje vežejo številni spomini, saj je bila njegova mati doma iz Knežaka. Po poklicu je slavist in pedagog, sicer že upokojen, vendar pa še zelo aktiven, predvsem kot pisec in raziskovalec domače preteklosti. Obsežen del njegovega publicističnega in esejističnega opusa, ki je vezan predvsem na kraje na Zgornji Pivki, je pred kratkim izdal v knjigi Okruški. Skupaj z Romeom

Silvo Fatur in Nela Malečkar v pogovoru z Markom Vadnjalom.

Volkom in Vojkom Čeligojem, prizadevnima bistriškima rojakoma, se trudijo iztrgati iz pozabe pomembne osebnosti iz naših krajev.

Gosta sta bila z gostoljubnostjo domačinov in pestrostjo programa zelo zadovoljna in sta obljubila, da se bosta v naše kraje z veseljem še vrnila. »Če bi bilo že v času moje mladosti kulturno-umetniško življenje v teh krajih tako razvito kot je danes, bi zagotovo ostala tu,« je z navdušenjem dejala Malečkarjeva, ki se je po dolgih letih srečala tudi s svojimi sošolci iz osnovne šole.

Prijeten klepet z gostoma so s petjem, igro, glasbo in plesom popestrili: otroška folklorna skupina Tuščak, Ženski pevski zbor Tuščak, skupina Škratki iz vrtca, mlada break dance plesalca, plesna skupina Alma, pevke Maja Porta, Alitea Širca in Gaja Udovič, harmonikarja Janez Tomažinčič in Robert Frank ter igralska skupina Vaške klepetulje iz KD Tuščak. III

NAŠA POMLAD Z REKORDNO UDELEŽBO

Na letošnji, 41. reviji otroških in mladinskih pevskih zborov Primorske Naša pomlad, se je na območnem srečanju v Domu na Vidmu 30. marca predstavilo kar enajst zborov iz petih osnovnih šol iz naše občine in vrtca

Ilirska Bistrica, kar je največ do sedaj.

Kot prvi so nastopili najmlajši iz Vrtca Ilirska Bistrica pod vodstvom **Erike Iskra Tomažič**, za njimi pa so na oder stopili člani otroškega zbora OŠ Antona Žnideršiča iz ilirske Bistrice, ki jih vodi

Maja Slosar Jurečič. Iz OŠ Antona Žnideršiča sta se predstavila še dva zbora, in sicer starejši otroški in mladinski zbor, ki ju vodi **Elena Sedmak**. Pod zborovodstvom **Damjane Kinkela** sta zapela združeni otroški pevski zbor OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad in OŠ Podgora Kuteževon ter mladinski zbor iz OŠ Podgora Kuteževon. Kar štiri zbori pa pojejo pod taktirko **Marte Rebric**, ki je na oder popeljala dva otroška in mladinski pevski zbor iz OŠ Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice ter mladinski zbor iz OŠ Toneta Tomšiča Knežak. Iz OŠ Knežak pa prihaja tudi otroški pevski zbor Zvezdice, ki se je številnemu občinstvu predstavil pod vodstvom **Morene Hostinger**.

Revijo, ki poteka pod okriljem Zveze pevskih zborov Primorske, je organizirala območna izpostava JSKD, strokovna spremljevalka na reviji pa je bila **Majda Hauptman**, ki je zборе tudi ocenila. III

PATER IVAN TOMAŽIČ

Znan bistriški rojak, pater Ivan Tomažič, doma s Pregarij, je bil gost večera Bistričani Bistričanom, ki ga v sodelovanju s Knjižnico Makse Samsa pripravljata Društvo za krajevno zgodovino in kulturo in območna izpostava JSKD.

Pater Ivan Tomažič, ki je poznan kot graditelj slovenskega doma Korotan na Dunaju, je kljub visoki starosti še vedno vitalen in pišoč. Od lanske jeseni živi v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica. Bistričanom je v pogovoru s Tomom Šajnom orisal svojo bogato in pestro življenjsko pot. Ta ga je kot dvanajstletnega dečka iz rodnih Pregarij, kjer se je rodil leta 1919 v kmečki družini, vodila v Frascati v Italiji, kjer je obiskoval gimnazijo in licej. Vstopil je v red klarentincev in odšel na študij teologije v Španijo, kjer je bil leta 1943

posvečen v duhovnika. Po vojni se je vrnil v Italijo in do leta 1953 služboval kot kaplan v rimskem okraju Parioli, nato pa ga je pot zanesla na Dunaj.

Na Dunaju se je povezal s slovenskimi študenti s Koroške in z njemu lastno zagnanostjo in lastnimi prihranki začel z akcijo zbiranja denarja za gradnjo študentskega doma Korotan, šestnadstropne zgradbe s sobami in kapelo, ki je nastajala med leti 1964 in 1966. Pozneje je zgradil še manjši dom in ga poimenoval Koper, saj je, kot rad pove, Koper glavno mesto njegove rodne Primorske. Oba domova, v katerih so našli zavetišče mnogi Slovenci, je dolga leta vodil, Korotan pa je postal tudi prizorišče številnih predavanj in kulturnih prireditev.

Ivan Tomažič pa je znan tudi kot vnet zagovornik teorije o venetskem izvoru Slovencev, o kateri se je tudi razgovoril. Na podlagi raziskovanja etnogeneze Slovencev je izdal tudi številne knjige. Nekaj jih je podaril tudi obiskovalcem večera, ki ga je s pesmijo popestrila pevska skupina Fantje s' pod Karlovice iz Pregarij. III

Bistričani
Bistričanom

*Ciklus večerov BISTRIČANI BISTRIČANOM,
na katerih želimo bistriški javnosti predstaviti naše
ugledne in uspešne rojake.*

PROJEKT KNJIGOLJUB

V počastitev 20. aprila, dneva slovenskih knjig, Knjižnica Makse Samsa pričenja z novim projektom **KNJIGOLJUB**. Namenjen je osnovnošolcem nižje razredne stopnje. Knjige v zbirki Knjigoljub so namenjene prvim korakom v svet samostojnega branja. Razdeljene so po stopnjah, tako, da mladega bralca postopoma popeljejo od začetkov pa vse do bolj zahtevnih tekstov. Učenje branja je ena izmed najbolj napetih dogodivščin otroštva; vaš otrok vstopa v svet domišljije, zgodb in knjižnih junakov. Knjige iz zbirke Knjigoljub so idealne za začetek bralne poti. Različne zgodbe iz različnih žanrov zagotavljajo, da bo vsak otrok našel kaj zase. Priznanja so neprecenljiva motivacija otrok in prejeli jih bodo prvi sodelujoči, ki bodo rešili pravilne rešitve treh knjig iste bralne stopnje. Na mladinskem oddelku knjižnice bo za projekt »KNJIGOLJUB« razstavljen plakat in knjige.

Število priznanj za otroke, kateri bodo sodelovali pri tem projektu je omejeno. Učenci bodo v knjižnici s knjigo prejeli tudi list bralne uganke »KNJIGOSLED«, na katerem so vprašanja o prebrani knjigi. Za vsako pravilno rešeno »KNJIGOSLEDOVO GESLO« bodo učenci prejeli žig. Trem žigom naknadno sledi priznanje. Projekt bo trajal od 20. 4. 2011 do 30.06. 2011 oziroma do podelitve vseh razpoložljivih priznanj.

LIKOVNA RAZSTAVA „ISRAEL“

V galeriji doma na Vidmu so si ljubitelji umetnosti minuli mesec lahko ogledali razstavo slik mladega bistriškega slikarja Erika Dovgana z naslovom Israel.

Erik Dovgan je po končani srednji šoli za oblikovanje in fotografijo študij nadaljeval na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer trenutno kot absolvent pod mentorstvom prof. Hermana Guardjančiča študira klasične tehnike slikanja z oljem. Bistriški javnosti se je prvič predstavil 16. aprila na svoji prvi samostojni likovni razstavi, kjer je na ogled postavil 22 likovnih del, ki so nastala v zadnjih dveh letih njegovega ustvarjanja.

"Projekt s trdno risbo slike v perspektivi, ki se iz realnega nagiba v nadrealni, sanjski, imaginarni svet iluzije, prikazuje tiste problematike družbeno-političnih in religijskih tem in vprašanj, s katerimi avtor, kar najbolj pereče izpostavlja ciklus tovrstnih zgodb," je zapisano v predstavitvenem katalogu, ki ga je avtor izdal ob tej priložnosti.

Otvoritev razstave, ki jo je spremljala tudi diaprojekcija, sta z branjem poezije popestrila Aleksander Borenović in Patricija Dodič. III

AKT IN NARAVA SKOZI TELESKOP

Zagnani člani Foto kluba Sušec so za ljubitelje fotografije tudi v marcu in aprilu pripravili zanimiva in poučna predavanja. Tokrat so medse povabili priznana fotografa Marjana Cigoja in Boštjana Gručarja.

Marjan Cigoj je eden izmed prvih 20 fotografov na svetu, ki so se začeli ukvarjati z digiskopijo - novo tehniko fotografiranja oddaljenih predmetov s pomočjo teleskopa. Ta se uporablja predvsem pri naravoslovni fotografiji, ko želimo v objektiv ujeti ptice in ostale živali, saj v naravi razmere velikokrat ne dopuščajo, da bi se živalim dovolj približali. Za fotografske navdušence naj kot zanimivost navedemo, da pri 20-kratni povečavi na teleskopu in 3-kratnem zumu na digitalnem aparatu dobimo goriščnico cca. 3000 mm, kar pa je za klasične teleobjektive nedosegljivo.

Ob projekciji Cigojevih fotografij smo se lahko prepričali, da odlično obvlada tovrstno tehniko fotografiranja, ki je precej bolj zapletena kot pri klasičnih teleobjektivih, kot tudi vse druge veščine, ki so potrebne za dobro fotografijo.

Zanimivo je bilo tudi predavanje o modni in akt fotografiji **Boštjana Gunčarja**, ki se je s fotografijo začel ukvarjati že v rosnih letih, ko je za birmansko darilo prejel fotoaparatus. Leta 1982 je postal član FK »Janez Puhar« iz Kranja in l. 1985 že samostojno razstavljal. Kot osrednji predmet njegovega ustvarjanja se že desetletja pojavlja v glavnem ženski akt, izjemoma tudi moški, ali pa kombinacija obeh. Sprva je akt postavil v krajino, predvsem ob vodne motive, kasneje pa je začel tudi s studijskimi posnetki. Od leta 2001 se ukvarja z digitalno fotografijo, vendar je še naprej zvest klasični črno-beli tradiciji brez računalniške obdelave.

Mala dvorana čebelarkega doma je bila polna. Glede na fotografsko zvrst je razumljivo, da smo bili moški v večini in niti

Akt (foto Boštjan Gunčar)

nogometni dvoboj med slovensko in italijansko izbrano vrsto ni bistveno vplival na udeležbo moške populacije. **III Stojan Spetič in Danilo DelPiero**

Fotograf Marjan Cigoj je predstavil novo tehniko fotografiranja oddaljenih predmetov s pomočjo teleskopa (foto: Stojan Spetič)

SLIKARSKA RAZSTAVA LEONA ZUODARJA

Novoustanovljeno bistriško društvo za urbano kulturo **Kompresor** si je za svoj prvi večji dogodek izbralo že nekaj časa pozabljeno, vendar dobro ohranjeno galerijo v Domu na Vidmu, kjer so med 1. in 10. aprilom postavili na ogled dela postojanskega akademskega slikarja **Leona Zuodarja**.

Izhodišče slik **Leona Zuodarja** je prav ulična umetnost in ulična subkultura. »Z ikonografskega stališča v njegovem delu ne moremo prezreti določenih navezav na urbana subkultura gibanja, ki jih dopolnjujejo občasni izleti v širše polje popularne kulture. To se kaže tako pri tehničnih postopkih (uporaba spreja, šablon) kot v ključnih likovnih značilnostih (barvitost, stilizacija, uporaba znakov, sloganov in parol, tipiziranih likov, pop ikon itd.). Vendar pa Zuodar te elemente uporablja avtorsko, brez notranje zveze z vsebinsko strukturo subkulture, v kateri so nastale, temveč kot osebni zapis, odziv, spomin ali fantazijo, vezane na dogodke in doživetja iz vsakdanjega življenja,« so zapisali v predstavitvenem letaku.

Ustanovitelji društva **Kompresor** – **Tomaž in Borut Kaluža ter Martina Pugelj** – želijo s podobnimi vizualnimi in glasbenimi dogodki popestriti kulturno dogajanje na Bistriškem. Upajo, da bodo v bistriški galeriji, ki so jo za to priložnost tudi sami uredili, v prihodnje razstave dobile stalen prostor. **III**

PRIMORSKA POJE 2011

Letošnjo, 42. revijo Primorska poje so organizatorji – Zveza pevskih zborov Primorske, JSKD, Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza slovenske katoliške prosvete Gorica in Zveza cerkvenih pevskih zborov Trst – posvetili praznovanju 20. obletnice osamosvojitve Slovenije.

Tudi letos je zborovsko petje zadonelo in napolnilo dvorane od Trbiža do Milj, od Trente do slovenske Istre in prvič tudi na Reki. Bistriška občina je, kot običajno, gostila dva koncerta, prvega 9. aprila v Kuteževem in drugega 15. aprila v Knežaku.

V Kuteževem so se predstavili: mešani pevski zbor Ahec iz Jasena pod vodstvom Saše Boštjančiča, moški pevski zbor upokoencev iz Brega (Manuel Purger), moški pevski zbor Pivka (Marcel Štefančič), ženski pevski zbor Korte iz Izole (Eneja Baloh) in tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič iz Trsta (Pia Cah), ki je nastop zaključil z Vstajenjem Primorske in požel bučen aplavz. Obiskovalce je pozdravil tudi predsednik Zveze pevskih zborov Primorske Anton Baloh.

V Knežaku pa so obiskovalci lahko prisluhnili moškemu pevskemu zboru Ciril Kosmač iz Kopra pod vodstvom Mirana Zadnika, lovskemu oktetu Javorniki iz Postojne (Florijana Žnidaršič), moškemu pevskemu zboru Štmaver iz Gorice (Nadja Kovic), ženskemu pevskemu zboru Marjetice iz Ajdovščine (Alijana Trošt Rupnik) ter moškima zboroma Stanko Premrl Podnanos (Vida Fabčič) in Lipa iz Bazovice, ki ga vodi Tamara Ražem Locatelli. Koncert v Kuteževem so v sodelovanju z območno izpostavo JSKD izpeljali člani KD Ahec Jasen, v Knežaku pa člani MePZ Tabor Kalc 1869, Knežak. III

USPEŠNI UČENCI GLASBENE ŠOLE

Regijskega tekmovanja mladih glasbenikov primorske 2011 sta se iz Glasbene šole Ilirska Bistrica udeležila dva učenca. Učenec pozavne **Rok Štemberger** je pod mentorstvom učitelja **Simona Tomažiča** v kategoriji pozavna 1. b dosegel zlato priznanje. Učenec trobente **Nejc Frank** je pod mentorstvom učitelja **Borisa Benčiča** v kategoriji trobenta 1. a dosegel srebrno priznanje.

Učenec pozavne **Rok Štemberger** se je kot dobitnik zlatega priznanja regijskega tekmovanja udeležil 40. državnega tekmovanja mladih glasbenikov, ki je bilo 24. marca 2011 v Glasbeni šoli Novo Mesto. Prejel je zlato plaketo v kategoriji 1.b.

V Postojni je 26. marca 2011 potekalo regijsko tekmovanje klarinetistov in saksofonistov primorskih glasbenih šol. Pod mentorstvom učiteljice **Zale Kejžar** so se tekmovanja udeležili trije učenci: **Maja Penko**, **Jerica Peric** in **Žan Knafelc**. Vsi trije učenci so prejeli srebrno priznanje.

Učenec kitare **Tevž Sedmak** se je pod mentorstvom učitelja **Igorja Starca** udeležil Mörskega festivala kitare, ki se je odvijal od 30. marca do 3. aprila 2011 v Murski Soboti, kjer je prejel zlato priznanje. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz šestih držav. 2. kategorija, katere se je udeležil Tevž Sedmak je bila najbolj številčna s 40 udeleženci.

2. aprila 2011 je Glasbena šola Ilirska Bistrica organizirala Regijsko tekmovanje učencev godal. Pod mentorstvom učiteljice **Laure Zafred** sta se tega tekmovanja udeležili učenka violine **Lara Štemberger**, ki je prejela srebrno priznanje in učenka **Manca Prosen**, ki je prejela zlato priznanje. Pod mentorstvom učiteljice **Mateje Španjič** je učenka **Neža Slosar** prejela zlato priznanje.

Iskrene čestitke ter veliko uspehov v prihodnje želimo učencem, mentorjem in korepetitorjem **Martinu Lenarčiču**, **Paolu Biancuzziu** in **Nini Volk**.

MePZ TABOR KALC 1869 NAVDUŠIL V VIPAVSKI DOLINI

Na Primorskem je že tako, da ga skorajda ni pevskega zbora, ki se ne bi udeležil ene izmed največjih pevskih prireditev v Sloveniji – revije *Primorska poje*. Ker tudi v našem zboru ne zanemarjamo tradicije, temveč jo z velikim veseljem ohranjamo, smo se tudi v 17. sezoni udeležili te pevske revije in na svoj način popestrili prireditev.

V soboto, 2. aprila, smo se – kot pred dvema sezonama – odpravili v Vipavsko dolino, v majhno vasico Vrtovin. Tudi tokrat so nas domačini toplo sprejeli in poskrbeli za dobro počutje udeležencev.

Dobro pripravljeni in v modernejši zunanji podobi smo komaj čakali na naših 5 minut. Potem ko so odpeli naši rojaki iz Slovenije in tudi iz zamejstva, je napočil trenutek resnice. Na nam že znanem odru smo zbrano občinstvo najprej presenetili s Prešernovo *Kdor jih bere*, nato pa izvedli čutno ljudsko *Moj rožmarin*. Druga polovica nastopa je bila malce udarnejša, saj smo zapeli pesem *Amor Vittorioso* in pa precej razigrano *Ej, tedaj*, ki je občinstvo dokončno razvnela. Ker se bučen aplavz kar ni in ni podelgel, smo večer sklenili z dalmatinsko *Ruža crvena*.

Vidno zadovoljni z nastopom smo se potem pomešali med ostale nastopajoče in družno podaljšali pevski večer. Seveda ni manjkala niti priljubljena primorska himna *Vstajenje Primorske*. Ker v našem zboru obožujemo slovensko narodno-zabavno glasbo, sta vzdušje v vrtovinški dvorani dodatno razgrela naša odlična harmonikarja, ki sta zvokom harmonike marsikoga zvabila na plesišče. III J. B.

OBMOČNO SREČANJE GLEDALIŠKIH SKUPIN

V okviru srečanj otroških in odraslih gledaliških skupin, ki jih vsako leto prireja Javni sklad za kulturne dejavnosti, se je letos v južnoprimorski regiji odvijalo kar 30 gledaliških predstav, in sicer 8 odraslih in 22 otroških.

Otroškega gledališkega srečanja so se letos iz ilirskobistriške občine udeležili učenci Osnovne šole Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice pod mentorstvom **Gabriele B. Blokar**. Predstavili so se z dvema predstavama, ki ju je strokovno ovrednotil spremljevalec srečanja **Sergej Verč**.

Predstava »Čiren čaj in juha kokos pokos kvak kvak« je nastala v okviru izbirnega predmeta gledališki klub, ki ga obiskuje sedem učenk iz 7. in 9. razreda. Tokrat so se odločile za uprizoritev gledališke pravljčne igre Ferija Lainščka, ki je za učence zanimiva in aktualna, saj se v njej pojavlja večna tema generacijskih razlik in prepovedane ljubezni. Predstava je bila premierno uprizorjena na šolski proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku.

Druga predstava »Dvanajst ujev« je nastala v okviru kulturnega dne v 6. razredu. Uprizoritev je nastala kot končni produkt ustvarjanja učencev v gledališki, likovni, glasbeni in literarni delavnici. Režijanska pravljica »Dvanajst ujev« govori o medsebojni pomoči, odnosu do soljudi in o spoštovanju do narave. Učenci so uprizoritev popestrili z režijanskimi glasbenimi ritmi.

V kategoriji odraslih gledaliških skupin, ki se potegujejo za udeležbo na državnem Linhartovem gledališkem srečanju, ki ga vsako jesen pripravijo v

Postojni, se je letos med drugimi skupinami potegovala tudi gledališka skupina KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij s predstavo »Veselo god godujemo«. Veseloigra v brkinskem narečju se

dogaja v vaškem okolju. Vas ni imuna za sodobne pridobitve, ki postopoma prodirajo s pomočjo akviziterjev, TV-prodaje in migracijskih tokov. Vaške klepetulje skrbno spremljajo dogodke

Gledališka skupina KETŠD Alojz Mihelčič iz Harij se je predstavila z veseloigro v brkinskem narečju

in si izmenjujejo mnenja. Največji vaški dogodek pa je zagotovo prihod računalnika, ki ga svojci sovaščanki Frani podarijo ob okroglem jubileju. Frana se s pomočjo otrok pridno privaja novosti in sčasoma postane povsem zasvojena. Zaradi ždenja ob računalniku zanemarija svoje vsakdanje obveznosti in začne pozabljati...

Predstavo si je v nabito polni dvorani Doma na Vidmu ogledal strokovni spremljevalec srečanja, gledališki igralec in režiser **Sergej Verč**, ki je mentorici dramske skupine KETŠD Alojzij Mihelčič **Alenki Penko** podal strokovno oceno. III I. Š.

EURO MB

**NIZKE GRADNJE
NEPREMIČNINSKA AGENCIJA**

Če želite **PRODATI** nepremičnino, **KUPITI**, **ODDATI**, **NAJETI** ...
Mi smo pravi naslov

Več informacij: ROLAND Kompan 041 688 663

S svojo usposobljeno ekipo vam nudimo tudi vse storitve na področju
nizkih gradenj (izkopi, betonska dela, asfaltiranje, tlakovanje, vodovod, ...)

TEL.: 041 652 769 (Franci) ali 041 682 549 (Marjan)

ČAR IN TEMPERAMENT JUŽNOAMERIŠKE GLASBE

JUAN VASLE, BASBARITON

IN

JAVIER RODRIGUEZ & CHENSAMBLE ARGENTINO

ARGENTINSKA SKUPINA S TIPIČNIMI
JUŽNOAMERIŠKIMI GLASOVI IN INSTRUMENTI

ILIRSKA BISTRICA - DOM NA VIDMU
SOBOTA, 21. MAJ OB 20. URI

PREDPRODAJA VSTOPNIC V TURISTIČNI AGENCIJI OAZA, CENA: 15 €

MEDITACIJA-PRAKTIČNO KORISTNA ZA ŽIVLJENJE

Meditacija je posebna vrsta treninga in vzgoje naše pozornosti. V večjem delu budnega stanja je naša pozornost usmerjena navzven in razpršena v različne smeri vsakodnevne delovanja. Z meditacijo svojo pozornost obrnemo navznoter, jo osredotočimo; tako prihajamo v stik z globljimi plastmi svojega bitja in zavedanja.

Meditacija nas regenerira in harmonizira

Navzven usmerjena pozornost nas vodi v aktivnosti, za katere porabljamo svojo življenjsko energijo. Navznoter usmerjena pozornost pa naše zaloge vitalne energije obnavlja. Zahteve zunanjega sveta, ki vstopajo v našo zavest in nas silijo v akcijo, so pogosto kaotične in neuglašene med seboj in z našimi potrebami. Ko se obrnemo v svoj notranji svet, omogočimo, da se uredijo na način, ki vzpostavlja ravnovesje in harmonijo med nami in okoljem.

Meditacija nam odstira življenjski smisel

Ko se umaknemo od zunanjega sveta in obrnemo svojo pozornost navznoter, si s tem omogočimo fizično sprostitvev in psihično pomiritev. S poglobljanjem vase pridemo v stik s svojimi pristinimi življenjskimi interesi in z vrednotami. Življenje začnemo doživljati smer in smisel. Sproščenost in umirjenost spontano širita polje našega intelekta, ki pridobi na obsegu, gibkosti in ustvarjalnosti. Odkriva nam nove zorne kote, omogoči celovitejšo rešitve in globlje razumevanje vzrokov za probleme, s katerimi se srečujemo.

Meditacija nas odpira v višja stanja zavesti

Meditacija je postopno poglobljanje vase, pri katerem začnemo sčasoma presegati znana subjektivna stanja našega razuma in odkrivamo nove dimenzije bivanja in zavedanja. Ko se s pozornostjo zazremo sami vase in se poglobimo v tišino, ki je za mislimi, lahko pridemo v stik z nekim višjim in širšim delom sebe, ki nas navdihuje in razsvetljuje. Vstopamo v stanja čistega zavedanja, radostne harmonije, ljubečega sočutenja in dinamične svobode.

Meditacija spreminja naše življenje

Ko negujemo redni stik s temi notranjimi stanji, se začnemo spreminjati tudi naši odzivi na življenjske okoliščine. Umirja se naša eksplozivnost, raztapljajo se hromeči strahovi, utrdi se samozavest in okrepi samospoštovanje, ki je vedno manj pogojeno z zunanjimi mnenji in okoliščinami. To je osvobajajoče in nam omogoča, da lažje izrazimo svoje potrebe, občutke, mnenja in ustvarjalne ideje. Z meditacijo se krepi naše zavedanje o enosti in povezanosti na vseh ravneh obstoja, ter s tem tudi etičnost, odgovornost in ekološkost našega ravnanja.

Tehnika meditacije je preprosta in učinkovita

Sestavljena je iz korakov, ki postopoma usmerjajo našo pozornost k izvoru samozavedanja. Izkušnja se pogloblja z rednostjo in osredotočenostjo. Meditacija se začne s treningom razuma v zbranosti, pogloblja pa se z vzgojo predanosti, osredotočenosti in zaupanja vase. Meditacija ni beg od življenja, temveč poglobljanje v njegov izvir. Je notranja osvežitev, ki jo v času zunanje zasičenosti nujno potrebujemo, da ne izgubimo sebe in svojega življenjskega smisla. **III Barbara Škarja**

Vabljeni na delavnico meditacije v Postojni! Potekala bo 4 zaporedne ponedeljke s pričetkom 9. 5. 2011.

Informacije in prijave:

Boštjan Trtnik, 031 481 537, www.custvena-inteligenca.org

BRKINI

V PLAMENIH

RAZSTAVA IN PROSLAVA V ČAST SPOMINA
NA TRAGIČNE DOGODKE V BRKINIH

OŠ RUDIJA MAHNIČA - BRKINCA

PREGARJE 21. MAJ 2011 OD 11. DO 19. URE

DEFIBRILATOR NA MEJNEM PREHODU JELŠANE

Na mednarodnem mejnem prehodu Jelšane so minuli mesec pridobili avtomatski defibrilator, napravo, ki lahko rešuje življenja pri srčnem zastoju.

Pobudo za nakup in namestitev te naprave na mejnem prehodu je dal **Marjan Mikuletič** iz Športnega društva Carinik, v okviru katerega so tudi začeli z akcijo zbiranja sredstev. Ta so prispevali cariniki, policisti, mejne inšpekcijske službe in špediterji, KS

Jelšane, OŠ Jelšane, Občina Ilirska Bistrica in nekateri podjetniki. Za to lokacijo so se odločili, ker je na mejnem prehodu veliko prometa, obenem pa so tu 24 ur na dan prisotne pristojne službe, ki bodo lahko priskočile na pomoč.

Pri predaji defibrilatorja je sodeloval tudi Rdeči križ Slovenije, ki je organiziral tudi usposabljanje delavcev carine, policije in osnovne šole Jelšane. Pred usposabljanjem je prisotne nagovoril predsednik RK Slovenije **Franč Košir**, ki je dejal, da je zelo ponosen na člane društva, ki čutijo družbeno odgovornost in solidarnost, zaradi katere so pristopili k tej humanitarni akciji. III

ODPRTJE MEDGENERACIJSKEGA CENTRA ILIRSKA BISTRICA

»Učimo se lepega medčloveškega sožitja, da bodo lepi vsi štirje letni časi našega življenja in življenja drugih ob nas.«

Velika večina ljudi v tretjem življenjskem obdobju potrebuje programe za kakovostno preživljanje svoje starosti med svojci in v družbi. Stari ljudje so osamljeni, srečujejo se z depresijo in pasivnostjo, starostnimi tegobami, ko potrebujejo različne oblike pomoči, družinski člani so zaposleni kot še nikoli, mlajši pa se izogibajo starih, težko vzpostavljajo komunikacijo z njimi. Za lepše sožitje med generacijami in kakovostno staranje je učenje dobrega medsebojnega sodelovanja in učenja dobrega komuniciranja pomembno in še kako potrebno.

Zavod Karitas Samarijan s sedežem v Solkanu, je v drugi polovici leta 2008 začel s programom Medgeneracijskega središča Samarijan, ki povezuje in združuje vse tri generacije.

V letu 2010 smo z usposobljenimi prostovoljci začeli s širjenjem programa na tri Medgeneracijske centre, eden je v januarju 2011 nastal tudi v Domu starejših občanov v Ilirski Bistrici. Prav tu v Domu, med oskrbovanci, želimo enkrat mesečno, ob torkih, povezati človeške vire, prostovoljce, mlajše, starejše, vaščane, da bodo sodelovali in skupaj pomagali sebi, bližnjim in širši lokalni skupnosti.

Večino dejavnosti izvajajo prostovoljci dekanije Karitas Ilirska Bistrica, ki imajo za to specifične darove in so se že dokazali pri svojem prostovoljskem delu. Tako smo z otvoritvijo Medgeneracijskega centra Ilirska Bistrica, 29. marca 2011, izpeljali prijetno druženje z oskrbovanci Doma, vaščani, z otroci programa »Popoldne v Trnovem« ter s prostovoljci. Skupaj z oskrbovanci so izdelovali barvne hišice iz lepenke, barvali steklene vazice v katere

so skrbno zbrali pomladno cvetje, ki so ga prinesle prostovoljke Karitas in se med seboj spoznavali.

Srečanje smo izvedli tudi 12. aprila 2011, kjer so otroci in prostovoljci pomagali starejšim barvati velikonočne pirhe. Vsak je svojega s ponosom odnesel domov, oskrbovanci pa v svoje sobe, saj je bilo skupno delo ustvarjalnih rok.

Zbralo se nas je 80 udeležencev iz vseh generacij. Poudarek smo dali druženju, pogovoru v skupinah, skupnemu ustvarjanju v delavnicah, otroci so zaplesali, zaključili pa smo s petjem in harmoniko. Navdušeni odzivi otrok: »Ali lahko naslednji mesec še pridem?«, veselje v očeh oskrbovancev Doma ter zadovoljstvo prostovoljcev nam daje spodbudo, da je druženje s starejšimi v Medgeneracijskem centru, most povezovanja med generacijami. **To je nova pot, pa kateri se v današnjem času sprehajamo od človeka do človeka.** III **Klementina Bajec, Zavod Karitas Samarijan**

POSTOPEK UVELJAVLJANJA STORITVE POMOČ NA DOMU

Pomoč družini na domu v obliki socialne oskrbe je storitev, ki jo izvajajo socialne oskrbovalke neposredno na domu upravičencev. Navedena pomoč omogoča ljudem, da čim dlje živijo v svojem domačem okolju kljub starosti, bolezni ali drugim težavam, ki jim onemogočajo samostojno skrb zase.

Kako zaprosimo za pomoč na domu?

Upravičenci, njihovi zakoniti zastopniki ali pooblaščenци zaprosijo za izvajanje storitve z vlogo, ki jo dobijo na Centru za socialno delo Ilirska Bistrica. Vlogo lahko sami izpolnijo in jo dostavijo na center za socialno delo, lahko pa jo podajo tudi preko elektronskega medija ali ustno. V kolikor zaprosijo za storitev ustno, vodja/koordinator storitve na centru za socialno delo obrazec vloge izpolni, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik ali pooblaščenec pa jo podpiše.

Ko je vloga podana, jo vodja/koordinator na centru za socialno delo pregleda in preveri, če je oseba, ki potrebuje pomoč, upravičena do storitve. Storitve se izvajajo na podlagi vrstnega reda prejetih vlog. Ob prednostni vključitvi v storitev se upošteva zdravstveno stanje upravičenca, prisotnost socialne mreže (ali ima oseba, ki potrebuje pomoč, v bližini svojce, prijatelje, ... ki ji lahko pomagajo) ter možnost pomoči s strani drugih služb (na primer: zdravstvene službe, doma starejših občanov, ...). Pred začetkom izvajanja storitve se vodja/koordinator z upravičencem oz. njegovim zakonitim zastopnikom dogovori za uvodno srečanje na domu upravičenca, kjer mu predstavi vse

oblike pomoči, ki jih socialne oskrbovalke izvajajo na domu, seznani ga z urnikom izvajanja storitve ter ceno storitve. Upravičenec lahko izrazi svoja vprašanja pa tudi pomisleke glede izvajanja pomoči ter se dokončno odloči o vrsti pomoči, ki bi jo potreboval, in o pogostosti izvajanja storitve (katere dneve bi potreboval pomoč).

Ko se dogovorijo za začetek izvajanja storitve vodja/koordinator pripravi Dogovor o vrsti, trajanju in načinu zagotavljanja pomoči družini na domu, ki ga podpišeta upravičenec oziroma njegov zakoniti zastopnik ali pooblaščenec in izvajalec storitve (direktor v imenu pristojnega centra za socialno delo).

Storitve izvajajo socialne oskrbovalke po dogovoru. Ob vsakem obisku pri uporabniku vodijo dnevnik, kjer vpisujejo datum opravljene storitve, trajanje storitve in vrsto pomoči, ki so jo uporabniku nudile. Uporabnik potrdi opravljeno storitev in čas opravljene storitve s podpisom.

Ob sklenitvi dogovora se upravičenec in vodja/koordinator storitve dogovorita tudi o načinu plačila storitve. V primeru, da bo namesto upravičenca storitev delno ali v celoti plačevala druga fizična oseba, se za (do)plačilo zaveže s podpisom posebne izjave, ki je del vloge za izvajanje storitve.

Če upravičenec in njegovi zavezanci ne zmorejo v celoti plačevati storitve, lahko pri pristojnem Centru za socialno delo Ilirska Bistrica vložijo zahtevo za oprostitev pri plačilu storitve. V kolikor so oproščeni (do)plačila storitve, slednjo (do)plačuje občina Ilirska Bistrica.

Prenehanje izvajanja storitve

V kolikor uporabnik iz različnih razlogov ne potrebuje več storitve pomoči na domu lahko kadarkoli odstopi od sklenjenega dogovora. Odstop lahko posreduje po pošti na naslov izvajalca (Centra za socialno delo Ilirska Bistrica) ali prošnjo poda ustno vodji/koordinatorju na zapisnik. Odpovedni rok ne sme biti krajši od 5 dni.

Na območju občine Ilirska Bistrica se trudimo, da bi bili čim bolj dostopni vsem našim občanom, ki potrebujejo pomoč, ter dosledni ob izvajanju storitve. Zaenkrat ob izvajanju pomoči na domu na območju naše občine Ilirska Bistrica ni čakalne vrste kar pomeni, da je uvodno srečanje na domu upravičenca organizirano v najkrajšem času in storitev po podpisu dogovora lahko začnemo izvajati takoj. Z nudenjem pomoči na domu poskušamo ljudem omogočiti kakovostno življenje na njihovem domu kljub njihovi oviranosti ter onemoglosti. Pravočasna pomoč vlije ljudem novo energijo in voljo do življenja. Trudimo se, da bi bili z izvedbo pomoči na domu tudi mi pravočasni, da bi ljudje sprejemali pomoč, ki jim je nudena, in na ta način bolj kakovostno izkoristili vsak dan v svojem življenju. **III Center za socialno delo Ilirska Bistrica, Katja Muha, koordinatorica storitve pomoč na domu**

**Vaše prispevke pričakujemo
do 20. v mesecu na
e-naslov:**

odmevi@ilirska-bistrica.si

VABLJENI K SODELOVANJU!

POGLOBILI SMO ZNANJE IN IZMENJALI IZKUŠNJE

V soboto, 16. aprila 2011, smo se v prostorih samostana v Trnovem srečali na prvem supervizijskem srečanju vaditeljice Koronarnega društva Postojna, ki skrbimo za redno telesno vadbo koronarnih bolnikov iz Postojne, Pivke, Ilirske Bistrice in Podgrada.

Priznana strokovnjakinja iz Ljubljane ga. Polona Pokleka nam je predstavila novosti pri delu s koronarnimi bolniki, zlasti v Veliki Britaniji in nam prikazala številne novosti pri vajah z žogo, pri vzdrževanju ravnotežja in še kaj. Pohvalila na naše dosedanje delo, zato se bomo tudi v bodoče trudili, da bomo delali še bolj strokovno in v korist vsem udeležencem redne vadbe. **III Koronarno društvo Postojna**

SREČANJE ČLANOV LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE ZA PREPREČEVANJE ZASVOJENOSTI

*Vse razlike
vsi nesporazumi
vse drugačnosti pri ljudeh
so premostljivi
z malo dobre volje.
Z VOLJO DO DOBREGA.
Brez te volje
pa nihče ne pride
niti čez najmanjšo razpoko.*

Predstavniki Lokalne akcijske skupine (LAS) za preprečevanje zasvojenosti Občine Ilirska Bistrica, ki jo sestavljajo ravnateljji vseh sedmih osnovnih šol v občini, bistrškega vrtca in gimnazije ter predstavniki Centra za socialno delo Ilirska Bistrica, Območnega združenja Rdečega križa, Kluba študentov Ilirska Bistrica, Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica, Društva Pot in Policijske postaje Ilirska Bistrica, so se v marcu srečali na drugem sestanku skupine.

Kot smo že poročali v eni od prejšnjih števil glasila, je delovanje LAS usmerjeno predvsem v preprečevanje različnih oblik zasvojenosti: od interneta, televizije, hazarderstva ..., še posebej pa odvisnosti od alkohola in drog, in sicer predvsem med mlajšo populacijo na območju občine Ilirska Bistrica.

Predsednik LAS Toni Rojc je ravnateljem osnovnih šol in vrtca razdelil anketne vprašalnike, ki jih bodo posredovali učencem 6. in 7. razredov ter staršem predšolskih otrok, vključenih v vrtce. Na podlagi rezultatov bodo oblikovali smernice za nadaljnje dejavnosti skupine. Ravnateljji so ob tem opozorili, da v Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica pogrešajo psihologa oz. strokovno usposobljeno osebo, ki bi staršem in mladim pomagala pri reševanju tovrstnih težav, in predlagali, da bi bilo teme s področja odvisnosti potrebno vključiti tudi v sistematske preglede otrok.

Srečanja se je udeležil tudi župan Emil Rojc, ki je prisluhnil idejam in željam članov LAS ter jim obljubil pomoč pri uresničevanju načrtanih ciljev.

V naslednjih mesecih bodo v okviru LAS pripravili dejavnosti za učence 6. in 7. razredov na temo zasvojenosti, v jeseni pa načrtujejo tudi aktivnosti za širšo javnost na to temo.

Občane obveščamo, da Občina Ilirska Bistrica pripravlja razširitev občinske spletne strani www.ilirska-bistrica.si, tako da bo vsebovala poglavje Lokalna

akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti, ki bo v pomoč občanom. Na tej spletni strani jim bodo na voljo različne informacije.

Vzroki uživanja dovoljenih in nedovoljenih substanc med mladimi

Vzrokov za uživanje dovoljenih in nedovoljenih substanc je več in jih ni mogoče iskati samo pri mladostnikih, ampak jih je potrebno odkrivati v njihovem ožjem ter širšem okolju. Vzroki se medsebojno prepletajo in vplivajo drug na drugega: radovednost, dolgčas, uporništvu, pritiski vrstnikov, neurejeni odnosi v družini (nasilje v družini, prezaposlenost in brezbržnost staršev ...) nesposobnost reševanja problemov, beg pred realnostjo, nezadovoljstvo s svojo podobo, iskanje močnih dražljajev za dosego občutka ugodja, negotovost vase, čustvena negotovost, tesnoba, depresija, neurejeno socialno okolje.

Življenje mladih je v veliki meri odsev življenja odraslih. Podaljšuje se delovni čas, vse manj je prostega časa in starši so prezaposleni, saj delajo do poznih popoldanskih ur. Z dela se vračajo

utrujeni, razdraženi in zaradi tega se ne morejo v zadostni meri ukvarjati s svojimi otroki.

Vse to pa povečuje verjetnost, da bo otrok nekoč posegel po dovoljenih ali nedovoljenih drogah. Največkrat je vzrok za omenjene težave okolje, v katerem mladostniki živijo; zaradi njega so mladi ranljivi in nesrečni. Živimo v času pogostih stresnih okoliščin, v razmerah, ki lahko povzročijo velike stiske. Mladostniki pa imajo še prešibke obrambne mehanizme, da bi lahko kljubovali takšnim negativnim vplivom in so tisti družbeni člen, ki nam najhitreje pokaže, da nekaj ni prav.

Tudi danes mnogi ljudje, posebej pa mladi, čutijo osamljenost in osamitev. Mehanizirana in »elektronska« družba s svojimi računalniki in izračuni pogosto in najpogosteje grozi človeku, da bo v njej izgubil svojo individualnost in duševnost. Kot da se lahko vsak hip izniči. Perspektive ne vidi. In takrat gre na »izlet« od resničnosti v svet čudežnih doživetij. Na koncu pa namesto odprtih možnosti preide v lastno ječo odvisnosti. (Turčin, 1995: 114–115). III

Katja Kirn in Toni Rojc

**Konec februarja je zaključila specializacijo in zelo uspešno opravila
specialistični izpit iz družinske medicine zdravnica**

VINŠEK GRILJ ANDREJA, dr.med., spec.druž.med..

**Od 1.4.2011 dalje zdravnica dela v Splošni ambulanti 1 in jo lahko izberete
kot osebno zdravnico.**

Ob tej priliki ji iskreno čestitamo! Veseli smo, da ostaja v našem kolektivu ter ji še naprej želimo prijetno počutje, uspešno delo in veliko zadovoljnih pacientov!

Direktor Vojko Mihelj, univ. dipl. ekon.
in sodelavci Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica

Dom starejših občanov se predstavlja ...

DEJAVNOST SLUŽBE ZDRAVSTVENE NEGE IN OSKRBE NA DOMU

Najobsežnejša služba zdravstvene nege in oskrbe v Domu šteje čez 70 zaposlenih. Glede na vir financiranja so v skupini, ki jo normira Zdravstvena zavarovalnica srednje medicinske sestre (20), diplomirane medicinske sestre (4), negovalke (25), fizioterapevt in delovna terapevtka. Osebe, ki izvaja oskrbne storitve, se plačuje iz oskrbnin stanovalcev, šteje pa 2 čistilki, 12 strežnic, 2 gospodinj, servirko, 3 varuhe in delovno inštruktorico.

Delavci na zdravstveni negi so razporejeni v tri, na oskrbi pa v dve izmeni. Pokritost kadra je čez celo leto konstantna, saj se nivo dela, glede na stalno polno zasedenost kapacitet (231 stanovalcev), praktično ne spreminja.

Trend potreb po namestitvi v socialno ustanovo je za področje naše občine že nekaj časa konstanten, se pa opaža, da se vse več starostnikov za odhod v Dom odloči, ko gre za zelo težka obolenja, oziroma kombinacije več kroničnih bolezni. Narašča število prosilcev, ki imajo demenco v napredovalem stadiju in onkološke bolezni. Drugi najpogostejši razlogi za sprejem so možganska kap, zlomi kolkov, kronične pljučne in kardiovaskularne bolezni z zapleti.

Stanovalci so nameščeni na oddelkih, ki čimbolj ustrezajo njihovem stanju. Prizidek je večinoma namenjen stanovalcem, ki še lahko skrbijo zase, potrebujejo pa občasno pomoč pri negi ali oskrbi. Največji je negovalni oddelek s 76 posteljami, namenjen je tistim, ki so v največji meri odvisni od pomoči osebja. Na varovanem oddelku prebiva 36 stanovalcev z zelo razvito stopnjo demence. V centralnem delu je še 53 mest za osebe s posebnimi potrebami.

Delo zdravstveno negovalnega tima je izrazito interdisciplinarno in prepleteno, saj si brez dobre povezanosti

med posameznimi kadri danes ne znamo več predstavljati kvalitetnega dela z bolniki. Tako se že kmalu po sprejemu stanovalca sestane strokovni tim in določi cilje, glede na stanovalčeve želje in potrebe. Med bivanjem v Domu se v njegovo življenje tako vključujejo praktično vsi zaposleni. Medicinsko osebje poskrbi za udobje, higieno, medicinske postopke, opazovanje zdravstvenega stanja. Fizioterapevt obravnava stanovalce, ki imajo težave z gibanjem, motoriko, bolečine ob akutnih stanjih. Strežno osebje vzdržuje higieno prostorov in vedno sveže dnevne napitke. Naloga delovne terapevtke je ohranjati ali ponovno vzpostavljati čimbolj suvereno skrb za dnevne aktivnosti ter vključevati stanovalce k okupaciji. Delovna inštruktorica in varuhi poskrbijo za aktiven in kvaliteten prosti čas naših stanovalcev, sprehode in zaposlitev. Pri delu z ljudmi je pomembna vloga prav vsakega zaposlenega, zato konstantno dopolnjujemo znanja iz področij, ki so posredno ali neposredno vezana na negovanje ostarelih in bolnih. Ker je področje dela zahtevno, je precej izobraževalnih vsebin vezanih na osebno rast in supervizijo.

Pomembno je tudi sledenje sodobnim trendom na področju novih materialov in pripomočkov za nego, ki olajšajo in izboljšajo življenje kroničnih bolnikov in delo zaposlenih.

V Domu deluje tudi splošna ambulanta s timom (zdravnica, medicinska sestra) iz Zdravstvenega doma, ki prihaja praviloma štirikrat tedensko. Psihiatrično oskrbo opravlja zdravnica psihiatra, ki enkrat tedensko prihaja iz Ljubljane. Precej se povezujemo tudi z internistično in zobozdravstveno ambulanto v mestu.

Vsak dan pri nas je zelo pester. Težko je reči, kdaj se začne in kdaj konča, saj delo poteka konstantno, prilagaja pa se

trenutnim potrebam posameznika. Zjutraj nas na kratkem sestanku tričlanska nočna izmena seznani z najpomembnejšimi dogodki prejšnjega popoldneva in noči. Potem čez dan vsak na svojem področju skrbi, da so stanovalci in okolica urejeni in preskrbljeni s hrano, zdravili. V tem času obiščejo zdravnika, nekateri so vključeni na fizioterapijo ali delovno terapevtsko obravnavo, se družijo v skupinah, obiskujejo prireditve, sprejemajo obiske. Noč nekatere bolj, druge manj, zaziblje v spanec, vedo, da jih bo v vsakem primeru težav takoj obiskala ena od zaposlenih sester ali negovalk. In tako dan za dnem, teden za tednom, že dvajset let. Vsak posameznik se trudi, da s svojim delom pripomore k dobremu počutju stanovalcev. Želimo si, da bi nam to čimbolj uspevalo. V zadnjem času tudi v medijih veliko razpravljajo o prihodnosti dolgotrajne oskrbe starostnikov in kroničnih bolnikov. Upamo, da bodo tisti, ki oblikujejo standarde in normative na tem področju, le prisluhnili uporabnikom in zaposlenim, ki nismo prezahtevni. Vsakemu bolniku je namreč najpomembnejše, da ima ob sebi vedno toplo roko in prijazno besedo, ki včasih pozdravi več, kot tablete, posegi in dragi postopki zdravljenja.

Vse občane vabimo, da se znebijo predsodka pred obiskom Doma in nas obiščete kajti ugotovili boste, da je pri nas prav svetlo, dišeče in optimistično ozračje. **III Vesna Bizjak, nam. dir. za podr. zdr. nege in oskrbe**

Dnevni center

Ob vsakodnevni skrbi za starostnika se svojci včasih znajdete v situaciji, ko potrebujete le začasno pomoč. V Domu se lahko dogovorite tudi za dnevno varstvo vaših starostnikov z vključitvijo v naš Dnevni center. Za informacije pokličite socialno delavko na telefonsko številko 05 714 0 813.

KDO JE ALKOHOLIK (1.del)

Najpogostejše si ljudje predstavljajo alkoholika kot skrajno propadlo človeško bitje, ki se pijano *valja po parkih* ali kot pijanega nasilneža. Na alkoholizem in na pitje gleda vsak po svoje in to presoja iz svojega zornega kota, celo strokovnjaki in zdravstvene ustanove različno odgovarjajo, kaj je alkoholizem.

Tisoče različnih poti je, ki človeka pripeljejo v alkoholizem. Alkoholik ni sposoben pojasniti, kako se je alkoholizem pri njem začel in kako se je razvijal. Zdravljenemu alkoholiku pa se to kmalu razjasni. Po dolgem času uspešne rehabilitacije, ko je alkoholizem že dolgo za njim, lahko spregovori na vprašanje: »Zakaj sem jaz pil?« Alkoholiki so zelo različni: eni pijejo vino, drugi pivo, tretji žgane pijače; eni spijo, drugi razgrajajo, tretji veseljačijo, eni so vsem na oči, drugi spretno skrivajo. Alkoholike najdemo med mladimi, srednjih let, v sivi starosti, med moškimi in ženskami; stotine različnih poti pitja alkoholnih pijač pa privede v isto omamo odvisnosti, bistvo je le eno: ČLOVEK JE ODVISEN OD ALKOHOLA.

Glavne poteze alkoholizma:

- svoje razmišljanje o alkoholu si obda s svojim prepričanjem in tako resnično stanje in odvisnost niti sam niti okolica ne spoznata v resničnosti tega stanja,
- postopno se mu spreminja vedenje in ravnanje,
- iz vsega se rojevajo najrazličnejše težave

Na teh spoznanjih je opredelila alkoholizem tudi skupina strokovnjakov Svetovne zdravstvene organizacije.

Kronični alkoholik

Za tega velja oseba, ki je čezmerno uživala alkoholne pijače in se je pri njem razvila fizična in psihična odvisnost od alkohola, ki kaže duševne ali vedenjske motnje, ki se kažejo pri telesnem in duševnem zdravju ter socialnem in gospodarskem stanju.

Med alkoholike se šteje že tisti, ki kaže začetna znamenja motenj. Poenostavljeno povedano:

Vsakega posameznika, ki pije redno in čez mero ter postane odvisen od alkohola, pa zaradi tega trpi njegovo zdravje, blaginjo, njegov ugled in ugled njegove družine ipd., lahko štejemo za alkoholika.

Zakonec, ki se napije in mu po streznitvi sozakonec resno pove, da mu to ni všeč, da se neprijetno počuti med njegovo pijanostjo, kako odvraten mu je pijan, da se ga boji, pa se kljub temu še opija, je

odvisen od alkohola. S svojim ravnanjem kaže, da mu je alkoholna omama več kot skladnost zakona, dobro počutje sozakonce in trezno reševanje težav.

Alkoholik s svojim spremenjenim vedenjem povzroči neizmerno gorja bližnjim. Nekateri se tudi v javnosti obnašajo nesprejemljivo. V kulturi, kjer je pitje nekaj normalnega in *navadno* opijanje ni nič slabega, zato se gledanje na to opraviči z mislijo, da je pitje dobro, spremenjeno vedenje alkoholikov pa slabo.

Po vsem zapisanem je razvidno, kako zmotno je gledanje na alkoholizem in na alkoholike; tako se zmotno vleče mišljenje, da je alkoholik pokvarjenec in je kriv za svoje početje.

V zadnjem stoletju je zdravstvo naglo napredovalo in se je srečevalo tudi s telesnimi in duševnimi boleznimi alkoholika. Tako sta začela prodirati mnenje, da je alkoholizem bolezen, in spoznanje, da alkoholizem lahko povzroči vrsto duševnih in telesnih bolezni, ki jih zdravimo z zdravstvenimi postopki in zdravili.

Alkoholizem je huda bolezen odvisnosti, ki povzroči številna telesna in duševna obolenja, človeka pa z omamo živega iztrga iz življenja. Kajti odvisnost od alkohola traja do smrti. Uspešno zdravljenje jo prisili v mirovanje, s prvim kozarcem pa bi se prebudila z novo orkansko močjo. Brez zdravljenja pa alkoholizem tako in tako pripelje človeka s postopnim propadanjem v smrt. Alkoholizem je tudi epidemična bolezen, ki se danes nevarno širi v vseh deželah in kot kuga kosi skladne odnose v družinah, da umirajo njihova sreča in medsebojni odnosi mnogo prej kot telo. Je tudi nalezljiva bolezen, ki se je navzame prijatelj od prijatelja in otrok od svojih staršev. Alkoholizem pa je še najbolj socialna bolezen, ki izraža bolna mesta družbe in novih okužb v družbenem sloju.

Bolezenska slika alkoholizma

Alkoholizem je bolezen, zato si oglejmo, v kakšnih oblikah se pojavlja in kakšne posledice ima.

Človekov organizem se na alkohol privaja tako, da ga prenese čedalje več. To imenujemo toleranca ali vzdržljivost. Abstinenci imajo zelo nizko toleranco in jih že mala količina alkoholne pijače omami. Če pa človek več pije, se mu toleranca postopoma veča, in to je tudi že znamenje, da nastaja alkoholna odvisnost. Ko postane alkoholik, doseže toleranca neko višino, ki je pri vsakem drugačna, tu ostane dolgo nespreme-

njena. Ko pa začne organizem slabeti in obolevati za posledicami alkohola, začne padati tudi toleranca do alkohola. Tak bolnik lahko pred zdravnikom zanika alkoholizem, saj skoraj nič ne pije, vendar je to znamenje, da alkoholizem prehaja v svoje zadnje obdobje, ko posledice postanejo nepopravljive. Alkoholizem ima svoje zakonitosti; znan svetovni raziskovalec alkoholne bolezni E. M. Jellinek je razdelil razvoj alkoholne bolezni v štiri obdobja:

• predalkoholno obdobje:

človek pije zmerno, občasno se tudi opiye; alkohol mu pomaga lajšati stike in mu da korajžo v družbi; toleranca se veča;

• zgodnje alkoholno obdobje:

začne se z nastankom odvisnosti; alkoholik pije pogosto ali celo nepretrgoma, če ga kdo ovira, tudi naskrivaj (zlasti ženske), dela si zaloge, mučijo ga občutki krivde, izogiba se pogovoru o alkoholu, zelo ga jezi, če mu kdo očita pitje;

• kritično obdobje:

vrsta novih bolezenskih znakov: alkoholik ne more več kontrolirati količine popitega alkohola, začne se nenormalno obnašati, lahko je nasilen, izgublja samospoštovanje in je ves zlomljen sam v sebi, izogiba se treznim prijateljem, izgubi službo ipd.; pod pritiskom okolice nekaj časa abstiniira, menja vzorec pitja, izgubi vse zanimanje – razen za alkohol, uničujejo se odnosi z okolico, začne se smiliti samemu sebi, družina propada, slabi mu spolni nagon, pijačo potrebuje že jutraj;

• kronično obdobje:

pivska obdobja se podaljšujejo, moralno propada, lahko se pojavijo alkoholne duševne motnje, pije vse, kar dobi, toleranca pada, priznava poraz ter se odprto bojuje s seboj in okoljem.

Jellinek pravi, da se lahko bolezen razvija tudi drugače, zato ni nujno, da se pri vsakem alkoholiku pojavljajo vsa ta znamenja. Gledamo lahko tudi iz socialnega vidika: uničevanje družine, težave so čedalje težje, vendar so skrite za zidovi hiše.

Temu sledi družbeno propadanje, ko postanejo težave že tolikšne, da prekipijo čez rob domačih zidov. Alkoholikovo stanje postaja javno in začno ga odklanjati in izgublja položaj (ugled, odgovornost, služba), lahko ga začne zavračati tudi družina. Celotna pot alkoholnega propadanja traja zelo različno dolgo, navadno pa od 10 do 25 let.

(Se nadaljuje ...). III Terapevtka Jasmin Tomažič

ČEBELICE ZAPELE V LIPICI

V soboto, 16. aprila, se je odvijal celodnevni humanitarno družabni dogodek Čarobni dan v Lipici. Povabilu organizatorjev se je z velikim veseljem odzval otroški pevski zbor Čebelice iz vrtca Ilirska Bistrica. Zapeli so tri pesmice pod vodstvom zborovodkinje Erike Iskra Tomažič. Za glasbeno spremljavo so poskrbele Maja Porta, Cilka Gerželj in Sabina Skok. Čebelice pa so nastopile tudi na občinski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov, ki je potekala meseca marca v Domu na Vidmu, kjer so navdušile številno občinstvo. Posebna zahvala gre staršem za njihovo potrpežljivost, trud in dobro voljo. **III Vrtec Ilirska Bistrica**

APRIL-MESEC KNJIGE IN VELIKONOČNIH PIRHOV

Čas velikonočnih pirhov je bil pred nami, zato je Knjižnico Makse Samsa v drugem delu pomladnega meseca obiskala vrtčeva skupina otrok. Predstavili smo jim pravljico »Zajček Pablo išče jajčka« in organizirali ustvarjalne delavnice na, katerih so izdelovali velikonočne zajčke in pirhe.

V počastitev dneva slovenske knjige smo 20.04.2011 v naše prostore povabili učence prve triade osnovne šole Pregarje. Predstavili smo jim prostore in naše dejavnosti. Poslanstvo knjižnice namreč ni samo izposoja knjig, temveč je tudi prostor za srečanje z vrstniki, za raziskovanje in odkrivanje novih

znanj, za izvajanje bibliopedagoških ur, pravljicnih uric, ustvarjalnih delavnic, bralnih uric za varovance doma starejših občanov in VDC, predstavljanje raznih projekcij, literarnih večerov, debatnih srečanj...

Knjižničarke smo jim predstavile dela slovenskih avtorjev. Znanje so otroci lahko uporabili pri reševanju kviza »Pomen slovenske knjige«. Ker so osnovnošolci pokazali veliko zanimanja in znanja za reševanje kviza, smo jim za popolnitev njihovih domačih knjižnih zbirk podarili lepo slikanico slovenskega avtorja. Predstavili smo jim tudi naš kraj in njegove znamenitosti. Obisk pa smo jim popestrili tudi z ustvarjanjem velikonočnih izdelkov.

Za zaključek smo izžrebali ter nagradili dva reševalca slovensko knjižničnega »mega kviza«, ki bosta sodelovala pri končnem žrebanju v Ljubljani.

20. aprila 2011 smo za otroke, ki obiskujejo ure pravljic in za vse ostale otroke, ki radi ustvarjajo, organizirali tudi velikonočno ustvarjalno delavnico, na kateri smo izdelovali izdelke značilne za velikonočni čas.

Aprilski mesec smo zaključili z obiskom varovancev Varstveno delovnega centra, ki so si ogledali projekcijo »Velika noč nekoč in danes«. **III Vlasta Kirn**

ZAPLESALI V ODDAJI NA ZDRAVJE

V sredo, 16. 3. 2011, je otroška folklorna skupina Tuščak nastopala v oddaji Na zdravje. Otroci so vsem mamam zaplesali venček ljudskih. Na veselje otrok so se v živo srečali z Jasno in Boštjanom ter spoznali, kako nastaja takšna oddaja. **III Rok Batista**

DAN DRUŽENJA IN GIBANJA TREH GENERACIJ

KDAJ? 14. maj 2011

ob 8.45. uri

KJE? Vrtec Ilirska Bistrica

MEDGENERACIJSKO SREČANJE V VRTCU ANTONINA

Vse večkrat slišimo, da Evropa postaja stara celina, da je vse manj otrok in mladih. Še bolj nas pretresa, da otroci in mladi ne znajo ali ne zmorejo več živeti v sožitju in razumevanju s starejšimi. Toda še vedno imamo možnost, da tu kaj storimo, da bo življenje lepše, bogatejše, bolj smiselno tako za mlade in starejše, ki se največkrat počutijo na robu družbe in družine. V našem vrtcu tudi temu vidiku posvečamo posebno pozornost in otroke seznanjamo in navajamo na medgeneracijsko sodelovanje in učenje. Kar nekaj časa nas je spremljala posebna misel: Mi družina ena smo, radi se imamo..., ki nas je povezovala s našimi starši in starimi starši, pa tudi drugimi starejšimi ljudmi v naši okolici.

Za starše smo pripravili poseben praznik Dan staršev, kjer so otroci z dramatizacijo, pesmijo in plesom pokazali svojim staršem, kako jih potrebujejo, kako so jim hvaležni za življenje in dobro vzgojo, kako želijo, da jih vodijo po pravi poti življenja. Starše je nastop njihovih otrok ganil in jih, upamo, utrdil v prepričanju, da je vlaganje v dobro vzgojo otrok največja in najboljša naložba življenja.

Že v novembru smo se povezali z Domom starejših občanov v Ilirski Bistrici. Najprej so nas njihovi varovanci obiskali, v začetku aprila pa smo jih mi presenetili s našimi obiskom. Zaigrali smo jim glasbeno pravljico, odigrali nekaj iger ter jih obdarili. Skupaj smo

tudi zaplesali ob zvokih harmonike in bobnov. Za otroke je bilo to posebno doživetje. Za mnoge je bilo prvič, da so videli toliko starejših mož in žena na invalidskih vozičkih, ki so bili nadvse veseli obiska otrok.

Naslednje pomenljivo medgeneracijsko srečanje je bilo srečanje z babicami in dedki, nonami in nonoti v našem vrtcu. Pripravili smo jim prav prijetno urico druženja. Otroci so jim zapeli pesmico, skupaj smo tudi igrali rajalne igre in ugotovili, da to babice in dedki zelo dobro obvladajo. Druženje se je

nadaljevalo v delavnici, kjer so otroci s pomočjo svojih babic in dedkov izdelovali lične velikonočne košarice, pirhe, piščančke in druge velikonočne okraske. Konkretno smo lahko videli in začutili kako je pomembna medsebojna pomoč, spodbuda, učenje in razumevanje. Mnogi otroci nimajo možnosti sobivanja ali druženja s svojimi starimi starši, mnogi pa te možnosti dovolj ne izkoristijo. Vrtec jim tu lahko prihaja naproti in jim omogoči taka srečanja. **III s. Marjetka Jeralič, vodja vrtca Antonina**

ZAČUTILI SMO POMLAD

Prvi dnevi sušca so prelomili zimo; pomlad je neslišno vkorakala na vrata našega vrtca in nas zvabila na plano. Nežno božanje sončnih žarkov za marec skoraj pretople sapice in nestrpen ščebet ptic in različne »zvenjave« so nas vodile k raziskovanju drobnih čebulic (zvončkov, krusov ...), k izmišljanju pesmic o cvetlicah, k igranju na stara ljudska glasbila (žvrglja, lončeni bas), k pravljam in plesu, ki neizogljivo zapojejo v pomlad. In kako se iz piščalke izvabi zvok, ki je v času pastirjev odmeval iz gmajn, nam je pokazal naš hišnik Ivan Ličan. Iz vrbovih vej nam je urezal piščalke, prislonili smo jih k ustom in preglasili zborovski čivk ptičev mladičev. Nič hudega, če je v torek zima spet poskušala priti blizu. Mi smo pripravljeni na pomlad, ko smo lahko zunaj, ko nam družabne igre krajšajo čas. Radi čepimo v travi in piskamo na rumene trobentice ali kar tako zapojemo pesem o vijolici. In takrat se naše misli izvijajo iz zaprtih prostorov, nas razveselijo in pričarajo ta čudoviti pomladni smeh. **Vzgojiteljica Marina Grilj, VVE pri OŠ Podgora, Kuteževo**

Nagradna križanka

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov: Bistriški odmevi, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom »nagradna križanka«, najkasneje do 16. maja 2011.

Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali **tri nagrajence**, ki bodo prejeli **vstopnice za koncert južnoameriške glasbe z Juanom Vasletom, ki bo 21. maja ob 20. uri v Domu na Vidmu v Ilirski Bistrici**. Vstopnice podarja JSKD Ilirska Bistrica.

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke 35. št. Bistriških odmevov, ki prejmejo bone v vrednosti 15 evrov za nakup izdelkov v Agrocentru Žabovca so:

- **Milena Štemberger, Zabiče 24 a, 6250 Ilirska Bistrica**
- **Dragica Pugelj, Koseze 21, 6250 Ilirska Bistrica**
- **Branka Barrile, Velika Bukovica 5, 6250 Ilirska Bistrica**

Bone bodo nagrajenci prejeli po pošti. Čestitamo!

Sponzor nagradne križanke:

V prazna polja vpiši geslo tokratne nagradne križanke.

GESLO:	1	2	3	4	
	5	6	7	8	9

	PRIPRAVA ZA PREISKOVANJE DANKE	SOLZA VESELJA	BIBLIJSKI IZAKOV SIN	IVAN PRIJATELJ	MESTECE POD ROGLO	IME ŽPZ IZ KOSEZ	KDOR UVAJA	NEKDANJE MESTO V SREDNJI PALESTINI
TEST			9				2	
SODNI POSTOPEK								
ILIRSKA PESEM				STARA DRŽAVA OB TIGRISU BABILONSKI BOG GROMA				
OBRAT ZA KOVANJE								
ZAČ. SLOV. PISATELJA IN KIPARJA SVETINE		7	PLAČILNO SREDSTVO MARIBORSKI ČASOPIS					
DIVJA RACA					IME IGRALCA RANERJA OBČNO IME (GRAM.)			
POŽREŠNICA		4				MEDMED ARANŽIRANJE CVETJA		
NEOKUSNI IZDELKI				JED IZ KVAŠENEGA TESTA VIOLIČASTA GEORGINA				
KAR JE ODCEJENO							POSLOVNI PROSTOR	MESTO V TURČIJI OB REKI SEYHAN
VZPOREDNICA		6						3
			VODNA PTICA Z DOLGIM, VITKIM VRATOM					
			ODISEJEVA DOMOVINA					
			GLAVNO MESTO KITajske PROVINCE SHANDONG	1				
			HRIB NAD BEOGRADOM		5		8	

...nora poletna dogodivščina... **letovanje 2011** ...na valovih slovenskega morja...

PACUG, od 20. do 30. julija 2011

...plaža, sončni zahodi, igrišča...

...zabava, prijatelji, morje, izleti...

Podrobnejše informacije in prijavnice dobite na šoli!
Prijavnice oddajte na vaši šoli do 31.5.2011!

Območno združenje
Rdečega križa Ilirska Bistrica

PRIREDITVE V MAJU

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Odprtje razstave »Rdeči križ danes in jutri« ter fotografske razstave Foto kluba Sušec	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	5. maj ob 19.00	OZ Rdečega križa Ilirska Bistrica	
Začetni brezplačni tečaj fotografiranja	Prostori Foto kluba Sušec (Vilharjeva 35, Il. Bistrica)	6. maj ob 19.00	Foto klub Sušec	www.fotoklubsusec.si
Shod ob godu sv. Florjana	pri cerkvi sv. Florjana v Dobropoljah	8. maj ob 14.45	Društvo sv. Florjan Dobropolje	dobropolje@siol.net
Komedija Radio Plamen	Dvorana Doma starejših občanov Il. Bistrica	10. maj ob 19.00	Radio Ognjišče, DSO Il. Bistrica, Sestre Notre dame in Dekanijska Karitas	051 671 757 sestra Štefka
Fotografsko predavanje Gorana Stoisavljevića:dagerotipija	Prostori Foto kluba Sušec (Vilharjeva 35, Il. Bistrica)	12. maj ob 20.00	Foto klub Sušec	www.fotoklubsusec.si
Odprtje fotografske razstave »Trenutek, ki ostane«, avtorja Primoža Tomšiča	Bar Pumpa, Knežak	13. maj ob 20.00	Foto klub Sušec	www.fotoklubsusec.si
Dan druženja vseh generacij za VVE in OŠ Podgrad	OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad	14. maj ob 8.00	VVE in OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad	05/ 783 50 14
Dan druženja in gibanja treh generacij ter zaključek projekta Slovenija praznuje 20. rojstni dan	Športno igrišče ob OŠ Antona Žnideršiča, Ilirska Bistrica	14. maj od 8.30 dalje	OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica	
Prireditve »Sonce se smeje«	Vrtec Ilirska Bistrica	14. maj ob 8.45	Vrtec Ilirska Bistrica	05/ 711 01 92
Koncert ob 15-letnici Pihalnega orkestra Ilirska Bistrica	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	14. maj ob 19.30	Pihalni orkester Ilirska Bistrica	
Letni koncert Ženskega pevskega zbora Prem, gostujoča skupina Mirakul Vetrinac iz Opatije	Dom starejših občanov Ilirska Bistrica	15. maj ob 18.00	Kulturno društvo ŽePZ Prem	041 450 016
Meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola ter predstavitev dogajanj v debelem črevesu	pred Knjižnico Makse Samsa, Ilirska Bistrica	16. maj od 8.00 dalje	OZ Rdečega križa Ilirska Bistrica	
Skupno druženje vseh generacij	Dvorana Doma starejših občanov Il. Bistrica	17. maj od 16.30 do 18.30	Dekanijska Karitas, DSO Il. Bistrica, Medgeneracijsko središče Samarijan	031 281 682 Božidara Česnik
Razstava in proslava »Brkini v plamenih«	Osnovna šola Rudija Mahična –Brkinca Pregarje	21. maj ob 11.00	Društvo za ohranitev zgodovinskih vrednot 18. maj Pregarje	
Revija dekanijskih pevskih zborov	cerkev sv. Petra, Ilirska Bistrica	21. maj ob 19.00	Župnija Ilirska Bistrica	040 427 637 kpl. Martin Šuštar
Koncert "Kulturi dajemo krila" (Vokalna skupina Izbor, Pivo & Čevapi, MePZ Tabor Kalc 1869)	Osnovna šola Toneta Tomšiča Knežak	21. maj ob 20.00	KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak	041 804 920 Andrej Novak
Koncert južnoameriške glasbe: Juan Vasle in Javier Rodriguez & Chensamble Argentino	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	21. maj ob 20.00	JSKD Ilirska Bistrica	05/711 00 90 Igor Štemberger(predprodaja vstopnic v TA Oaza)
Literarni večer z Aleksandrom Peršoljo	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	26. maj ob 19.00	Knjižnica Makse Samsa in JSKD Ilirska Bistrica	05/714 41 88

Informacije za objavo v napovedniku nam sporočite do 23. v mesecu za naslednji mesec po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si.